

Tacettin ÇETİNKAYA

cetinkayatacettin@yahoo.com

Dergimiz...

Milli Şuur Dergimiz üçer aylık periyotlarda çıkıyor.

11. sayısıyla Milli Şuur neredeyse üç yaşına bastı.

Bir yayın organı için üç yıl her ne kadar başlangıç aşamasını ifade ediyorsa da içerik, dizgi, tasarım, baskı kalitesiyle yılların değme marka dergileriyle boy ölçüşebilecek seviyeye bu kadar kısa bir sürede geldi.

Derginin her sayısının dağıtımı muhatap okuyucu kitlesi olan eğitim camiasının neredeyse bütün kurumlarına sağlıklı bir şekilde yapılıyor, değerli eğitimcilerimize ve hocalarımıza ulaştırılıyor.

Derginin okuyup inceleyenler tarafından güzel kabul gördüğünü bize ulaşan bilgilerden anlıyoruz. Ayrıca şunu da anlıyoruz: Milli Şuur'dan önemli bir beklenti var. Misyonusunu biliyoruz.

Ekibimiz...

Dergi, künye sayfamızda ismi geçen herkesin emek ve gayretleriyle çıkıyor.

Yayın Kurulu çok değerli üyelerden oluşuyor. Her sayının planlaması burada son halini alıyor. Bu planlamaya göre Genel Yayın Yönetmenimiz Mustafa Aydın ve Yazı İşleri Müdürümüz Hüseyin Yavuz yazı siparişlerini yazarlarımıza iletiyorlar. Bu iki arkadaş elbette ki sadece bu işi yapmıyorlar. Derginin bütün aşamalarını onlar takip ediyor.

Profesyonel dizgi ve tasarımcımız dışındaki ekibin tamamı amatör. Hepsisi çeşitli okul ve kurumlarda çalışan eğitim ordusunun kıymetli mensupları. Bir kısmı "Yayın nasıl üretilir?"i bu güne kadar bilmiyordu. Şimdi ulusal çapta kabul gören bir dergi üretiyor. Hiç birisinin bu işten hiçbir maddi beklentisi yok. Sadece manevi beklenti. Her şey milli şuurunu verebilmek adına. Her şey Allah'ın rızasını kazanmak uğruna.

Yazarlarımız...

Neredeyse tamamı eğitimci, sahasında uzman. Maddi talep ve beklentileri yok. Emeklerinin karşılığı dua ve teşekkür.

Çok önemli konular ve çok öneme haiz dosyalar değerli yazarlarımızdan çıkıyor. Bazı yazarlarımız da bir yayın organında ilk defa yazı yazıyor. Ama siz bunu belki de fark etmiyorsunuz bile.

Milli Şuur yeni cevherler ortaya çıkarıyor, yeni yazarlar üretiyor.

Dergimize her eğitimci yazı gönderebiliyor. Milli Şuur öğretmenler için önemli bir mecra.

Hedefimiz...

Her ay çıkan bir Milli Şuur Dergisi... Özel sayılar... Özel ekler... İki katı fazla sayfa ebadı... Küresel yayın ve dağıtım... Ellibin, yüzbin, milyon adet baskı...

Hedefimiz ve dualarımız bu yönde,

Selam ve dua ile...

MİLLÎ ŞUUR

Yaratıcı Rabbî'nin Adıyla Oku

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına
Genel Başkan, İsmail Hakkı AKKİRAZ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık süreli yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa AYDIN

EDİTÖR

Tacettin ÇETİNKAYA

YAYIN KURULU

Doç. Dr. Mete GÜNDOĞAN
Dr.Nuh SAVAŞ
Şaban CENGİZ
Mecit DÖNMEZBİLEK
Yılmaz BÖLÜKBAŞI
Seyfi ÖZKAN
Abdurrahman ERBAŞ

HUKUK DANIŞMANI

Prof.Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

DAĞITIM

Mikail ERDAŞ

GRAFİK TASARIM

Milli Şuur Dergisi
0 (312) 286 18 83
Sinan ORAL
0505 517 73 01
snnoral@gmail.com

BASKI

Semih Ofset
Büyük Sanayi 1. Cadde No: 74
İskitler - ANKARA / 06060
Telefon : (0 312) 341 40 75
Fax : (0 312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Ekim - 2009

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 4. Sk.No : 2/1 BALGAT / ANKARA
TEL : 0 (312) 286 18 83
FAX : 0 (312) 287 61 80
WEB : www.millisuurdergisi.com
e-posta : bilgi@millisuurdergisi.com

MİLLÎ ŞUUR Dergisi

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Milli Şuur Dergisi'ne aittir, kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Milli Şuur Dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar.

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

İÇİNDEKİLER

▶ Milli Görüşçü Olabilmek	4
▶ Sosyal Pedagojik Boyutlarıyla Kadın ve Erkeklerin Özel Durumları	10
▶ Amerika'dan "Batı Eğitimi Müslüman Çocuğun Karşısında"	14
▶ Tablo; İlkeli, Dürüst ve Şahsiyetli Olabilmenin Esasları	17
▶ Adalet	18
▶ Ali Fuad Başgil Günlüğü	22
▶ Her Eğitimci Bir Davetçi	26
▶ Kur'an'dan	29
▶ Kur'an'ın En Büyük Hadimlerinden Hz. Osman b. Affan	30
▶ Kişisel Gelişimi Etkileyen Olumlu ve Olumsuz Faktörler ..	34
▶ Peygamberimiz'den, Hayat Suyu	37
▶ üç3Ge	38
▶ GDO; genetiği ile oynanmış, değiştirilmiş organizma	42
▶ Devletçilik ve İnanç Hürriyeti	44
▶ Müslüman Çocuk	46
▶ Terbiyenin Sorumluluğu Kimde?	48
▶ İnsan Doğası ve Şiddet	50
▶ Düştüğümüz Yerden Kalkacağız	54
▶ Sözün Gücü	57
▶ Eğitim Tarihimiz 11 Fıkıh Okulları ve Mezhepler	58
▶ Sizden Gelenler	62
▶ Karikatür	63
▶ Bulmaca	64

REKLAM İÇERİĞİ

▶ Epika Çelik Sistem	9
▶ Tv 5	13
▶ Divaibis Termal Resort Hotel & SPA	25
▶ Pınar Eğitim Kurumları	33
▶ Öğretmenler Vakfı	41

Milli Görüşü Olabilmek 4

İsmail Hakkı AKKİRAZ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

10

Sosyal Pedagojik Boyutlarıyla
Kadın ve Erkeklerin Özel
Durumları

Prof. Dr. Ali SEYYAR
Sakarya Ü. Öğretim Üyesi

Amerika'dan
"Batı Eğitimi Müslüman
Çocuğun Karşısında" 14

Hatice ANDERSON
Amerikalı Eğitimci, Yazar

18 | Adalet

Ramazan AKSOY
Eğitimci

Ali Fuad Başgil Günlüğü 22

Dr. Mehmet SILAY
Eğitimci, Yazar

26 | Her Eğitimci Bir Davetçi

Halil İbrahim KABAK
Eğitimci

Kur'an'ın En Büyük
Hadimlerinden 30
Hz. Osman b. Affan

Dr. Nuh SAVAS
Ankara Ü. İlahiyat Fak. Öğretim Görevlisi

34 | Kişisel Gelişimi Etkileyen Olumlu
ve Olumsuz Faktörler

Durmuş KOÇ
Eğitimci - Şair - Yazar

üç3Ge 38

Akile SÜZER
BT Öğretmeni

42 | GDO; genetiği ile oynanmış,
değiştirilmiş organizma

Mustafa ALKAN
Eğitimci

Devletçilik ve İnanç Hürriyeti 44

Aydın BAŞAR
Eğitimci - Yazar

46 | Müslüman Çocuk

Gülizar ALKAN
Eğitimci

Düştüğümüz Yerden 54
Kalkacağız

Abdulkadir TURAN
Eğitimci, Yazar

58 | Eğitim Tarihimiz 11
Fıkıh Okulları ve Mezhepler

İbrahim Halil ER
Tarihçi, Eğitimci, Yazar

MİLLİ GÖRÜŞÇÜ OLABİLMEK

İsmail Hakkı AKKİRAZ
ÖĞ-DER Genel Başkanı

Bismillahirrahmanirrahim.

İnsanı eşrefi mahlûkat olarak yaratan, yaşatan, bilmediklerimizi öğreten, kurtuluşumuzun tek çaresi İslam'ı gönderen, mülkün sahibi, yöneten, mühlet veren, hesap gününün hâkimi, Rabbimiz Allah(c.c)'a hamdederiz, şükrederiz. Salât ve selamımız her şeyi tanzim edici, rahmet peygamberi, öğretmenimiz, liderimiz, örneğimiz, rehberimiz, efendimiz, peygamberimiz, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'in üzerine olsun.

Bizler elhamdülillah müslümanız. Hamalıyla, esnafıyla, işçisiyle, sanayicisiyle, üniversite hocası, öğretmeni ve öğrencisiyle, amiriyle, memuruyla, siyasetçisi ve halkıyla "Ben Müslüman'ım" diyen bir toplumun fertleriyiz. Bizler tarih boyunca gerek ferdi hayatımızda gerekse sosyal hayatımız, kültür varlığımız, ahlak yapımız, devlet ve medeniyet anlayışımızda İslam'ın temel esaslarına bağlı kalmanın mücadelesini vermişiz. Bizleri İslam'dan caydırmaya çalışan yol vurucularına karşı da hidayet, feraset ve dirayetle şanlı bir direniş göstermişiz. Bu cihadımız ve direnişimiz esnasında başımıza gelen bütün bela ve musibetlere karşı sabretmişiz.

Kendisine Mekke müşrikleri tarafından işbirlikçilik teklif edilen Peygamberimizin (s.a.v) " Bir elime ayı verseniz, diğer elime de güneşi verseniz emrolunduğum yoldan dönmem söz konusu değildir." diyerek, zahiren çok cazip görünen bütün teklifleri elinin tersiyle geri çevirmesi gibi, yolunda yürüyen sadık Müslümanlar da İslam düşmanlarının bütün işbirlikçilik tekliflerini aynen geri çevirmeyi başarmışlardır.

Dünya hayatı diye bildiğimiz bu hayat bütün canlılar için ebedi bir hayat değildir. Bütün canlılar ölümlüdürler. Ebedi hayat ahiret hayatıdır.

Bu âlemde her varlığın bir yaratılış sebebi vardır. İnsanların ve cinlerin yaratılış sebebi ise Allah'a kulluktur. **"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Ben onlardan rızık istemiyorum. Beni doyurmalarını da istemiyorum. Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır."** (Zariyat suresi 56-58)

Allah(c.c) yaratan, insan ise yaratılandır. Yaratılan insanın yaratana tabi olması, emirlerini yerine getirmesi, ibadet etmesi, sadece O'nun kulu olması bir görevdir.

"İnsanın üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı uzun bir süre geçmedi mi? Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden (erkek ve kadının dölünden) yarattık; onu imtihan edelim diye, kendisini iştir ve görür kıldık. Şüphesiz biz ona (İslam) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör." (İnsan suresi: 1-3)

İmtihan olunmak, seçme hakkı sahibi olmayı gerektirir. İrade sahibi olmamız bunun içindir.

Bu irade ile insan, ya şükür yolu İslam'ı seçecek, ya da nankörlük yolu batılı seçecek.

İştirmek, görmek gibi bir takım meziyetler insana bu imtihan için verilmiştir.

Müslüman insanın kavraması, bilmesi, ciddiye alması gereken gerçekler vardır.

Bizim cihadımız kimse cehenneme gitmesin, herkes cennete gitsin cihadıdır.

ALLAH (c.c) haktır ve gerçektir.

Bütün kâinatın Allah (c.c) tarafından yaratıldığı hak ve gerçektir. Bunun dışındaki evrim teorisi ve benzeri görüşler, inanışlar batıldır, hurafedir. Bunların hepsi dünya siyonizminin siyasi projesidir.

Bu kâinat içinde insanın eşrefi mahlûkat olarak Allah tarafından yaratılmış bir varlık olduğu, hak ve gerçektir.

Dünya hayatının insan için bir imtihan hayatı olarak, süreli bir hayat olduğu hak ve gerçektir.

Kıyametin kopması ile dünya hayatının son bulması, hak ve gerçektir.

Ahiret hayatının dünya hayatının hesabı ve sonsuz olması, hak ve gerçektir.

Müslüman olarak ölmeyi başaranların Ahiretteki yurdu Cennet, hak ve gerçektir.

Kâfir, münafık, fasık, facir, müşrik olarak, gayri Müslim olarak ölenler için hazırlanmış Cehennem, hak ve gerçektir.

İslam dininin Allah (c.c) katında geçer ve makbul tek din olduğu, hak ve gerçektir.

"Allah nezdinde hak din İslam'dır. Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonradır ki, aralarındaki kıskançlık

yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler bilmelidirler ki Allah'ın hesabı çok çabuktur." (Ali İmran 19)

İslam dininin dışında kalan bütün muharref, beşeri dinlerin ve felsefelerin Allah (c.c) katında bir geçerliliğinin, değerinin bulunmadığı, hak ve gerçektir.

"Kim, İslam'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır." (Ali İmran 85)

İlim, Allah'ın(c.c) insanlara bildirdiği şeylerin tamamıdır. İlimin kaynağı vahiydir. Akıl ise zaruri bilgilerdir. **"Akıl, hak ile batılı birbirinden ayıran kalp içinde bir nurdur"** (Hadis)

Deney ve gözlemlerle insanların ulaştığı bilgiler aklın ürettiği değil, ulaştığı şeylerdir. Aklın ulaştığı şeyler, Allah(c.c) tarafından var edilen şeylerdir, yok olan şeyler değildir.

İslam dininin dışında kalan bütün muharref, beşeri dinlerin ve felsefelerin Allah (c.c) katında bir geçerliliğinin, değerinin bulunmadığı, hak ve gerçektir.

Müslümanlar ehlisünnet vel cemaat olarak, asrısaadetten günümüze kendilerini taşımayı başarmışlardır. Şuurlu Müslümanların yolu ehlisünnet vel cemaat yoludur.

Materyalizm; ırkçı emperyalizmin insanları Siyonizm'in kölesi yapmak için ürettiği uyuşturucu özelliği yüksek olan hurafeler bütünüdür. Bu gerçeği bütün Müslümanların idrak etmesi ve kavraması gerekir.

Bütün peygamberlerin İslam peygamberi olduğu, Hz. Muhammed'in (s.a.v) son İslam peygamberi olduğu hak ve gerçektir.

Kuran'ı Kerim bütün insanlığa gönderilmiş bir açıklamadır. O, muttakiler için bir hidayettir.

Kuran'ı Kerim'in Allah'ın (c.c) kelamı olduğu hak ve gerçektir.

Ey insan; sen eğer dünyada da, ahirette de mutlu olmak istiyorsan, bunun tek çaresi İSLAM'dır.

Eğer İslamsız saadet mümkün olmuş olsa idi, Allah(c.c) İslam dinini bizlere göndermezdi.

İslam dininin iki temel kaynağı Kuran-ı Kerim ve Peygamberimizin Sünnet'idir.

Müslüman; Allah ve Resulünün emirlerine teslim olmuş kimsedir.

İslam ilim ile yaşanır. İlim ise zan ve hurafe değil, ispattır. Müslüman'ım diyen bir insan İslam'ın ne olduğunu bilmek zorundadır.

"Yoksa geceleyin secde ederek ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse (o inkârcı gibi) midir? (Resulüm!) De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür." (Zümer 9)

İslam nedir? İslam; Allah'ın (c.c) Rahman ve Rahim sıfatları, kullarına olan şefkati gereği peygamberleri vasıtasıyla insanlara gönderdiği saadet yoludur.

İslam sadece bir din midir? Yoksa birtakım ahlaki meseleler hakkında tavsiyelerde bulunan bir ekol müdür? Tanıtımda kullanılan bir kimlik midir? Sadece akide midir, ilim midir, ibadet midir, iktisat mıdır, siyaset midir, nedir İslam?

Prensiplerine uymak zorunda olduğumuz İslam'ın ne olduğunu bilmeyen bir Müslüman onu nasıl yaşayabilir ki.

Bana soruyorlar; Ne olacak halimiz, nereye gidiyoruz diye.

Genellikle bu tür sorulara verdiğim cevap şudur. " Yaşadığımız olaylar ancak İslam'dan kopmuş bir toplumun ne hale gelebileceğinin örnekleridir. Ya biz, fert, toplum ve yönetim anlayışımız bakımından İslam'ı esas alır kuruturuz. Ya da helak olur gideriz."

Bunun böyle olduğunu bize yaşadığımız gerçekler, ilim, tarih ve coğrafya söylemektedir.

Ne zaman insanlık İslam'ın temel esaslarının dikkate alındığı bir dünyada yaşamışsa ve bu yolda yürümüşse huzur bulmuşlardır. Batılın, nefsine uyanların hurafelerinin dikkate alındığı bir dünyada yaşayanlar ve onların yolundan yürüyenler helak olmuşlardır.

"De ki: Yeryüzünde dolaşın, sonra (peygamberleri) yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bakın!" (En'am 11)

Bilmeliyiz ki İslam bir hayat nizamıdır. İslam dindir, ilimdir, iktisattır, siyasettir. ve İslam; bütün bu hususları içinde bulunduran kâmil, kısmilik kabul etmeyen bütün bir dindir.

İslam insanının dini ve ahlaki hayatını tanzim etmiştir.

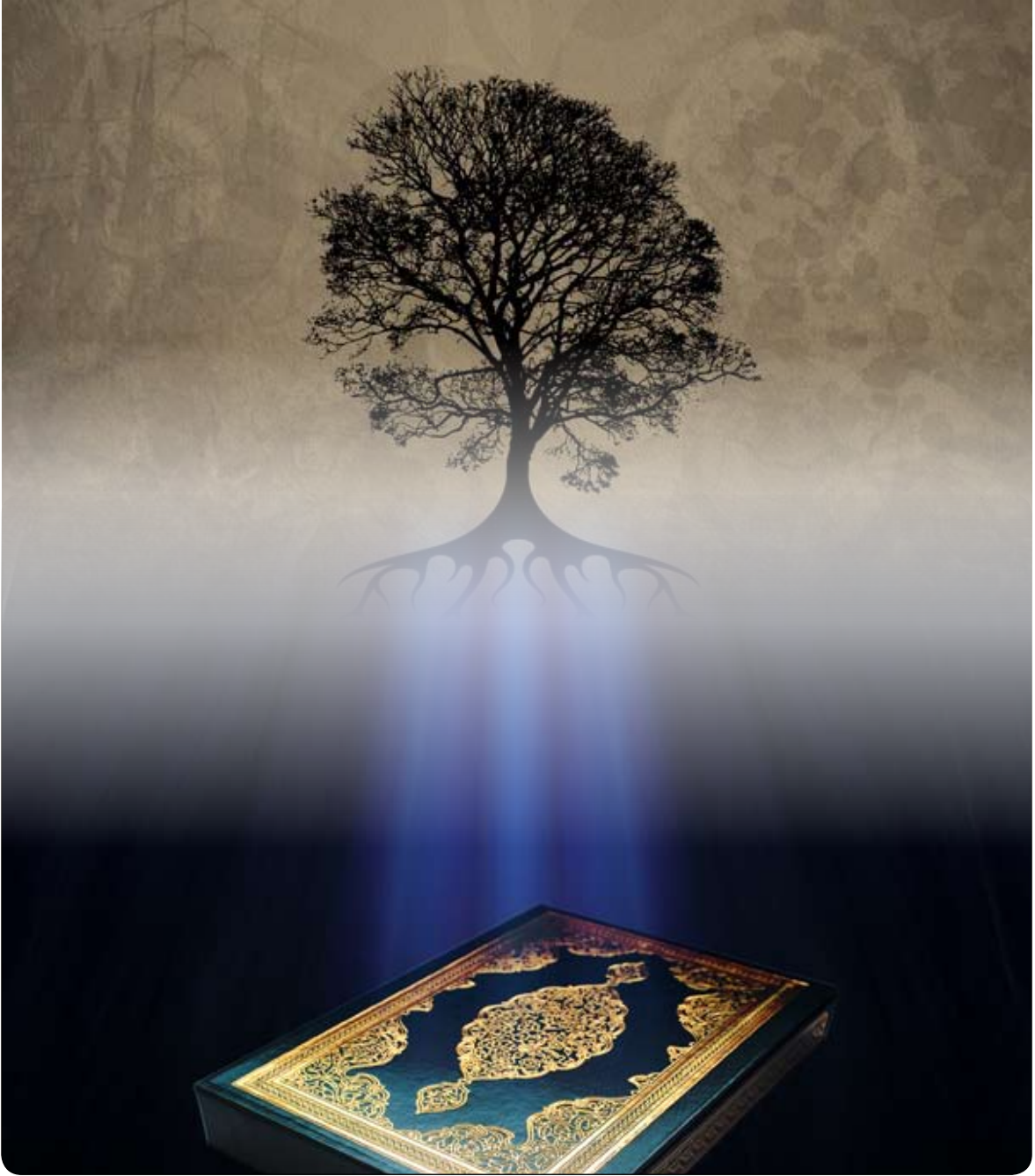
İslam insanının ilim hayatını tanzim etmiştir.

İslam insanının iktisadi hayatını tanzim etmiştir.

İslam insanının siyasi hayatını tanzim etmiştir.

İnsan hayatı bir bütünü ifade ettiği için, İslam'ın onun hayatının tamamı ile ilgilenmesi ve düzene sokması tabiidir, zaruridir. İslam'dan bir şey çıkarılamaz, Ona bir şey ilave edilemez.

"...Yoksa siz Kitab'ın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden öyle davrananların cezası dünya hayatında ancak rüsvaylık; kıyamet gününde ise en şiddetli

azaba itilmektir. Allah sizin yapmakta olduğunuzdan asla gafil değildir.” (Bakara suresi 85)

İslam dairesi geniş bir dairedir. Bu dairenin içinde ben Müslüman’ım diyen münafık, fasık, facir, zalim, bidat ehli unsurlar olduğu gibi, ana gövdeyi temsil eden sadık, şuurlu Müslümanlar da vardır. Tabii tasnif içerisinde sadık ve şuurlu Müslümanlar Ehlisünnet vel cemaat olarak, asr-ı saadetten günümüze kendilerini taşımayı başarmışlardır. Şuurlu Müslümanların yolu Ehlisünnet vel cemaat yoludur.

Osmanlının yıkılmasından sonra emperyalist güçlerin etkisiyle birliği ve beraberliği kaybeden Müslümanlar, araya çekilen suni sınırlarla birbirinden kopuk halde yaşamaya mecbur kalmışlardır. Müslümanlar birlikte-

rini temin etmek, kırılan dökülen parçalarını toplamak maksadıyla ciddi çalışmalar ortaya koymuşlardır. Bu çalışmaların en önemlilerinden bir tanesi de ülkemiz Türkiye’de yürütülen “Milli Görüş” çalışmaları olmuştur. Bu çalışmaları yürüten kadro, işe “Önce Ahlak ve Maneviyat” ile başlamıştır. Bu kadronun çalışmalarını “Milli Görüş” mefhumu ile yürütmelerinin ana sebebi, hareket noktalarının bu milletin inanç değerlerinin olmasıdır. Hareketin liderliğini yürüten Prof Dr. Necmettin ERBAKAN ve arkadaşlarının kırk yıldır yaptığı konuşmalar dikkatlice incelendiğinde bunun böyle olduğu görülecektir.

Milli Görüş milletimizin temel görüşüdür. Milletimizin hiçbir ferdi, bu mefhumun kasettiği mananın dışında değildir.

Milli Görüş; sevgi ve şefkattir. Müstakim olan orta yoldur.

Milli Görüş; ikrah değil, telkin ve ikna ile insanların hidayetine, şuurlanmasına sebep olmaktadır.

Milli Görüş; maneviyatçı olmak, nefis terbiyesini esas almak, Hakkı üstün tutmaktır.

Milli Görüş; hidayet sahibi olmak, feraset sahibi olmak, dirayet sahibi olmaktadır.

Milli Görüş; bütün peygamberler ve Hz. Muhammed(s.a.v) nasıl inanmış, nasıl yaşamış, nasıl ve kimlere karşı, niçin mücadele etmiş ise, onlar gibi inanmak, onlar gibi yaşamak, onlar gibi mücadele etmektir.

Milli Görüş; İslamsız saadet olmaz gerçeğini idrak etmek, Şuurlu Müslüman olmak, hayrı ve şerri, marufu ve münkeri bilmek, cihat şuuruna sahip olmak, hayrın hâkimiyeti, şerrin yok edilmesi için çalışmak ve mücadele etmektir.

Milli Görüş; Adil düzendir. Hakkı üstün tutan medeniyettir.

Milli Görüş; milletin aslı, özü ve kimliğidir: Milleti var eden değerlerdir.

Milli Görüş; milletin kurtuluş tohumudur.

Milli Görüş; milleti aslına döndüren römorkördür.

Milli Görüş; işbirlikçi yönetimlerin daha fazla yıkım yapmasına varlığı ile engel olan jandarmadır.

Milli Görüş; Haim Nahum'un Türkiye'nin işsiz bırakılması, aç bırakılması, borca esir edilmesi, dininden uzaklaştırılması, bölünmesi, yumuşak lokma yapılması, bu lokmaların Büyük İsrail'e vilayet yapılması doktrini ve planına kalkandır.

Milli Görüş; halkın şuurudur.

Milli Görüş; Yaşanılabilir Bir Türkiye, Yeniden Büyük Türkiye, Yeni Bir Dünya'dır,

Milli Görüşçü ise, bu mefhumun muhtevasını kavrayan ve bu muhtevanın gerçekleşmesi için var gücü ile çalışan, cihat eden ve bütün bu çalışmalarını Allah(c.c) rızası için yapan kimsedir.

Her insanın, Müslüman'ın Milli Görüşü bilmesi, bu görüşe sahip olması, esaslarına uyması, aklın, inancın, ilmin, insan olmanın gereğidir.

İnanarak ifade etmeliyim ki, bugün yeryüzünde yürüyen Hak-Batıl mücadelesi Milli Görüş ile Dünya Siyonizm'i arasında cereyan etmektedir. Dünyada meydana gelen olayların nasıl yürüdüğünü bilmeden, yapılan mücadelenin taraflarını tanımadan, niyetlerini kavramadan doğru bir duruş sahibi olmak mümkün değildir.

Yapılması gereken şey, mağdur ve mazlum duruma düşürülmüş Müslümanlar olarak, düşürüldüğümüz durumdan kurtulmak için doğru bir teşhiste bulunabilmektir.

Bugün dünya, Siyonizm'in kurum ve kuruluşları tarafından idare edilmektedir.

Bu organizasyonlarla arzu edilen sonuç, bütün insanlığın köleleştirilmesi, dünyanın Yahudi dünyası haline getirilmesidir. Bu organizasyonları bir timsaha benzetirsek; AB timsahın alt çenesi, ABD üst çenesi, İsrail kuyruğu, ana gövdesi ise, işbirlikçi yöneticiler, sermaye sahipleri ve medya patronlarıdır. Bir Müslüman'ın, aklı kalbinde olan bir insanın, Siyonizm'in ve işbirlikçilerinin yanında olması, planlarına alet olası düşünülemez. Çünkü buların işi gücü İFSAT'tır.

"İnsanlardan öyleleri vardır ki, dünya hayatı hakkındaki sözü senin hoşuna gider. ve kalbinde olana (samimi olduğuna) Allah'ı şahit tutar. Hâlbuki o, düşmanların en azılsıdır. O, iş başına geçtiği zaman yeryüzünde ortalığı fesada vermek, ekinleri tahrip edip, nesilleri bozmak için çalışır. Allah bozgunculuğu sevmez." (Bakara suresi 204-205)

Çağdaşlık, demokrasi getirmek, eşitlik, uygarlık, insan hakları, hürriyet ve benzeri sözler bizlerin hoşuna gidebilir. Ancak bu mefhumlarla onların planladıkları hedef yolumuzu vurmaktır. **"Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Hâlbuki kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır."** (Saf suresi 8)

Allah nurunu nasıl tamamlayacaktır?

Bilinmelidir ki, bu nur Müslümanların ifsatçılara karşı yürüteceği cihat ile tamamlanacaktır.

"Müşrikler istemeseler de dinini bütün dinlere üstün kılmak için Peygamberini hidayet ve hak din ile gönderen O'dur." (Saf suresi 9)

Milli Görüşçü olmak demek, bu gerçekleri kavramaktır. İslamsız saadet olmaz şuurunda olmaktır.

"Yaratan Rabbi'nin, Adı ile Oku" beyanı ile başlayan Kuran'ı Kerimin dünya ve ahiret saadetimiz için getirdiği bütün esasları, Peygamberimiz gibi yaşamak ve yaşatmaktır.

İslam bir disiplin dinidir. Milli Görüşçü ise bu disipline uyan kimsedir. Allah(c.c) kendi yolunda kenetlenmiş bir yapı (bünyânün mer-sus) gibi saf bağlayarak savaşırları sever.

Allah'ın(c.c) kuluna, O'nun yolunda bulunmak ve yürümek yararışır.

ÇELİK
SİSTEMDE

20.YIL

STEEL
SYSTEM

EPIKA®

ÇELİK SİSTEM

KOLTUK-KANEPE-YATAK

İSTANBUL

EPIKA

ANKARA

190 KM

DÜZCE

200 KM

TEM

EPIKA İLETİŞİM

Görür Çekyat Ltd.Şti.

D-100 Karayolu Üzeri Çerkez Taşköprü Mevkii DÜZCE / TÜRKİYE

Tel : +90 380 537 50 03

+90 380 537 53 80

Faks : +90 380 537 53 01

e-posta : info@epika.com.tr

info@epikakoltuk.com

SOSYAL PEDAGOJİK BOYUTLARIYLA KADIN VE ERKEKLERİN ÖZEL DURUMLARI

Prof. Dr. Ali SEYYAR
Sakarya Ü. Öğretim Üyesi

Giriş

Erkeklerin kadınlarla, kadınların da erkeklerle iyi geçinebilmeleri, birbirlerini iyi tanımalarına bağlıdır. Bunun için de erkekler, kadınların özel fıtrat ve mizaçlarının yanında biyolojik ve psiko-sosyal yönlerini iyi bilmeleri gerekmektedir. Aynısı kadınlar için de geçerlidir. Çünkü erkekler de birçok boyutuyla kadınlardan gerek düşünce yapıları, gerekse hal ve hareketleri açısından çok farklıdır. Cinsiyetler arası çatışmaların önüne geçebilmek ve aile içi saadet ve huzuru temin edebilmek adına cinsiyete bağlı bazı bariz farklılıkları bu makalede kısaca da olsa dile getirmeye gayret göstereceğiz.

Erkekler Aynı Esnada Birden Fazla İş Yapamaz

Erkekler, iş yaparken, başka işleri de aynı zamanda yapmakta neden zorlanır? Bunları hiç düşündünüz mü? Erkekler, bir işe koyulduklarında, beyinleri bütünüyle o işin en iyi bir şekilde yerine getirilmesi noktasında aktif

hale gelir. Bu şu anlama gelir: Erkekler, bir iş yapmak istediklerinde, o işin yapılmasını engelleyen bütün iç ve dış etkenlerden rahatsızlık duyar. Mümkünse bunların ortadan kaldırılması gerekir, bu mümkün değilse erkekler, iş yapmak adına kendilerini dış dünyadan tamamen soyutlar. Bir erkek, araba kullanırken, radyoda müzik dinleyebilir. Ancak yol haritasına bakmak istediğinde sadece arabasını durdurmaz aynı zamanda radyonun sesini de kısar. Bazılar tamamen kapatır. Erkekler, evde televizyon seyredirken, telefon çaldığında genelde yine aynı muameleyi yapar. Ya televizyonun sesini kısar ya da kapatır. Bu şekilde daha rahat ve etkin konuşabileceklerine inanırlar. Erkeklerin gazete okumaları da enteresandır. Bir erkek, eline gazeteyi aldığı anda, dış dünya ile irtibatı tamamen kesilir. Hanımın sesini bile duymaz. Bütün kadınlar, erkeklerin bu durumlarından şikâyetçidir. "Yahu beni duymuyor musun? Kaç kez seslendim. Beni neden duymazlıktan

**Beynin her iki tarafı
tam aktif olamadığı için,
erkekler, ister istemez çok
yönlü ve karmaşık işler
yapmak yerine sadece bir
meseleye ağırlık verir.
Ancak yoğunlaştıkları
somut bir işte de azamî
derecede başarılı olurlar.**

geliyorsun?” gibi sözler, kadınlarca sıkça dile getirilir.

Peki! Erkekler bunu kasten mi yapar yoksa hakikaten gazete okuduklarında kulakları duymaz mı? Beyin uzmanları, erkek beyninin, sadece bir işi yapmaya programlandığını ifade etmektedir. Dolayısıyla erkekler, aynı zamanda birden fazla işe yoğunlaşamamaktadır. Erkeğin sol ve sağ beyni arasında yoğun bir ağ sistemi mevcut değildir. Beynin her iki tarafını koordine eden iletişim ağları yerine her iki tarafta da birbirinden bağımsız birden fazla küçük zihni merkezler bulunmaktadır. Beynin her iki tarafı tam aktif olamadığı için, erkekler, ister istemez çok yönlü ve karmaşık işler yapmak yerine sadece bir meseleye ağırlık verir. Ancak yoğunlaştıkları somut bir işte de azamî derecede başarılı olurlar.

Kadınlar Aynı Esnada Birden Fazla İş Yapabilir

Kadınlara gelince; kadınlar etrafta neler olduğuna bakmaksızın, hem bir yandan televizyonu seyrederek, hem de telefonda konuşur. Multi fonksiyonlu beyinleri sayesinde daha küçük yaşlarda bile kendi başlarına oyun oynarken bile, büyüklerin söylediklerine kulak verir ve hiç ummadık bir anda büyüklerin sözüne karışıp ilginç yorumlar dahi yapabilir. Kısacası kadınlar, aynı zamanda birden fazla iş yapabildikleri gibi, karmaşık zihni faaliyetlerde de bulunabilir. Ancak bu durum, zannedildiği gibi her zaman avantajlı değildir. Beynin her iki tarafın aktif olmasından dolayı kadınların hemen yüzde 50’si bazen sağ ve sol ellerini bile karıştırabilir. Parmaklarındaki yüzük, çoğu zaman yardımlarına koşar. Erkeklerin ya sağ ya da sol beyinleri aktif olduğu için, genelde sağ ve solu birbirinden rahatlıkla ayırt edebilirler. Geçenlerde eşimin kız arkadaşlarını arabamla evlerine bırakmam gereki-

yordu. Kadınlar arka koltukta derin sohbete dalmışlardı. Eşimin arkadaşlarından birisi, yolu tarif ederken, özellikle yol kavşaklarına geldiğimde bana “sağa lütfen” veya “ağabey sola” gibi açıklamalarla direktif verirken, tam sağa dönerken “yok yok sola” veya sola dönmek isterken “olmadı sağa” demek suretiyle her defasında talimatlarını düzeltme ihtiyacı duydum. Bir yerde sadece sağa dönüş vardı, ben de “Doğru mu gidiyoruz?” dedim. O da “Hayır sola” dedi. Halbuki sola dönüş yoktu. Tabii hanımlar arka koltukta hep konuştukları için, solu veya sağa karıştırdığını düşündüm. Ama sonradan öğrendim ki, aslında yüksek tahsil yapmış ve üstün bir zekâyâ sahip olduğunu düşündüğüm eşimin arkadaşı normal şartlarda da sağ ve solu karıştırıyormuş. İşte çok fonksiyonlu ve her yönüyle aktif bir beyne sahip olmanın günlük hayatta bazı masum fakat olumsuz yansımaları da olabilmektedir.

Kadınlar Fazla Erkekler İse Daha Az Konuşur

Kadının fıtratında ve ruh dünyasında konuşmanın ve dertleşmenin önemi büyüktür. Kadınlar, sosyal ilişkilerini konuşarak oluşturur ve sohbet ederek güçlendirir. Bir kadın, çok rahatlıkla günde ortalama olarak 6 ile 8 bin kelime kullanır. Konuşurken de iletişimini güçlendirmek adına 2 ile 3 bin ses tonu çıkarır (hım, eee, aaaa, vb). Bununla yetinmez beden dilini de devreye koyar ve 8 ile 10 bin civarında değişik jest ve mimiklerde bulunur (el kol hareketi dâhil). Topladığınızda günde 20 bin üzerinde mesaj iletmeye yarayan iletişim araçlarının kullanıldığını görürsünüz. Peki, neden kadınlar zorlanmadan bu kadar çok konuşur veya konuşmaktan hoşlanır? Bilim adamları, bu konuya bir açıklık kazandırabilmek için, kadınların beyin yapısını araştırmışlardır.

Normalde beyin tüm sol tarafı, değişik yoğunluklarla konuşma aktivitelerini oluşturur. Erkeklerde, bu durum çok barizdir. Kadınların beyinlerinin sol ön tarafında ise belirli bir bölge vardır ki, bunun sayesinde konuşma fonksiyonu sağlanmaktadır. Enteresandır sağ tarafta da sola göre daha küçük olmakla beraber konuşma fonksiyonunu sağlayan bir merkez bulunmaktadır. Beynin her iki tarafında da belirli bir bölge içinde yoğunlaşmış fonksiyonel bir merkezin bulunması, kadının daha rahat konuşmasını temin etmektedir. Bundan dolayıdır ki kadınlar, karışık bir ortamda bile konuşmaktan hoşlanır. Konuştuklarında beyin bütünü değil sadece belirli merkezleri aktif olduğu için, beyin diğer alanları, kadı-

na başka meşguliyetler için fırsat verir. Dolayısıyla kadın konuşurken, rahatlıkla başka işler de yapabilir. Beynin her iki kısmında da konuşma merkezleri olduğu için, kadınlar yabancı dili daha kolay ve daha hızlı öğrenebilir. Okullarda kızların gramatik ve okumanın yoğun olduğu edebiyat, Türkçe ve yabancı dil derslerinde neden daha başarılı oldukları belki de buna bağlanabilir. Avrupa ülkelerinde mütercim ve yabancı dil öğretmenlerinin ortalama % 75'si kadınlardan oluşmaktadır. Demek ki, kadınlar açısından fitrî bir avantaj olan sözlü iletişim ve konuşma kabiliyetindeki üstünlük, meslekî bir fırsata da dönüştürülmesi mümkündür.

Bir erkek, günde ortalama olarak 2 ile 4 bin kelimenin yanında bin ile 2 bin ses tonu kullanır. Beden dili de 2 ile 3 bin arasında sınırlıdır. Topu topuna ortalama olarak 7 bin iletişim aracı ile bir erkek, günlük ilişkilerini kurabilmektedir. Dolayısıyla kadına göre iletişim araçlarını kullanma oranı üçte birdir. Bir başka ifadeyle kadınlar, iletişim araçlarına erkeklere göre üç mislisine kadar daha fazla başvurmaktadır. Bir erkeğin bütün gün iş icabı konuştuğunu ve 7 bin sınırını aştığını düşünün. Eve geldiğinde artık konuşacak mecali kalmaz. Eve yorgun bir vaziyette gelen erkeğin hanımının durumu da aslında aynıdır. Ancak hanım, o gün fazla konuşma fırsatı bulamamış ve 20 bin sınırını yakalayamamış ise, durum tamamen farklıdır. Diyelim ki o gün hanım, ancak 11 bin iletişim aracı kullanabildi. Bu sefer eksik olan diğer 9 binini kocasıyla paylaşmak isteyecektir. Yemek esnasında böyle bir hanımla geçen "sohbet" büyük bir ihtimalle şu şekilde cereyan edecektir:

Fatma Hanım: *"Merhaba hayatım, tam vaktinde geldin, ne güzel. Yemek de hazır zaten, bugün sana çok güzel yemekler pişirdim biliyor musun? İnşallah beğenirsin. Bu arada unutmadan sorayım, günün nasıl geçti?"*

Necati Bey: *"İyi geçti."*

Fatma Hanım: *"A, çok iyi. Buna hakikaten memnun oldum. İş arkadaşın geçen, bugün için çok önemli bir projenin altına imza atacağını söylemişti. O iş hayırlısı ile oldu mu?"*

Necati Bey: *"Oldu oldu".*

Fatma Hanım: *"A, bak buna daha çok sevindim. Ne güzel, bu proje sayesinde gelecek dönem daha çok para kazanacaksın değil mi kocacığım? İhtiyacımız da var zaten, çocukların okul masrafları iyice arttı. Ha sahi, geçen okul müdürü haber salmış, veliler toplan-*

tısına babanız da gelsin diyor. Sen de gelirsin bizimle değil mi kocacığım? Gelir misin gerekten?"

Necati Bey: *"Gelirim."*

Necati Bey'in beyni yorgundur, soru bombardımana uğrayacağını hiç hesap etmiyordu. Hafiften sinirlenmeye başlar ama yine de kendini toparlayıp, hanımının bu kadar cana yakın tavırları karşısında ilgisiz kalamayacağını düşünerek, kerhen de olsa nezaketen o da hanımına bir soru yöneltir:

"Peki, senin günün nasıl geçti?"

Keşke sormasaydı dedirtecek kadar uzun ve detaylı bir cevap şimdi sizi bekliyor:

Fatma Hanım: *"Ah sorma hayatım; başıma neler gelmedi ki bugün. Biliyorsun dolmuşlar çok kalabalık, otobüs de her zaman gelmiyor, bisikletim de arızalı, henüz bir araba da bana almadın ehliyetim olduğu halde. Onun için bugün çarşıya yürüyerek gideyim dedim. Bugün hava açıktı biliyorsun sen işe gittiğinde, hatta bir ara güneş bile vardı değil mi? Ben de ne yaptım?! İlk kez mavi elbiselerimi giydim, biliyorsun geçen yaz almıştık birlikte, indirim sezonunda, hani sen 'arkadaşınla istersen git, benim işim var' demiştin de sonra ben seni ikna etmiştim ya. O gün ilk defa birlikte çok güzel bir alışveriş yapmıştık. Hatırlarsın, Ahmet beyleri de görmüştük mağazanın çıkışında. Uzatmayayım, ne demiştin, ha, böyle yürürken, hava birden kararmaya başlamaz mı, haklı olarak acaba yağmur mu yağacak diye endişelendim, geri dönüp şemsiyemi mi alsam dedim ama tam bu sırada karşımda yeşil ve çok şirin bir araba durdu içinde kim vardı bir bil? Dünyada tahmin edemezsin. Ayşe Hanım, ya, Ayşe Hanım bir araba sahibi olmuş. Neyse, geçelim bunu. Ayşe Hanımla karşılaşmam doğrusu çok sürpriz oldu. Zaten onunla çoktan beri görüşmemiştim. İyi de oldu, şundan bundan bahsederken, teyzesinin oğlunun işsiz olduğunu söyledi ve ben de hemen senin bu konuda yardımcı olabileceğini kendisine söyledim. Aşkım, bilsen bir sevindi bir sevindi. Beni yeni arabasına aldı ve nereye gittik biliyor musun? İnanmazsın.....".*

Belki ilk bakışta erkeksi bir yaklaşım gibi algılanabileceği için, hanımlardan af dileyerek tamda bu noktada Ebu Muti el-Belhi'nin sözünü hatırlatmayı uygun görüyorum: *"Bir kimse, hanımının eza ve cefasına sabır gösteremezse, kendi manevî derecesinin ondan üstün olduğunu iddia edemez."*

www.tv5.com.tr

TV5

AİLENİZİN TELEVİZYONU...

Amerika'dan

“Batı Eğitimi Müslüman Çocuğun Karşısında”

Hatice ANDERSON
Amerikalı Eğitimci, Yazar

Çeviren: İbrahim PÜR
Eğitimci, Yazar

Bissmillahir Rahmanir Raheem

“İslami Eğitimi Anlamak” benim son zamanlarda dinlediğim, İmam Hamza Yusuf tarafından kaydedilen bir kasetin adı. İlginç bir şekilde daha geçen hafta Prof. Yusuf Progler tarafından bana internetten “Batı Hegemonyasının Müslüman Düşüncesi Üzerine Etkisi” adlı bir makale geldi. İlk önce sözlükten “hegemonya” kelimesine baktım. Sözlüğe göre bu kelime “bir devletin diğeri üzerine kurduğu baskı” demektir. Beklediğim gibi makale İslami ve Batılı eğitim arasındaki farklılıkları anlamaya atıfta bulunuyordu. Her iki makalede de yazarlar Batılı eğitim ile İslami eğitim arasındaki çatışmalara, Batı eğitiminin yakın tarihte Ümmet üzerine etkileri ve en önemlisi de bizim, gelecek müslüman nesiller ve çocuklarımız üzerine etkisine değiniyordu.

Ailemde bu konu Allah’ın (C.C) bize bahsettiği ve her şeyi sünger gibi emen 3,5 yaşında kızımdan dolayı öncelikli konu olmaya başladı. Bu olguyla ilgili önemli olan nokta, onların çevresindeki şeyleri izleyerek ve onları taklit ederek öğrendikleridir. Bir gün bana akşam namazında Fatiha ve diğer iki sureyi okuduğu ana kadar ben bunu tam olarak idrak edememiştim. Okuduğu iki sureden de fevkalade şaşırdım ve heyecanlandım. Bir

buçuk yıl sonra başlayacak olan resmi eğitim beni, bizim için uygun olabilecek farklı yollar aramaya sevk etti; özel İslami bir okul, evde eğitim ya da devlet okulu.

Prof. Yusuf Progler’in yazısında Batılı eğitim sistemine katılımları konusunda Müslümanları uyarmaktadır. Ona göre kişi bu eğitim sistemini kullandıkça var oluşun doğası konusundaki Batılı faraziyeleri benimsemeye başlar. “Çoğu batılı eğitim uygulaması insan olmanın ne anlama geldiği konusundaki kendi versiyonunu kurumsallaştırmıştır. Batının var oluş anlayışı İslam’ın öğretilerinden oldukça farklı olduğu için, Müslümanlar kendi durumlarını yeniden gözden geçirmek zorundadır...”.

Müslüman ülkeleri sömürge edinen Batılılar, İslam’ı Müslümanların kafasından silip atmaları gerektiğini biliyorlardı ve bunu okulları dünyevi hale getirerek ve İslam’ı öğrencinin ilgisinin en alt düzeyde olduğu okul döneminin son aylarında yalnızca tarih bazında öğreterek başardılar. Bunun sonucu Amerika’daki birçok göçmen Müslüman üzerinde görülebilir. Bir Müslüman kadına çocuğuna çok fazla televizyon seyrettirmemesi, onun yerine dini

bilgiler vermesi tavsiye edildiğinde, insanları ancak Allah'ın Müslüman kıldığını ve yine onun çocuklarını da Allah'ın Müslüman kılacağını ifade etmiştir. Yani çocuklarını İslam konusunda eğitime kavramını açıkça anlamamıştır.

Müslüman bir ülkede yetişmiş bir bayan internet üzerinde ABD'de yaşamının harika özgürlükleri hakkında yazıyordu. Bazı Müslümanlar İslami atmosferin etkisinde kalmış gözüküyordu; her namaz vakti ezan okunuyor, temiz ve şık giyimli insanlar, helal yiyecekler yeniliyor, herkes birbirine selam veriyor, suç oranı düşük, Kur'an öğreten öğretmenler ve kendi yetiştirildikleri bir tarzda herkes birbirini kardeş olarak görüyor. Böylesi bir çevrenin genç bir Müslümanın zihnindeki önemi batılı bir ülkede yaşamının maddi avantajlarıyla değişilmezdi. Batılı toplum çocuklarına toplum olgusunun yüksek suç oranı, alkol, zina, yüksek boşanma oranı, genç yaşta hamilelikler, sapkın cinsel ilişkiler, açık saçık kıyafetler, bireyin isteklerini toplumsal ihtiyaçların üzerine koyma, ahlak ve hayırseverlik gibi duyguların eksikliği vb. olduğunu öğretmektedir.

Evde eğitim Müslüman ailelerin sadece fiziksel olarak değil aynı zamanda ailenin kendi müfredatını seçmesine imkân sağlayarak Batılı etkilerden uzaklaşmada yardımcı olabilmektedir. Birçok Müslüman evde eğitim kaynağı bulunmakta ve bunlardan kapsamlı bir program yürüten birisi de eğitimci ve yazar Ümm-ü Süleyman tarafından idare edilen Arabesk Akademidir. Bu bayan yönetici ailelere günlük planlardan aylık gözden geçirmelere kadar farklı ders planları sunmaktadır. Yine burada klasik İslami bakış açısıyla öğretilen ve her bir ailenin ihtiyacına göre tasarlanmış okulda öğretilen dünyevi derslere karşılık gelen imkânlar da sunulmaktadır.

Çocuklarını İslami bir çevrede yetiştirme konusunda gayret gösteren bir başka aile çocuklarını yerel devlet okullarına gönderdiler. İki zıt kurumun bir arada var olabileceğinin iyi bir örneğine şahit oldular. İki dünyanın karışık bir tezahürü gibi görünen bu durum yıllar sonra ayrılmaya başladı. Batılı eğitime katılmadaki akran baskısı çocukların onlu yaşlarında çirkin yüzünü göstermeye başladı. En

Batılı toplum çocuklarına toplum olgusunun yüksek suç oranı, alkol, zina, yüksek boşanma oranı, genç yaşta hamilelikler, sapkın cinsel ilişkiler, açık saçık kıyafetler, bireyin isteklerini toplumsal ihtiyaçların üzerine koyma, ahlak ve hayırseverlik gibi duyguların eksikliği vb. olduğunu öğretmektedir.

basit örneği, genç kızların ibadet ve İslami etkinliklere katılma dışında başörtüsü takmayı reddetmeleriydi.

Prof. Progler yine şöyle diyordu: "... alternatifin ne olabileceğini anlamadan ve bunu geliştirmeden Batının kötü olduğunu söylemek yeterli değildir. Bu hassas bir denge gerektirir. Burada oluşacak bir dengesizlik modern dünyanın dini uygulamaları ve anlayışları nasıl etkilediğini anlamadan dini öğretmeye neden olacaktır." Amerika'daki birçok okul bu dengeyi kendi müfredatlarında oluşturmaya çalışmaktadır. Örneğin, Seattle İslam Okulu kendisini "... çocuklara mümkün olduğunca İslami ideale yakın atmosfer oluşturma, onları modern Amerikan toplumunda yaşamının zorluklarını göğüslemek ve onlarla etkili bir şekilde mücadele etme konusunda güçlendirme ve bilgiye İslami bir pencereden yaklaşımlarını sağlayarak kendi miraslarıyla gurur duymalarını aşılama" konularında sorumluluk duymaktadır.

"İslami Eğitimi Anlamak" adlı yazısında İmam Yusuf'a göre, Arapça İslami eğitimin temeli olmak zorundadır. Bilgi ilk önce bilginin araçlarını öğrenerek elde edilir; dil, yani sorgulama ve ifade edebilme yeteneği. Arapça Kur'an vahiy döneminden beri muhafaza edilebilmiştir. Bu durum, kişinin Kur'an-ı Kerim'in anlamını o dönemin insanlarına açıkladığı ve kast edildiği biçimiyle anlamasına yardımcı olacaktır, bu da Kur'an varsayımıyla değil bilakis bilgi ile yorumlandığı için önemlidir. Bu yüzden Hazreti Peygamber (S.A.V) "Her kim Kur'an'ı kendine göre yorumlarsa, doğru olsa bile hata yapmış olur." buyurmuş-

Ebeveynler olarak bize düşen sorumluluk bu dünya hayatının çocuklarımızı aldatmaması için onların ihtiyacı olan eğitimi onlara vermektir. Bunun bize yüklediği görev ideal bir İslami hayattır. Muhakkak ki zorluklar olacaktır, ancak Allah ve Onun Resulünün (S.A.V) bize sağladığı İslami üstünlüğe göre kendimizi ve çocuklarımızı yetiştirmek yine bizim sorumluluğumuzdadır.

tur. Yine geleneksel İslami eğitim hafızlık eğitimini 7 ve 9 yaşlarında vermektedir. Yusuf şöyle diyor: "... herhangi bir okul sisteminde diğerlerini geride bırakacak çocuktaki hafızayı geliştirir." Akademik bir bakış açısından, "Bu fikir iyi öğrenimin bu beceriye dayanması nedeniyle çocuğun bilgiyi absorbe edebilme kabiliyetini güçlendirecektir."

İmam Yusuf'a göre Arapça ve Kur'an'dan sonraki adım Hadis çalışmak ve peşinden de Fıkıh öğrenmektir. Ona göre ailede en az bir ya da iki kişi kendini bu öğrenme biçimine adanmalıdır. Yoksa gelecekte bilgi düzeyimiz ciddi oranda azalacaktır. Gelecekte ümmeti oluşturacak âlimler yetiştirmek zorundayız. Peygamber Efendimiz (S.A.V), Kur'an'ı ezberleyen çocuğun anne ve babasının kıyamet gününde bir nurla taçlandırılacağını müjdelemişlerdir. Hal böyle iken niçin çocuklarımızın daha çok mühendis, doktor olmaları için eğitim almasını istiyoruz? Peygamber aleyhisselam bir gün bir camiye girdi. Burada insanlar bir adamın etrafında toplanmışlardı. "Bu adam kimdir?" diye sordu. "Bu adam çok bilgili bir kişi." dediler. "Bilgili kişi ne demektir?" diye sorduğunda, ona "Arap şeceresi-

ni, geçmiş kahramanlık hikâyelerini, cahiliye günlerini ve Arap şiirini çok iyi bilen birisidir." dediler. Resulullah (S.A.V) "Bu bilgiye sahip olmaktan dolayı bir zarar gelmez, ona sahip olmak da kimseye yarar sağlamaz." buyurmuşlardır.

İslam devletinin tarihini Peygamber Efendimiz (S.A.V) döneminden itibaren biliyoruz. Başarılarımız ve başarısızlıklarımız oldu. Peygamberimiz (S.A.V) "İnananlar birbirlerinin aynasıdır." buyurmuştur. Tarihin aynasına bakmak ve başarıların Allah'a yönelerek kazanıldığını görmek zorundayız. Böyle yaparak kendimize bazı ciddi soruları sormamız gerekir. Bu hayatı ne için yaşıyoruz? Çocuklarımızın kendi hayatlarını ne amaçla yaşamaları için onları eğitmek istiyoruz? Microsoft firmasında çalışmaları için mi, yoksa Cenab-ı Allah'ın rızası için mi?

Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın (C.C) bize bahsettiği bu hayat hakkında sayısız uyarı bulunmaktadır. "...Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın" (Lokman Suresi, Ayet 33).

Aynı ikaz Fatır Suresi 5. ayette de yapılmaktadır. Bunu görmezden gelmek, çocuklarımızın kandırılmasına katılmak anlamına gelecektir. Ebeveynler olarak bize düşen sorumluluk bu dünya hayatının çocuklarımızı aldatmaması için onların ihtiyacı olan eğitimi onlara vermektir. Bunun bize yüklediği görev ideal bir İslami hayattır. Muhakkak ki zorluklar olacaktır, ancak Allah ve Onun Resulünün (S.A.V) bize sağladığı İslami üstünlüğe göre kendimizi ve çocuklarımızı yetiştirmek yine bizim sorumluluğumuzdadır.

Referanslar:

"İslami Eğitimi Anlamak" ve "Başarının Öğeleri", Hamza Yusuf, Alhamra Yapım 1-510-713-8724

"Batı Hegemonyasının Müslüman Düşünce Üzerine Etkisi", Prof. Yusuf Progler, New York, City Üniversitesi <http://www.muslimedia.com/impwest2.htm>

"Cinsiyet Eğitimi: İslami Bir Perspektif", Dr. Shahid Athar, <http://www.Islam-usa.com>

ArabesQ Academy PO Box 77132, Seattle, WA 98133, (206)362-0204 <http://www.arabesq.com>

Seattle İslami Okulu, 720 25th Ave, Seattle, WA 98122 (206)329-5735

İLKELİ, DÜRÜST VE ŞAHSİYETLİ OLABİLMENİN ESASLARI

Muhittin YILDIRIM
Eğitimci

A	İLKELİ OLMAK
1	Davranışlarda, sözlerde, tutumlarda tutarlı olmak
2	Gerekli ölçü ve prensiplere bağlı olmak
3	“ Dün dündür, bu gün bu gündür”cü olmamak
4	Rüzgâra göre yelken açmamak
5	Dün“ak” dediğine bu gün “kara” dememek
6	Yarı yolda at değiştirmek
7	İfrat veya tefrite düşmeden orta yolu takip etmek
8	İkbal, kariyer, makam, mevki ve statü peşinde koşmamak
9	Çıkarıcı olmamak
10	Fırsatçılık yapmamak
B	DÜRÜST OLMAK
1	Özü-sözü bir olup münafık yapılı olmamak
2	Söz verince her hal-ü kârda onu yerine getirmek
3	Söz verince her hal-ü kârda onu yerine getirmek
4	Ahde vefalı olmak
5	Emanetlere hıyanet etmemek
6	Konuşurken ya “hayır” söylemek veya hut susmak
7	Riyakâr olmamak
8	Bilgi sahibi olmadığı konularda konuşmamak
9	Hakkına razı olmak
10	Hesapçı ve kindar olmamak

ŞAHSİYETLİ OLMAK	C
Vakarlı, izzetli, şecaatli ve irade sahibi olmak	1
Kukla şahsiyet olmamak	2
Misyonun gerektirdiği senaryoyu inançla uygulamak	3
Menfaat ve dünyalık için eğilmemek	4
Üç günlük dünya için başkasına dalkavukluk yapmamak	5
Korkak, yufka yürekli ve sinik olmamak	6
Ukalâ olmamak ve bilgiclik taslamamak	7
Cimri, pinti ve hasıs olmamak	8
Nefsine düşkün olmayıp onu kumanda etmek	9
Yağcılık yapmamak	10
Sonuç ve değerlendirme Yukarıdaki ilkeleri uygulayan kişi ve kurumlar şu neticelere kolaylıkla ulaşabilir	
Kamuoyu nezdinde meşruiyet kazanmış olur.	1
Toplumla bütünleşip kaynaşma temin edilmiş olur.	2
Toplumsal barış ve uzlaşma sağlanmış olur.	3
Sürekli gerginlikler yok edilmiş olur.	4
Kişi ve kurumlar hakkındaki önyargılar ortadan kalkmış olur.	5
Mensup olduğu sosyal taban genişlemiş olur.	6
Çevreye güven verilerek maddi ve manevi destekler artmış olur.	7
Yapılacak işlerde bürokratik engeller böylelikle aşılmış olur.	8
Kadrolar ve gönüldaşlar istenen özgüvene kavuşmuş olur.	9
Verilen referanslar çevre tarafından tercih ve teveccühe layık olur.	10

ADALET

Ramazan AKSOY
Eğitimci

İnsanlar gerek bireysel hayatlarında gerekse toplumsal hayatlarında hep adalete ihtiyaç duymuşlar ve adaletin eksikliği hissetmişlerdir. İnsanın mutsuzluğunun ve huzursuzluğunun, toplumların kargaşa ve anarşi içinde olmasının nedenlerini adaletin olmaması ile izah etmeye çalışmışlardır. Hâlbuki âlemleri yoktan var eden Allah (c.c) her şeyi ADALET üzere yaratmıştır. Bunu bilen ve buna inanan insan, hem kendi bireysel hayatını, hem de diğer insanlar ve varlıklarla beraber yaşadığı toplumsal hayatını adalet üzere yürütebilirse eksikliğini hissettiği mutluluk ve huzuru bulabilecektir.

Adalet kavramının genellikle ve sadece toplumsal boyutu konuşulmakta, ilahi ve ferdi boyutları pek gündeme gelmemektedir. Özellikle bireysel olarak adalet faziletine sahip olmaya çalışmak ihmal edildiğinde, toplumsal boyutta da kargaşaya neden olmaktadır ve ilahi boyutu da gereğince anlaşılamamaktadır.

Kur'an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerde ADALET kavramı genellikle; düzen, denge, denklik, eşitlik, gerçeğe uygun hükmetme, doğru yolu izleme, takvaya yönelme, dürüstlük, tarafsızlık... gibi anlamlarda kullanılmıştır.

"Allah yeri göğü hak ile yarattı" (...) ayeti kerimesinde HAK kelimesinin diğer bir karşılığı da ADALET 'tir. Bütün tefsir alimlerince "hak ile yarattı" dan kastın "adalet ile yarattı" olduğu belirtilmiştir. Cenab-ı Hak terkihi genellikle Türkler tarafından kullanılır ve buradaki HAK sıfatı Allahu Teala'nın Zat'ına işaret etmektedir. Adalet sıfatı da Cenab-ı Hakkın en has sıfatıdır. Cenab-ı Hak, Adalet sahibi olmaktan ziyade bizatihi ADALET tir. Adalet, noksan sıfatlardan münezze olan Allah Teala'nın terazisi ve Rahman olan Allah(c.c)'nin ölçüsüdür.

Allah Teala'nın Adaleti, var olan her şeye varlık hiyerarşisindeki durumuna göre tamlik ve mükemmellik kazandırmasıdır.

İmam-ı Gazali Hazretleri "Âlemde var olandan daha iyi olabilecek bir şey yoktur." derken, her türlü ümitsizlik ve karamsarlığı ortadan kaldırmakta, gönüllere ferahlık vermektedir.

"Biz insanı en güzel biçimde yarattık." (Tin-4)

"Ey insan! Seni yoktan ver eden (yaratan), düzgün yapılı ve endamlı kılan, sana ölçülü ve dengeli davranma imkânı veren (maddi

manevi yapıda seni en üstün kılan), seni dilediği en güzel şekil ve biçimde terkip eden ihsanı bol Rabbin'e karşı seni aldatan nedir? " (İnfitar-6,7,8)

Farabi, insanın bio-psişik yapısının işleyişinde de ADALET'in bulunduğunu belirtmiştir. Buna göre, kalbin hizmetinde olan beyin, onun ısınıp dengede tutar ve bu sayede öğrenme, hatırlama, fikretme, düşünme... gibi psikolojik aktivitelerin sağlıklı bir şekilde işlemesi demek olan ADALET gerçekleşir. Bunun sonunda da insana yakışan fiiller, iyi ve dengeli davranışlar ortaya çıkar.

Günümüzde ADALET deyince önce SOSYAL ADALET kavramı akla geldiği için hep toplumsal boyut ile ilgilenilir. Adalet kavramı üzerindeki bu yoğun toplumsallık vurgusu; konunun siyaset, iktisat, hukuk, ekonomi, kalkınma, paylaşım, düzen, demokrasi, sosyalizm... kavramları ile birlikte açıklanmasına ve anlaşılmasına neden oluyor. Kavram heyecanla toplumsallaştırılıyor. İnsanlar kendilerini adalet savaşçısı birer yargıç gibi hissetmeye başlıyor. Allah Teala'nın ADİL olmasından kasıt, insanlar arasındaki davaları titizlikle çözen bir HÂKİM zannediliyor. Bütün bunlar modern insanın algılama yanılgısıdır. Bu da Kur'an'ı siyasileştirmekle kalmıyor, ekonomik ve hukuki meselelerin arasına sıkıştırıyor.

"Adalet mülkün temelidir" sözündeki MÜLK kavramı da yanlış anlaşılıyor. Ev, arsa, eşya gibi algılanıyor. Hâlbuki MÜLK egemenlik, idare, yönetim anlamındadır. Mülkün yani egemenliğin, idarenin, yönetimin paylaşımıdır ADALET. Paylaşmak sadece malları, eşyaları paylaşmaktan ibaret değil; hakların da, egemenliğin de, yönetimin de paylaşımıdır. İktisadi hakların paylaşımı, siyasi hakların paylaşımı da adaletle olmalıdır. Adil olmayan yönetimler varlıklarını uzun süre devam ettiremezler, yıkılırlar. Yöneticiler de hâkimler gibi adil olmalıdırlar. İşte adaletin toplumsal olarak anlaşılmasının nedeni iktisadi, siyasi ve hukuki olan bu yanlarıdır. Tabi ki toplum yoksa ekonomi, politika ve hukuk da yoktur.

Hâlbuki adalet kavramının bir de ferdi-bireysel boyutu vardır. Toplumsal olmayan bu boyuttan, bu anlamdan da haberdar olmak gerekir. Haberdar olmakla kalmayıp onu tanıyıp, öğrenip sahip olarak titizlikle uygulamaya çalışmak gerekir.

Peygamberimizin(S.A.V) adalet sıfatına sahip olması DAVET'i yerine getirmesindenidir. Başkalarının gelişigüzel istek ve telkinlerinden etkilenmeyen istikrarlı bir DOĞRULUK ve ahlaki kurallara uymakla gerçekleşen ruhi denge ADALET olarak adlandırılmıştır.

"İşte onun için sen DAVET et ve emrolunduğun gibi DOSDOĞRU ol. Onların kötü arzularına uyma ve de ki; Ben Allah'ın Kitap'tan

İmam-ı Gazali Hazretleri
"Âlemde var olandan
daha iyi olabilecek bir şey
yoktur." derken, her türlü
ümitsizlik ve karamsarlığı
ortadan kaldırmakta,
gönüllere ferahlık
vermektedir.

indirdiğine inandım ve aranızda ADALETİ gerçekleştirmekle emrolundum. Allah (c.c) bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz sizedir. Bizimle sizin aranızda tartışmayı gerektiren bir durum yoktur. Allah hepimizi bir araya toplar. Dönüş O'na dır." (Şura 15)

"Ey iman edenler! Allah için HAKKI ayakta tutan, ADALETLE şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz KİN, sizi adaletsizliğe davranmaya itmese. Adaletli olun; bu Allah korkusuna daha yakın bir davranıştır. Allah'a isyandan sakının. Allah yaptıklarınızı HAKKIYLA bilendir." (Maide 8)

"Eğer HAK, onların kötü arzu ve isteklerine uysaydı, mutlaka gökler ve yer ile bunlarda bulunanlar bozulur giderdi. Hayır, biz onlara ŞAN ve ŞEREF lerini getirdik. Fakat onlar kendi şereflerine sırt çevirdiler." (Mü'minün 71)

Amacımız FAZİLETLERİ yaşamak, zengin bir KARAKTER ve sağlam bir KİŞİLİK sahibi olmaktır. Fazilet ile Adalet'in aynı olduğunu söyleyen âlimlerimiz de olmuştur. Dört temel faziletten (Hikmet, Şecaat, İffet ve Adalet) en önemlisi ADALET tir.

İnsanın fıtraten sahip olduğu AKIL (temyiz, idrak, natık), GADAP (girişimcilik, öfke) ve ŞEHVET (arzu) yetilerinin (güdü) dengeli olarak tezahüründen sırasıyla HİKMET, ŞECAAT ve İFFET faziletleri ortaya çıkar. Dördüncü temel fazilet olan ADALET ise bu yetilerin üçünün de (akıl, girişimcilik ve arzu) itidale (dengeye) kavuşmasıyla ortaya çıkar ki; hikmet, şecaat (cesaret) ve iffet faziletlerinin üçüne de sahip olmayan kişinin ADALET faziletine sahip olması mümkün değildir. Çünkü adalet, kemal'in (olgunluğun) diğer adıdır. Yani hikmet, şecaat ve iffet faziletlerinin toplamıdır.

Adalet faziletinin ifrat ve tefritinden de bahsedilemez. Adaletin ancak zıddı olur ki buna da ZULÜM denir. Zulme uğrayana mazlum denebilmesi için mutlaka zalime karşı durması gerekir. Zalime baş kaldırmayanlar

da zulmün bir parçasıdır. Zalim bir hükümdara karşı HAKKI söylemek Efendimiz (S.A.V) tarafından en büyük CİHAD olarak belirtilmiştir. Veda hutbesinde de "hiç kimseye zulmetmeyiniz, kendinize de asla zulmettirmeyiniz." buyurmuştur.

Allah Teala'nın Adalet üzere yarattığı, toplumsal hayatında Adaleti tesis etme sorumluluğu olan müminlerin bireysel olarak Adalet faziletine sahip olması gerekir. Adalet faziletine sahip olması için Hikmet, Şecaat ve İffet temel faziletleri ile bunları oluşturan alt faziletleri tanıyıp sahip olarak, ADALET fazileti ve bunların aşağıda belirtilen 12 tane alt faziletini de bilmesi ve sahip olması gerekir. Klasik metinlerimizde; İbn-i Miskiveyh' den Gülşenî'ye, İmam- Gazali den, Nasîri, Hadîm Kınalızade Ali Efendî'ye alimlerimizin hemen hepsi bu faziletleri böylece belirtmişlerdir.

1-SADAKAT: Arkadaşını sevmektir. Öyle bir sevgi ki, arkadaşının meşru bütün arzularını yerine getirmeye çalışır. Kendisine layık gördüğünü arkadaşına da layık görür. Mümkün olabilecek her şeyi arkadaşı için adamasıdır. Her halükarda arkadaşının iyiliğini, rahatını istemek, onu zarardan korumak ve sevindirmeye çalışmaktır.

2-ÜLFET: Arkadaşlardan oluşan grubun birbirine yardımcı olmasıdır. Birbirlerine alışarak uygun olmaya çalışmalarıdır. Birbirleri ile kaynaşp her işi çözüme ulaştırırlar. Grubun arasında sevgi ve dostluğun esas olmasıdır.

3-VEFA: Yardım ve korumanın gerekli olduğu yerlerde hiçbir şeyin esirgenmemesidir. Vefalı insan sözünde durur, yerine getirir. Hukuku uygulamada farklı davranmaz. Herkesin hakkını gözetir. İyi geçimlidir. Sevdiği-ne bağlıdır.

4-ŞEFKAT: Başkalarının başına gelen sıkıntı, bela ve dertlere üzülmür, rahatsız olur ve ortadan kaldırmak için çalışmak, acıma duygusu ile sevmektir.

5-SILA-I RAHM: Yakınına yakınlık göstermektir. Akılabayı ve yakınları gözetmek, ziyaret etmek ve yardım etmektir. Efendimiz (S.A.V) "Akırabaya iyilik etmek için gönderildim." buyurmuştur.

6-MÜKAFAT (Ölçülü tepki): İyiliğe iyilikle karşılık vermek. Birisinin bir iyiliğine karşı ona uygun ya da ondan daha iyisi ile karşılık verilmesi; kötülükte ise aksine, daha az kötülük edilmesidir. Dosta ve düşmanına sevgi ve nefrette ölçülü olmaktır.

7-HÜSN-İ ŞİRKET (İyi arkadaşlık, Güzel işbirliği): Alışverişte, harcamalarda, tüm ilişkilerde hakkı gözetip dengeli olmaktır. Başkalarının isteklerine de uygun davranmaya çalışmaktır. Arkadaşların huyları insanı etkileyeceğinden, iyi insanlarla arkadaşlık etmek gerekir. Bir atasözümüz bunu ne güzel izah ediyor. "Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim."

8-HÜSN-İ KAZA (İyi hüküm, güzel hüküm): Herkesin her şeyde hakkını gözetip başa kalkmamak ve pişman olacak iş yapmaya çalışmaktır. Kötülüklerden daima uzak kalmaktır.

9-TEVEDDÜT (Sevgi, muhabbet, hürmet): Arkadaşlarını sevmek, hediyeleşmek ve kendini sevdirmektir. Arkadaş ve dostların yerini, kıymetini ve değerini bilerek onların bütün meşru ihtiyaçlarını güler yüz ve hoş söz ile yerine getirmektir. Sevginin başı insanları güzel sözle sevindirmektir. Sevgiyi yaygınlaştıran her şeyi değerli bilmektir.

10-TESLİM (Zararsız): Allah Teala'ya veya itiraz edilmesi mümkün olmayan birine ait olan işe, gönlün olmasa da rıza göstermek, onu iyilik ve memnuniyetle yerine getirmektir. Sevginin başı insanları güzel sözle sevindirmektir. Sevgiyi yaygınlaştıran her şeyi değerli bilmektir.

Sevginin başı insanları güzel sözle sevindirmektir. Sevgiyi yaygınlaştıran her şeyi değerli bilmektir.

11-TEVEKKÜL: Yerine getirilmesi insan gücü ve imkânı dışında olan işlerde, aklın olmadığı hallerde acele ve ihmale yol açmamak, eksik ve fazlalığa imkân vermemek, durumu değiştirmeye çalışmamaktır. Ezelde takdir edilmiş, yazılmış bilip üzülmemektir. Allah'tan geldiğini bilerek seve seve karşılamaktır.

12-İBADET: Her şeyi yoktan var eden ve her canlıyı her an görünür görünmez kaza-lardan, belalardan koruyan ve her an çeşitli nimetler, iyilikler vererek yetiştiren Allah Teala'nın emir ve yasaklarını yerine getirmektir. O'na hizmette kusur etmemektir. Allah'ın

"Ey iman edenler! Allah için HAKKI ayakta tutan, ADALETLE şahitlik eden kimseler olun. Bir topluluğa duyduğunuz KİN, sizi adaletsizliğe davranmaya itmesin. Adaletli olun; bu Allah korkusuna daha yakın bir davranıştır. Allah'a isyandan sakının. Allah yaptıklarınızı HAKKIYLA bilendir." (Maide 8)

sevgisine kavuşmuş olan Peygamberlere, âlimlere, velilere, şehitlere derin hürmet beslemektir.

Kulun kulluk görevini yerine getirmemesi halinde cezaya müstahak olması adaletin gereğidir. Allah Teala bizleri yoktan var etti, İslam ile şereflendirdi, HAKİKATİ bize öğretmekle nimet sahibi yaptı. Bu durumda bize düşen de O'nun yap dediklerini yapmak, yapma dediklerini yapmamaktır. Kul O'na hamd etmeye ve şükretmeye devam etmelidir. Bize verdiği sonsuz nimetlerden gafil olur hamdimizi ve şükürümüzü ihmal edersek cezalandırılmaya müstahak oluruz.

Hayır yapan ve başarı gösteren insanın ödüllendirilmesi ADALET, ödülün fazla verilmesi fazilettir. Kişiyi maddi olarak ödüllendirmek imkânı yoksa aferin, teşekkür, övgü ve dua ile ödüllendirmek gerekir. Bu şekilde ödüllendirmeler de yapılmazsa kötülük meydana gelir.

Bir kısım âlimlerimiz de adaleti genel olarak üç kısma ayırmışlardır.

1-Bizi yaratması sebebiyle Allah Teala'ya gereğince kulluk yapmak. O'nun üzerimizdeki HAKKINI yerine getirmek.

2-Bizden olan yöneticilere İTAAT, ilim adamlarına SAYGI, emaneti yerine getirmek, huku ku tatbik etmek, ilişkilerde HAKKI gözetmek ve halkın görüşlerine saygı duymak.

3-Ölmüş insanların HAKLARINI koruyarak borçlarını ve vasiyetlerini yerine getirmek. Kardeş, anne, baba ve vakıfların haklarını muhafaza etmektir.

Böylece ADALET fazileti HAK kavramı ile birleştirilebilir.

ADALET fazileti hem insani ilişkilerden doğmakta ve hem de o ilişkileri düzenleyen bir güç olmaktadır. Adalet fazileti ile ilgili diğer alt faziletlerin hemen tamamı insanlar arası ilişkilerle alakalıdır.

İbn-i Miskeveyh, adalet faziletini yukarıda belirttiğimiz 12 tane alt faziletine ilave olarak aşağıdaki 8 tane daha alt faziletinin olduğunu belirtir.

1-Kini terk etmek

2-Kötülüğe iyilikle karşılık vermek

3-Nezaketli olmak

4-Mertlik

5-Birinin kötülüğünü anlatmamak

6-Birinin iyiliğini anlatmak

7-Alışkanlıkları terk etmek

8-Allah'ın adını yemin olarak kullanmaktan kaçınmak

Âlimlerimiz klasik eserlerimizde adalet faziletini en ince ayrıntısına kadar açıklamışlar ve bizlere hem bilgi olarak hem de yaşantılarıyla aktarmışlardır. Bize düşen bütün bu güzel mirası araştırıp öğrenerek şahsımıza, çoluk çocuğumuza, öğrencilerimize, arkadaşlarımıza, kardeşlerimize, toplumumuza ve tüm insanoğluna ulaştırmaktır.

"Yarattıklarımızdan daima HAK ile doğru yolu bulan ve onunla ADİL davranan bir ÜMMET vardır." (Araf 181)

"Allah şu iki kişiyi de misal verir. Onlardan biri dilsizdir, hiçbir şey beceremez ve efendisinin üstüne bir yükür. Onu nereye gönderse bir hayır getirmez. Şimdi bu adamla, doğru yolda yürüyerek ADALETİ emreden kimse eşit olur mu?" (Nahl 76)

"Rabbinin sözü, doğruluk ve ADALET bakımından tamamlanmıştır. O'nun sözlerini değiştirecek kimse yoktur. İşiten de bilen de O'dur." (En'am 115)

"Onlar aralarında HÜKÜM vermesi için Allah'a ve Resulü'ne çağrıldıklarında, bakarsın ki içlerinden bir kısmı yüz çevirip dönerler. Ama eğer Allah ve Resulü'nün hükmettiği HAK kendi lehlerinde ise, ona gönülden bağlı olarak saygı ile gelirler. Kalplerinde bir hastalık mı var, yoksa şüphe ve tereddüt içinde midirler? Yoksa Allah ve Resulü'nün kendilerine ZULÜM ve HAKSIZLIK edeceğinden mi korkuyorlar? Hayır; asıl zalimler kendileridir! Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resulü'ne davet edildiklerinde "işittik ve itaat ettik." demek, sadece müminlerin söyleyeceği sözdür. Asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir. Her kim Allah'a ve Resulü'ne İTAAT eder, Allah'a saygı duyar ve O'ndan sakınırsa, işte asıl bunlar BEDBAHT' ıktan kurtulanlardır." (Nur 48,49,50,51,52)

Kişiyi maddi olarak ödüllendirmek imkânı yoksa aferin, teşekkür, övgü ve dua ile ödüllendirmek gerekir. Bu şekilde ödüllendirmeler de yapılmazsa kötülük meydana gelir.

ALİ FUAD BAŞGİL GÜNLÜĞÜ

Dr. Mehmet SILAY

Eğitimci, Yazar

silaymehmet@hotmail.com

5 Ekim 1966

Vefatından altı ay önce “Demokrasi Yolunda”, “Din ve Laiklik” ve bizim kuşak için de en önemlisi “Gençlerle Baş Başa” adlı eserleri ve Başbakanını ve Bakanlarını siyasallaşan yargı aracılığıyla infaz edip imralı’da asan ihtilalcılara karşı verdiği demokratik direnişiyle kendisine büyük saygı duyduğumuz Ali Fuad Başgil Hoca’yı yakından tanıma imkânını Allah bize lutfetti.

1966 Yılında yüzelli kişilik kontenjanı içinde İstanbul Tıp Fakültesi’ne yirminci sırada kaydolmuş ve kitaplarımı da almıştım. Ancak hala İsmail Dayı Bey’in sahibi olduğu ve yönettiği Yağmur Yayınevi’nde işçi olarak çalışmayı sürdürüyordum.

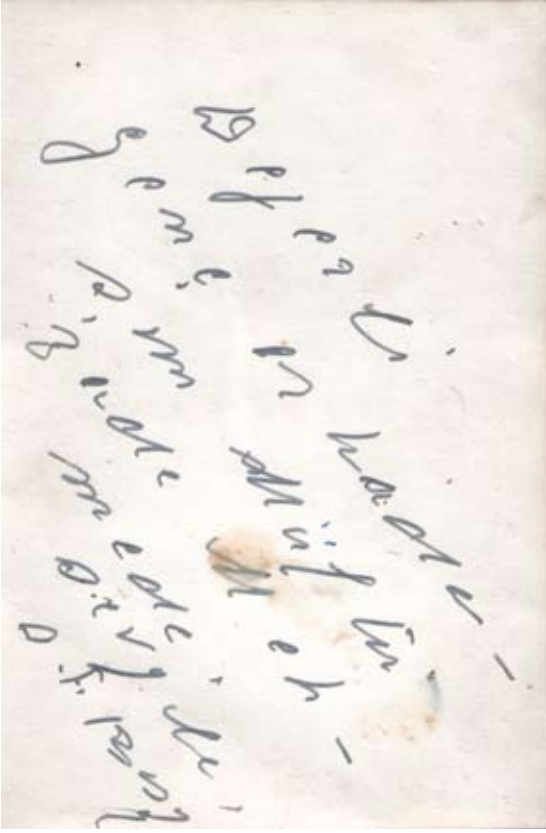
Ali Fuat Başgil Hoca, eşi Nüvide Hanımla birlikte Anadolu yakasındaki güzide semtlerden biri olan Feneryolu’ndan kalkıp Sirkeci’deki kalabalığı da aşarak Cağaloğlu’nda bulunan idarehanemize gelmişti.

Ali Fuat Hoca’nın ebadı, hacmi küçük ama muhtevası büyük olan altmış altı sayfalık “Gençlerle Başbaşa” kitabı on bin basmış ve dokuzuncu baskısı da üç ayda tükenmişti. Çok rağbet gören ve kapışılan bir eğitim kitabı hakkında yazarı ile yayıncı arasında teknik bir görüşme yapılacaktı.

Ali Fuat Başgil’in Anadolu’nun küçük bir ilçesinde başlayan eğitim hayatı İstanbul’da devam etmiş, Paris’te sona ermişti. Evrensel hukuk normlarını savunan ve yurtsever bir düşünce adamı aynı zamanda Batı kültürünün içinden geliyordu.

Kanlı ihtilali takip eden yıllar içinde, ülkemizde yaşanan 1960 askeri darbeyi sebep-sonuç ilişkisi içinde irdeleyen ve sorgulayan eseri “**Revolution Militair de Turc**”, Fransa’da ve İsviçre’de en çok satılan ve okunan kitaplar arasına girmişti.

Ali Fuat Başgil Hoca, ihtilalden sonra orgeneral Cemal Gürsel karşısında halkımızın büyük desteğini alan Reiscumhur adayı olarak en güçlü sivil alternatifti.

Bir hukuk adamı olarak Başgil, Başbakan Adnan Menderes'le, Zorlu ve Polatkan'ı asan, İçişleri bakanı Namık Gedik'i de makamında öldürüp bakanlık penceresinden sokağa atanlara ve cinayetlerini "İntihar etti!" diyerek örtmeye çalışanlara, dünyanın gözü önünde hürriyet, demokrasi ve insan hakları dersi veren onurlu bir hareket adamıdır.

Fransa'da üniversite öğrencisiyken Alp Dağlarında **Papaz Monsieur Girard**'la ilgili hatırasını anlatır. Müslüman olduğu için kendisine gösterilen saygıyı hiç unutamaz.

Papaz Girard'ın tavsiyesiyle "İrade Terbiyesi" ve özellikle gençleri uyarmak, aydınlatmak ve eğitmek için yetkili uzmanlarca kaleme alınmış pedagojik eserlerini altını çizerek ve notlar düşerek bir solukta okuyup bitirmiş.

Yıllar sonra memlekete dönmüş. Terbiye ve moralist bir yaklaşımla akademik birikimlerini ve hayat tecrübelerini yayınladığı kitapları, konferanslarıyla ülke gençliğiyle paylaşmaya başlamış.

Sonraki yıllar içinde **Milli Türk Talebe Birliği**'ne devredilen Eminönü ve Üsküdar Halkevi'nde verdiği halka açık konferanslarıyla, tebliğini millete ulaştırmaya başardı. Gençlere öğütler ve terbiyenin karakter üzerindeki tesirini bıkip usanmadan anlatmayı sürdürdü.

Güzel ahlak, iyi huy, irade ve ruh terbiyesinin bilgili ve malumatfuruş olmaktan önce geldiğini anlattı.

"Tembellik başarının düşmanıdır. Bedensel özür makul bir mazerettir. Tembellik kesinlikle izah edilemez. Peygamberimiz buyuruyor: 'Cimrilikten, korkaklıktan ve tembellikten Allah'a sığınırım.'

Genelde insanı çevresi şekillendirir. Arkadaşını iyilerden seçmesini bil!

İlim maalesef ameli müstelzim değildir. Açıklayalım; İnsan sigara ve içkinin sağlığı için ne kadar zararlı olduğunu bilir. Bilir ama bu bilgiyle amel edip bu kötü alışkanlıklarından kolayca vazgeçemez. İlimin kaynağı zekâ, amelin kaynağı ise iradedir. İrade bir bakıma şahsiyettir.

İrade eğitimine erken yaşta başlamak lazımdır. Alışkanlıklar huy haline gelip iyice yerleştikten sonra irade terbiyesi zorlaşır.

Saadet gönül işidir ve içimizdedir. Onu dışarıda aramak beyhudedir. Mutluluk ve saadeti iktidar, şöret ve servette görmek çölde serabı su zannetmektir. Bununla beraber mutluluğun yolu başarının yolundan ayrı da değildir.

Sözlerin kısa olsun. Umumiyetle çok sözde yalan, çok malda haram olur. Kıymet ve

etki çok sözde değil, yerinde ve özlü sözdedir.

Dil yarısı bıçak yarısından derin olur, o halde dilini tutmayı öğren! Öfkeliyken kimseye bir şey söyleme. Maksudı aşan, kırıcı sözler sadır olabilir. İnsanların cahilliğini yüzlerine vurmak onları kırar ve gücendirir, hatta kinlendirir. Şair ne demiş; 'Söz ola kese savaşı, Söz ola kestire başı, Söz ola ağılı aşı, Yağ ede, bal ede bir söz!'

Cömert ol, kin tutma, olduğun gibi görün, hiç kimsenin başarısını kıskanma fakat imren. İmrenirsen motive olursun, daha iyisini, daha mükemmeli yapabilirsin. Kötü gün dostu ol.

Dostlarına vefalı, düşmanlarına müsama-halı ol. Kadınlara hürmet edin, çünkü kadınlar insanlığın anasıdır.

Davranışların, esprilerin ve şakaların zarif olsun. Çünkü latife sadakadandır.

En büyük ve kalıcı güzellik ahlak güzelliğidir. Ahlakı güzel insan her yaşta güzeldir.

Ana-baba ahi alan iflah olmaz. Yaşlıların tecrübelerinden faydalan. Daima müşavere et. Dünyanın en akıllı insanı en çok danışan yani en çok akıl alan insandır.

Çocuklara şefkat göster, senden yaşlılara saygılı ol.

Başarılarınla mağrur olma. Başarının en büyük düşmanı kibirdir. Kibir ve öfkeye şeytan müdahildir.

Hakikate talip ol, gerçeği ara. Başkalarının fikirlerine hürmetli ol. İnatçı, iddiacı ve münakaşacı olma. Sohbet ibadettir. En etkili tebliğ sohbet adabı içinde yapılandır.

Gayretli ve istikrarlı ol! Kendi dilini iyi konuş, doğru yaz! Seçtiğin iyi bir eserden her gün bir-kaç sayfayı yüksek sesle oku! Diksiyonun düzelir, konuşman ve hitabetin gelişir. Güzel şiir ve edebi parçaları ezberle, kelime hazinen zenginleşir, ifade gücün artar ve en önemlisi hafızan kuvvetlenir.

Okumaya, yazmaya veya bir konuda çalışmaya başlamak için müsait bir gün yahut belli bir saat bekleme! Her gün, her saat ve her yer çalışmanın en müsait mekânı ve zamanıdır. Hiçbir işi erteleme ve ikinci güne bırakma!

'Başlamak bitirmenin yarısıdır.' denir fakat yarım kalan iş, hiç başlanmamış demektir. Başarı gayretle ve yılmadan çalışabilenlerin

hakkıdır. Yılgınlık, tembelliğin örtülü şeklidir, mazur görülemez.

Önce dinlemesini öğren. Dinleyen insan şarj olur, dolar. Ayrıca unutmayalım ki; söz gümüşse, sükut altındır.

İnsanın kıymeti dilinin altında veya kaleminin ucunda gizlidir. Yazılan her eser, yazıldığı dile hizmet eder.

Alçak gönüllü ol. Mütevazı insan meyve ağacına benzer. Dalların yere eğilmesi meyvelerin çokluğundandır."

Temel kitabımız buyurur "EddinunNasiha - Din nasihatıdır." Merhum Ali Fuad Başgil hocanın nesilleri kucaklayan daha nice tecrübe ürünü veciz nasihatlerine ulaşmak isteyenler kitapçı raflarını ve kütüphaneleri dolduran kitaplarına bir kere daha el atsınlar.

17 Nisan 1967

Elimize aldığımız günlük gazetelerde Ali Fuad Başgil Hocanın vefat ilanını okuduk. İstanbul baharının en güzel gününde Feneryolu'ndaki evinde fani hayata gözlerini kapamıştı.

Bugün bir Ordinaryus Profösörü, bir hukuk âlimini ebediyete uğurluyorduk.

Cenaze namazında safları oluşturduk ve "Er kişi" niyetiyle tekbirler aldık. Âlimin ölümü âlemin ölümüydü. Ankara ve İstanbul Hukuk Fakültelerinde binlerce talebe yetiştirmişti. Bugün talebelerinin çoğu bu safların içindeydi. Bizler de Nureddin Topçu Hoca, Ezel Erverdi, İsmail Dayı ve Muzaffer Civelekle birlikte nefes nefese yetişmiştik. O'nun musallada kılınan son namazında iyi bir mü'min olduğuna şahadet edecek ve O'na hakkımızı helal edecektik.

Daha hayattayken O'nun hakkında makale yazanlar; O'nun için "Batı kültürünün içinden gelen muhafazakâr düşünce adamı" dediler. Tehditkâr ve zorba ihtilalcilere karşı yani en zor zamanda, fikir hürriyeti, ifade özgürlüğü ve temel insan haklarının savunucusu oldu. İlmin ışığında Günün Meseleleri, Demokrasi Yolunda, Din ve Laiklik, 27 Mayıs İhtilali ve Sebepleri (Revolution Militair de Turc) ve nesilleri eğiten eseri Gençlerle Baş Başa her dönemde başvuru temel eserler arasına girdi.

Ona Allahtan gani rahmetler diliyoruz.

Nesilleri eğiten eserlerini okuyup ders alan, feyz alan ve ibret alabilenlere selam olsun!

DİVAİBİS THERMAL RESORT HOTEL & SPA

Tel: 0.384 471 22 44 (Pbx) Fax: 0.384 471 22 77
Kaplıca Mevkii Kozaklı / Nevşehir
www.divaibis.com

DİVAİBİS

Sağlık ve Huzur Sizi Bekliyor

Her Eğitimci Bir Davetçi

Halil İbrahim KABAK
Eğitimci - ÖĞ-DER Kayseri Şube Bşk.

Çocukluk yıllarımızda, daha da evvelki zamanlara ait çokça duyduğumuz ateist öğretmen menkıbeleri vardı. Bunlardan bir tanesi özellikle çok dikkat çekerti. Bir merkezden kurgulanıp uygulamaya konulmuş bir projeydi sanki. Çünkü yurdun her bir köşesinde benzer vakaların olduğunu büyüklerimizden dinlerdik... "Çocuklar, Allah var mı?" Çocuklar; "Evet var öğretmenim." dediklerinde "Haydin öyleyse Allah'tan kalem isteyin, defter, kitap vs. isteyin bakalım verecek mi?" der... Çocuklar nasıl bir tuzakla karşılaştıklarını bilemeden gayet saf ve masum duygularla isteklerini Allah'a ilettiklerini düşünerek; "Allah'ım bize kalem ver, kitap ver." derler. Fakat kimseden bir şey gelmediğini görünce, pusuda avını bekleyen avcının

tuzacağına beklediği en güzel avın düştüğünü gördüğü andaki mutlulukla "Peki; aynı şeyleri bir de benden isteyin bakalım." der. Çocuklar bu defa; "Öğretmenim bize kalem ver, defter ver." deyince önceden hazırladığı defteri, kalemi vs. dağıtır ve "Çocuklar ben varım ve sizin istediklerinizi duydum ve verdim. (Hâşâ) Allah da olsaydı istediklerinizi verirdi..." diye çok basit, akıl ve idrakten yoksun bir tuzakla küçücük çocukların beyinlerine şüpheler ve tereddütler zerk ederlermiş. Bu gün memleketimizin önde gelen aydın, yazar, çizer, gazeteci, bürokrat, hukukçu, büyük iş adamı ve idarecilerin çoğu, bu dönemin zihinleri bulanık bir şekilde yetiştirdiği kimselerden oluşmaktadır.

Diğer taraftan bu gün geldiğimiz noktada; sadece İlahiyat sahasında değil her dalda Allah'a hakkıyla inanmış, Ahlaklı örnek şahsiyetler olarak gördüğümüz öğretmenlerimiz, eğitimcilerimiz mevcuttur. Bundan dolayı Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır. Ahlak ve maneviyat sahibi olmak sadece hacının, hocanın, ilahiyatçının ve İmam Hatiplinin meselesi değil, hangi meslekten ve hangi yaştan olursa olsun, cinsiyeti, ırkı ne olursa olsun tüm Müslümanların görevidir. Yüzde doksan dokuzu Müslüman olan ülkemizde görev yapan her bir öğretmenimiz kendi branşından bir manevi pencere açarak yetişen nesillerimizin yollarını aydınlatabilecek durumdadır.

Tabii ki, yine en ağır mesuliyet İlahiyatçı öğretmenlerimize düşüyor. Ancak bu diğer dallardaki öğretmenlerimizin sorumluluklarının derslerini anlatıp geçmekten ibaret olduğu anlamına gelmiyor. Orta ikinci sınıfta iken Fen Bilgisi dersinde öğretmenimizin insan iskeletinin yapısını anlatırken; "Çocuklar; bu kadar mükemmel bir yapının tesadüflere dayalı evrim yoluyla gerçekleştiğini söylemek bilimsel bir görüş olamaz. Bu gerçekten bilirse, bilim kesinlikle insanı böyle bir sonuca götürmez. Bu kadar mükemmelliği ancak; her şeyi bilen, her şeyi gören ve her şeye gücü yeten yüce bir yaratıcı yaratabilir." demişti. Bir Fen bilgisi öğretmeninden duymayı hiç beklemediğimiz bir söz işitmek İslam'ı bir hayat tarzı olarak benimsemiş bir aile ortamında yetismeme rağmen benim ve sınıfımızdaki tüm arkadaşlarımız üzerinde fevkalade bir tesir meydana getirmişti.

Beden Eğitimi öğretmenizin; Namaz kılmanın bir kulluk görevini ifa etmenin yanında spor açısından da çok yararlı olduğunu anlattığında namaza henüz yeni alıştığımız dönemde İlahiyatçı öğretmenlerimizden daha fazla tesir etmişti.

Hepimizin bildiği gibi eğitim bir süreçtir. Lakin biz eğitimciler bazen bu gerçeği unuttur aceleci davranıp vermeye çalıştıklarımızın sonucunu hemen göstermesini bekleriz. İşte bu noktada hatırlamamız gereken bir gerçek vardır; her eğitimci

**Bir Fen bilgisi
öğretmeninden duymayı
hiç beklemediğimiz bir söz
işitmek İslam'ı bir hayat
tarzı olarak benimsemiş
bir aile ortamında
yetismeme rağmen benim
ve sınıfımızdaki tüm
arkadaşlarımız üzerinde
fevkalade bir tesir
meydana getirmişti.**

bir davetçidir. Ancak, Emr-i bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münker ile davetin çoğu zaman birbirine karıştırılan hatta birbirinin yerine kullanılan kavramlar olduğunu görüyoruz. Her iki kavramın hem Kur'an ve sünnetteki manasını hem de kelime manasını düşündüğümüzde; Emr-i bi'l-ma'ruf ve nehyi ani'l-münkeri yapabilmek için çoğu zaman bir yetki sahibi, yönetici ya da velayet hakkına sahip olmak gerekmektedir. Efendimiz (s.a.v.); "Kim bir kötülük görürse, onu eliyle düzeltsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle düzeltsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir." (Müslim, İmân 78. Ayrıca bk. Tirmizî, Fiten 11; Nesâî, İmân 17) buyurmuştur. Âlimlerimiz, kötülükleri el ile değiştirmenin yöneticilerin, dil ile değiştirmenin âlimlerin -ki, günümüzde bunu yapabilecek kesim aynı zamanda eğitimciler ve öğretmenlerdir - kalp ile değiştirmenin de bunlara güç yetiremeyen zayıfların ve avamın görevi olduğunu söylerler.

Bulunduğumuz şartlarda yönetici olunsa bile bu manada bir yetki söz konusu olmadığı ve velayet hakkının da son derece kısıtlı olduğu ortadadır. Hadis-i şerifteki ikinci şıkkı tercih etmek yani tebliğ boyutu üzerinde durmak ve bundan asla feragat etmemek, daha aşağısına yani imanın en zayıf mertebesine düşmekten büyük bir itina ile kaçınmak zorundayız.

Eğitimcinin Fizyonomik yapısı da çok önemlidir.

İman ve Salih amel bütünlüğü, onur, vakar, af, merhamet gibi hasletleri simasına yansımalıdır.

Kur'an-ı Azîmü's-Şân'da davetçinin önemli vasıfları zikredilir. Eğitimci eğitimi verirken bu vasıflara sahip olmaya özen göstermelidir.

"İnsanları Rabbinin yoluna maharetli bir yöntemle ve güzel öğütlerle çağır, onlarla üslupların en güzel, en etkili ile tartış. Hiç şüphesiz Rabbin, yolundan sapanları herkesten iyi bildiği gibi, doğru yolda olanları da herkesten iyi bilir." (Nahl; 125) Bu hitap sadece İlahiyatçılara ve İmam Hatiplilere değil, tüm Müslümanlaradır. Bu sebeple hiçbir Müslüman eğitimci bu benim dalım değil deyip öğrencilerine kendi branşından manevi bir pencere açmazlık edemez. Ayrıca şu ayette de tüm Muhammed (s.a.v.) ümmetinin misyonunun ilim ve bilgiyle ikna metodunu kullanarak hakka davet etmek ve tebliğde bulunmak olduğu açıkça ifade edilmektedir. "Ey Muhammed, de ki; 'İşte benim yolum budur, ben inandırıcı kanıtlar göstererek insanları Allah'a çağırırım. Bana uyanlar da öyle yaparlar. Allah'ı her türlü noksanlıktan uzak tutarım. Ben Allah'a ortak koşanlardan değilim. " (Yusuf; 108)

"Bizim üzerimizde (görev olarak bulunan) apaçık bir duyurudur." (Yasin; 17) Buna göre davetçi sadece davetini yapmakla mükelleftir. Sonuca karışma ve müdahale söz konusu değildir.

"Biz onların ne dediklerini biliyoruz. Sen onların üstünde bir zorlayıcı değilsin, sadece tehdidimden korkanlara Kur'an ile öğüt ver." (Kâf; 45) Bu sebeple "Ev-

ladım söylüyorum, söylüyorum da neden kendini bir türlü düzeltmiyorsun." diye bir zorlayıcılığa başvurmamalıdır.

Eğitimci davetini derslerinde açıktan söyleyerek yaptığı gibi ders dışında özel ilgi göstererek de yapmalıdır. "Sonra, doğrusu ben onları açıkça çağırdım. Sonra onlara açıktan açığa, gizliden gizliye de söyledim." (Nûh; 8,9)

Eğitimci dünyalıklara karşı hırslı ve herhangi bir beklenti içerisinde de olmamalı. Öğrencisinden ya da velisinden uman değil veren el olmalı, hizmetlerinin karşılığını Allah'tan bekleyen gönül adamı olmalıdır. "Ben bu çağrı hizmetime karşılık sizden herhangi bir ücret istemiyorum, benim çabamın karşılığını verecek olan âlemlerin Rabbidir. " (Şuarâ; 109, 127, 145, 164, 180)

Eğitimcinin Fizyonomik yapısı da çok önemlidir. İman ve Salih amel bütünlüğü, onur, vakar, af, merhamet gibi hasletleri simasına yansımalıdır. (bkz. Feth; 29)

Yukarıda belirttiğimiz gibi Kur'an ve Sünnetteki davetçi vasıfları aynı zamanda eğitimcinin de vasıfları olmalı. Bu kapsamda şu özelliklerin de eğitimcide bulunması gerekmektedir; Sağlam bir iman sahibi ve metin olmak, Sabırlı ve azimli olmak, af, müsamaha ve merhamet sahibi olmak, şefkatli olmak, Örnek bir ahlak sahibi olmak, madden başkalarına muhtaç olmamak, bilgi donanımı güçlü olmak, ümit var olmak, adam kazanma gayreti içerisinde olmak, öğrencileri hakkında dili duada olmak...

Eğitimcilerimizin çoğu bu vasıflara sahip olduğu zaman başta şiddet olmak üzere, eğitimin içinden çıkılamayan hemen tüm problemleri çözüme kavuşacağını ümid ediyorum. Rahmetli Üstadın dediği gibi;

Yarın elbet bizim, elbet bizimdir.

Gün doğmuş, gün batmış ebed bizimdir.

KUR'AN'DAN

O İKİ ADAM

Onlara, (biri dünyacı, diğeri maneviyatçı) iki adamı misal olarak anlat: Onlardan birine(dünyacıya) iki üzüm bahçesi verdik, etrafını hurma ağaçlarıyla çevirdik ve iki bahçe arasında ekin bitirdik. Her iki bahçe de meyvelerini verdi, hiçbir şeyi eksik etmedi. Aralarından da ırmak akıttık. Bu(dünyacı) adamın başka geliri de vardı. Bu yüzden konuşurken (maneviyatçı) arkadaşına dedi ki: **"Ben, malca senden fazlayım; adam sayısı bakımından da senden güçlüyüm."** O, kendisine zulmederek bahçesine girdi. Şöyle dedi: **"Bu bahçenin, hiçbir zaman yok olacağını sanmam."** **"Kıyametin kopacağını da sanmam. Eğer Rabbimin huzuruna götürülürsem, hiç şüphem yok ki, (orada) bundan daha hayırlı bir yer bulurum."**

(Maneviyatçı) arkadaşısı ona hitaben: **"Sen, seni topraktan, sonra meniden (spermadan) yaratan, daha sonra seni bir adam yapan Allah'ı inkâr mı ediyorsun?"** **"Fakat O Allah, benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam."** **"Bahçene girdiğinde -Maşallah La Kuvvet illa billâh- yalnız Allah'ın dilediği olur. Allah'tan başka hiçbir kuvvet yoktur"** demen gerekmez miydi. Eğer malca ve evlatça beni kendinden güçsüz görüyorsan (şunu bil ki): **"Umulur ki Rabbim bana, senin bahçenden daha hayırlısını verir ve senin bahçen üzerine gökyüzünden onun hesabını göreceğ yıldırımlar gönderir de, bahçe kupkuru bir toprak haline geliverir."** **"Veya bahçenin suyu dibe çekilir de, bir daha onu arayıp bulamaya gücün yetmez."**

Derken onun(dünyacının meyveleri(azapla)kuşatıldı. Çardakları yere çöktü. Oraya harcadıklarına (üzülerek) ellerini ovuşturmaya ve **"Keşke Rabbime hiçbir kimseyi ortak koşmasaydım."** demeye başladı. Allah'tan başka ona yardım edecek bir topluluk yoktur. Kendi kendini de kurtaramadı. Bu durumda velayet, (yardım ve dostluk) Hak olan Allah'a aittir. Sevap yönünden de, sonuç yönünden de, en hayırlı olan O'dur.

Onlara dünya hayatının örneğini şöyle anlat. (Dünya hayatı) gökten indirdiğimiz su gibidir. Onunla yeryüzü bitkileri birbirine karıştı (yeşerdi, sonunda) rüzgârın savurduğu çerçöp haline geliverdi. Allah, her şeye kadirdir. Mal ve oğullar, dünya hayatının süsüdürler. Geride kalan Salih ameller Rabbin katında sevapça daha iyi, amelce daha hayırlıdır.

Kur'an'ın En Büyük Hadimlerinden Hz. Osman b. Affan

Dr. Nuh SAVAS
Ankara Ü. İlahiyat Fak. Öğretim Görevlisi

Osman b. Affan (r.a.)'ın şeceresi ve künyesi şöyledir:

Osman b. Affân b. Ebil-As b. Ümeyye b. Abdi's-Şems b. Abdi Menaf el-Kureşî el-Emevî; Hulefâ i Raşidin'in üçüncüsüdür. Ümeyyeoğulları ailesine mensuptur. Nesebi beşinci cedit olan Abdi Menaf'ta Resulullah (s.a.v.) ile birleşmektedir. Fil vâkasından altı sene sonra Mekke'de dünyaya gelmiştir. Annesi, Erva binti Küreyz b. Rebia b. Habib b. Abdi Şems'tir. Ninesi ise Resulullah (s.a.v.)'ın halası Abdülmuttalib'in kızı Beyda'dır. Rasullullah (sas) risaletle görevlendirildiğinde, Allah ona, otuz dört yaşlarında iken ilk iman edenler saffında bulunmayı nasıp etmiştir. Hz. Ebû Bekir (r.a.)'ın daveti üzere İslamiyetle müşerref olmuştur. Hz. Osman, cahiliyye döneminde de Hz. Ebû Bekir'in samimi bir arkadaşı idi.¹

Amcası Hakem b. Ebil-Âs, Hz. Osman'ın, iman ettiğini duyunca, onu sıkıca bağlayarak

hapsetmiş ve eski dinine dönmediği takdirde asla serbest bırakmayacağını söylemişti. Hz. Osman (r.a) ebediyyen dininden dönmeyeceğini söyleyince, kararlılığını gören amcası onu serbest bırakmıştı. Peşinden o, Resulullah (s.a.v.)'ın kızı Rukayye ile evlenmişti².

Mekkeli müşriklerin iman edenlere yönelik işkence ve baskılarından nasibini alan Hz. Osman'ın ve eşi Rukayye' nin, Habeşistan'a ilk hicret edenler arasında olduğu hususunda kaynaklar ittifak halindedirler.³

Mekkelilerin iman ettiklerine dair asılsız bir haberin Habeşistan'a ulaşması neticesinde, Mekke'ye geri dönen muhacirler arasında Hz. Osman da vardı. Hz. Osman, tekrar Habeşistan'a hareket etmeden önce Resulullah (s.a.v.)'a şöyle demişti: "Ya Resulallah! Bir defa hicret ettik. Bu Necaşi'ye ikinci hicretimiz oluyor. Ancak siz bizimle değilsiniz." Resulullah (s.a.v.) ona; "Siz Allah'a ve bana hicret edenlersiniz. Bu iki hicretin tamamı si-

1 Siretu İbn İshak, İstanbul 198,121; Üsdü'l-Gâbe, aynı yer; Askalanî, aynı yer.

2 Suyûtî, 165,168.

3 İbn Hacer, a.g.e.

zindir.” buyurmuştu. Bunun üzerine o; manevi doygunluğunun işareti olarak “Bu bize yeter ya Resulallah” demiş ve seve seve tekrar yola koyulmuştur.⁴

Hız. Osman (r.a.), orada. Resulullah (sas), Medine’ye hicret edinceye kadar kalmış, Rasulullah’ın hicretinden sonra o da, Medine’ye gelmiş.¹

Ve bir yahudiye âit olan “Rume” kuyusunu yirmi bin dirheme satın alarak bütün Müslümanların istifadesine sunmuş ve Resulullah (s.a.v.)’in şu hadisi şerifine mazhar olmuştur: “Rume kuyusunu kim açarsa, ona Cennet vardır.”²

Hız. Osman Bedir savaşı hariç, müşriklerle ve İslâm düşmanlarıyla yapılan bütün savaşlara katılmıştır.

Resulullah (s.a.v.)’in Hız. Rukayye’nin vefatından sonra diğer kızıyla evlendiği için iki nûr sahibi anlamında, “Zi’n-Nureyn” lakabıyla anılır olmuştur.³

Halifeliği Hız. Ömer (r.a.), yaralanınca, hilâfete geçecek kimsenin tayin edilmesi için altı kişiden oluşan bir şura oluşturmuştu. Bunlar Hız. Ali, Osman, Sa’d İbn Ebi Vakkas, Abdurrahman b. Avf, Zubeyr İbn Avvam ve Talha İbn Ubeydullah (r.anhum) idiler. Yapılan görüşmeler neticesinde, şura üyelerinden dördü feragat edince görüşmeler Hız. Osman’la Hız. Ali üzerinde devam etti. Şura başkanı Abdurrahman İbn Avf, geniş bir kamuoyu yoklaması yaptıktan sonra Müslümanların bu iki kişiden birisinin halife seçilmesi üzerinde mutabık olduklarını gördü. Hız. Ali (r.a.)’yi çağırarak ona; Allah’ın Kitabı, Resulünün Sünneti ve Hız. Ebû Bekir ve Hız. Ömer’in uygulamalarına tabi olarak hareket edip etmeyeceğini sordu. O, Allah’ın Kitabı ve Resulünün Sünnetine tam olarak uyacağı, ancak bunun dışında kendi ictihadına göre davranacağı cevabını verdi. Aynı soruyu Hız. Osman (r.a.)’a yönelttiğinde o, bunu kabul etmişti. Bunun üzerine Abdurrahman İbn Avf, Hız. Osman (r.a.)’ı halife atadığını ilan ederek ona bey’at etti.⁴ Hilâfete geçişi Hicri yirmi üç senesi Zilhicce ayının sonlarında olmuştur.

Hız. Osman (r.a.), devlet idaresini devraldığı zaman İslâm fetihleri hızlı bir şekilde devam ediyordu. Hız. Ömer (r.a.) devrinde Suriye, Filistin, Mısır ve İran, İslâm topraklarına katılmıştı. Hız. Osman (r.a.) da, Ermenistan,

Kur’ân-ı Kerimi Nüshalar Halinde Çoğalttırması Hız. Ebu Bekir (r.a.)’in Kur’ân-ı tedvin ettirişinden sonra, Hız. Osman (r.a.), Kur’ân’a dolayısıyla İslamiyet’e Kur’ân-ı nüshalar halinde çoğalttırarak; en büyük hizmeti yapmıştır.

Kuzey Afrika ve Kıbrıs’ı fethetmiş, İran’daki ayaklanmaları bastırarak merkezî yönetimin nüfuzunu yeniden tesis etmiştir. Hız. Osman, Abdullah b. Nafî b. Husayn ve Abdullah b. Nafi b. Abdulkays’a hiç vakit kaybetmeden Cebelu’t-Tarik’ı geçerek Endelüs’e girmeleri emrini vermiştir.⁵

Kur’ân-ı Kerimi Nüshalar Halinde Çoğalttırması Hız. Ebu Bekir (r.a.)’in Kur’ân-ı tedvin ettirişinden sonra, Hız. Osman (r.a.), Kur’ân’a dolayısıyla İslamiyet’e Kur’ân-ı nüshalar halinde çoğalttırarak; en büyük hizmeti yapmıştır.

İslam toprakları genişlemiş, elde fazla Kur’ân nüshası da yoktur, o zaman yani Hicri 30. yıllarında insanlar ve askerler Kur’ân-ı farklı farklı okumaya başlamışlar. Hız. Osman Kur’ân-ı Kerim’in bu değişik okunması, nedeniyle ortaya çıkan ihtilafları ortadan kaldırmak için çalışmalar başlatır. Bilindiği gibi Kur’ân-ı Kerim ilk olarak Hız. Ebû Bekir zamanında tedvin edilmişti. Zeyd b. Sabit’in başkanlığında yapılan bu çalışmada, Kur’ân-ı Kerim bir kitap haline getirilmişti. Bu ilk mushaf, Hız. Ebû Bekir (r.a.)’den sonra Hız. Ömer (r.a.)’e geçmiş, onun şehadetinden sonra da Hız. Hafsa (r.a.)’nın elinde kalmıştı.

Azerbeycan seferi esnasında ordu içerisinde kiraat konusunda bir ihtilafın çıkması, ordu komutanı Huzeyfe b. Yeman’ı endişelendirmiş ve Halife’den, Müslümanların emin bir şekilde okuyabilecekleri birkaç nüshanın yazılmasını istemişti. Bunun üzerine Hız. Osman (r.a.) Hız. Hafsa (r.a.)’nın yanında bulunan mushafı getirterek çoğaltılmasını emretmiş ve nüshalar çoğaltılıp bütün eyaletlere dağıtılmıştır. İlerde yine bir ikircilik çıkmasını diye; Bunun dışında kalan nüshaların tamamı toplatılarak imha edilmiştir. Bu durum karşısında ashabın hayatta olanları oldukça

4 İbn Sa’d, Tabakatül-Kübra, Beyrut t.y., I, 207. İeddin Suyûtî, Târihul-Hulefâ, Beyrut 1986, 165.

rahatlamışlardır.⁶ Ancak bu faydalı çalışma Münafıkların fikir babası olan Abdullah b. Sebe ve benzerleri gibi, İslam düşmanlarının hırsını iyice artırmış, adeta onları çıldırtmıştı. Bunlar Hz. Osman (r.a.)'ın valiler tayini hususunda çıkardıkları fitne gibi, burada da fitne çıkararak İslamiyet'e kapanmayan bir yara açmışlardır.

Fitnenin ortaya çıkışı ve Hz. Osman (r.a.)'ın şahadeti

Hz. Osman on iki sene hilâfet makamında kalmıştır. Bunun ilk altı senesi huzur ve güven içerisinde geçmiş ve hiç kimse yönetimin uygulamalarından şikâyetçi olmamıştır. Hz. Osman yaratılışındaki yumuşaklık ve hoşgörü ile insanlara daha yumuşak davranıyordu. Ne var ki! Onun bu yapısından istifade eden eyaletlerdeki bazı valiler, sorumsuzca davranmaya ve kendilerine yakışmayan hareketler sergilemeye başlamışlardı. Bunun üzerine Hz. Osman, yükselen şikâyetleri ani ve kesin kararlarla karşılayamayınca, yavaş yavaş bir fitne ve kargaşa ortamının oluşmasına zemin hazırlanmış oluyordu.

Endülüs'ten Hindistan hudutlarına kadar çok geniş bir sahayı kaplayan devletin içerisinde, çeşitli din ve ırklara mensup zimmî statüsünde topluluklar vardı. Bunlar, mağlup düştükleri İslâm Devleti'ne karşı her fırsatı değerlendirerek baş kaldırıyorlardı. Yahudi unsuru ise, İslâm Ümmeti'ni parçalayıp yok etmek için İslam'ın temel prensiplerini hedef almıştı. Müslüman olduğunu iddia ederek ortaya çıkan bir takım Yahudi asıllı kimseler, zuhur eden huzursuzlukları körükleyip fitne alevini her tarafa yaymaya çalışıyorlardı. Bunlardan başında etkili nifak hareketlerinin ortaya çıkmasını sağlayan ve tam bir komitacı olan Abdullah İbn Sebe' vardı. İbn Sebe Yemenli bir Yahudidir. O, samimi kimselerin haklı şikâyetlerini kullanarak insanları Hz. Osman'a karşı kıskırtıyordu. Öte taraftan Peygamber'in peşinden hilâfet hakkının Hz. Ali (r.a.)'ye ait olduğunu ve bunun da Allah tarafından belirlenmiş bir gerçekten başka bir şey olmadığını yayarak tefrika tohumları ekiyordu.

Onun yaydığı düşüncelere göre Hz. Ebû Bekir (r.a.), Hz. Ömer (r.a.) ve Hz. Osman (r.a.), Hz. Ali (r.a.)'nin hakkını gasbetmişlerdi. O, Küfe, Basra ve Şamda insanları kıskırtırken, Ebu Zerr (r.a.)'in haklı çıkışlarını da kendisine malzeme yapmaya uğraşıyordu.⁷

Hz. Osman on iki sene hilâfet makamında kalmıştır. Bunun ilk altı senesi huzur ve güven içerisinde geçmiş ve hiç kimse yönetimin uygulamalarından şikâyetçi olmamıştır.

İnsanların Hz. Osman'ı suçlamalarının en yoğununu; Onun kendi akrabalarını vali tayin etmesi ve yolsuzluklarını denetleyememesi şeklinde idi.⁸

Bunun üzerine Hz. Osman, vilayetlerdeki yönetimler hakkında yapılan dedikoduları ve bunların sebeplerini yerinde incelemek üzere müfettişler tayin etti. Muhammed b. Mesleme'yi Kufe'ye; Usame b. Zeyd'i Basra'ya; Abdullah b. Ömer'i Şam'a ve Ammar b. Yasir'i de Mısır'a gönderdi. Ammar b. Yasir hariç, diğerleri görevlerini tamamlayarak geri dönmüşlerdi. Hz. Osman (r.a.) haksızlıkları gidermek, filizlenmeye başlayan ve ümmet için büyük sakıncalara sebep olacak olan fitnenin yatıştırılması için yoğun bir gayretin içine girmişti. Ama ne var ki! Hiçbir tedbir takdiri bozamıyor sonunda olacaklar oluyor ve asiler 22 günlük bir muhasaranın ardından içeri dalarak (H.19 Zilhicce35/20 Mayıs 656) da Hz. Osman (r.a.)'ı şehid ediyorlardı.⁹

DİPNOTLAR

- 1 İbnül-Esir, Üsdül-Gâbe, 585; İbn Sa'd, a.g.e., 55-56.
- 2 Buharî, Fezailu'l-Ashab, 47.
- 3 Suyuti, a.g.e., 165.
- 4 Suyuti, a.g.e., 171, 172; İbn Hacer, a.g.e., 463; H.İ. Hasan, a.g.e., I, 258, 261; İbn Sa'd, a.g.e., III, 62.
- 5 İbnül-Esir, a.g.e., III, 93; Ayrıca bk. Muhammed Hamidullah, Fethul-Endelüs (İspanya) fi Hilafeti Seyyidina Osman sene 27 li'l-Hicre, i.Ü. Ed. Fak. İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi, İstanbul 1978, VII, 221-225.
- 6 İbnül-Esir a.g.e., III, 111-112; H.İ. Nasen, a.g.e., I, 510-513
- 7 İbnü'l Esir, Tarih, III, 154; H. İ. Hasan, age, I, 368-370
- 8 İbnül-Esir. a.g.e., III, 118; Suyûtî, 174. Hz. Ali (r.a)
- 9 Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi, II, 217

ders zili çalar
dünya kazanır...

Dünya seni bekliyor !
2009 / 2010 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

PİNAR EĞİTİM KURUMLARI

www.pinarkoleji.com

KİŞİSEL GELİŞİMİ ETKİLEYEN OLUMLU VE OLUMSUZ FAKTÖRLER

Durmuş KOÇ
Eğitimci - Şair - Yazar

Bir insanın sahip olduğu tutum, düşünce ve davranış biçimleri, sergilediği farklı özellikler ve güzellikler onun kişiliğini ifade eder. İnsanın doğuştan getirdiği mizaç özellikleri vardır. Bu mizaç özellikleriyle karakter özellikleri (öğrenmeyle sonradan kazanılan özellikler) bütünleşip perçinleşince kişilik yapısı meydana gelir. Kişilik gelişimi hayatın ilk yıllarında başlar. Altı yaşında hız kazanır. Gençlik döneminde de şekillenir. Az da olsa sonraki yaşlarda kendini belli eder.

Gelişim demek; düzen, uyum, denge ve ilerleme demektir. Değişim ve gelişim sınırlı değildir. Bunlar daima ileriye yöneliktir. Güneş avuca alınamadığı, denizler ve okyanuslar bir kaba konulamadığı gibi kişilik gelişimini belirli bir çerçeve içerisine alıp sınırlandırmak da imkânsızdır. O büyüyen bir çınar ağacı gibi daima süreklilik arz eder.

İnsanın gelişimi dünyaya gelişiyle başlar. İnsan çocuk yaşlarında oyuncaklara sarılır, oynar. Onları kendine dost ve arkadaş edinir. Daha sonraki yıllarda oyuncakları kendisi için hiçbir anlam ifade etmez. Ne yazık ki sonraki

yıllarda insanların birçoğu küçükken oynadıkları oyuncaklardan kaçarken yine de dünyanın oyuncağı olmaktan kendini kurtaramaz.

İnsan sürekli değişim ve gelişim halindedir. Her fırsatta bir şeyi öğrenmeyi, bir şeye sahip olmayı, bir şeye yönelmeyi ve bir şeyle uğraşmayı arzu eder. Yerinde saymak insan için düşünülemez. Bu insan fıtratına tamamen ters bir durumdur. Ancak bu değişim ve gelişimin dinî, ahlakî, vicdanî, insanî çizgilerin dışına çıkmaması gerekir.

Bir bitkiyi, bir fidanı yetiştirmek için özel çaba ve özel gayret gerektiği gibi bir insanı yetiştirmek için de daha büyük bir ilgi ve daha büyük bir gayret gerekir. Çünkü insan çok değerli bir varlıktır. Âlemin özü, özeti niteliğindedir. Bu nedenle insanı yetiştirmek, eğitmek sanıldığı kadar kolay değildir. Çünkü insan olağanüstü karmaşık bir yapıya sahiptir.

Bir alçıyı yoğurup şekil vermek, bir kumaşı kesip dikmek beceri ister, hüner ister. Bir insanı iyi yetiştirmek de bilgi, beceri, azim, gayret ister.

Hayat yolculuğu doğar doğmaz başlar, ölünceye kadar devam eder. Bu yolculuk esnasında, her zaman her şey tozpembe değildir. Her insanın doğuştan getirdiği özellikler ve niteliklerin hepsi aynı değildir. Bir insan aynı aile ortamı, aynı çevrede yaşayarak ve aynı eğitimi alarak yetişse bile farklı kişilik gelişimi de gösterebilir.

Hangi tohumu hangi şartlarda hangi toprağa ekeceğimizi bilmemiz gerektiği gibi, bireyin kişilik yapısının sağlam olması için bireyi eğiten kişinin neyi, ne zaman, nerede yapacağını çok iyi bilmesi gerekir. Çünkü bu gelişim sürecinin sonunda bir "öz benlik" oluşması söz konusudur.

Zihinsel gelişim, fiziksel gelişim, ruhsal gelişim kişisel gelişimin basamaklarıdır. Bunlar kişisel gelişimin olmazsa olmazlarıdır. Bir tarla ekilip biçildiğinde iyi mahsul verdiği gibi, insanın gelişimine de etki eden olumlu faktörler de can suyu gibi insana hayat verir.

Bireye özgüven kazandırmak için ona ilgi, sevgi ve muhabbetle yaklaşmak gerekir. Bir şeyi sevdirecek ve benimseterek yaptırma yoluna gitmek en kestirme ve en başarılı yoldur. Bireyin bedensel ve ruhsal gelişiminde psikolojik, sosyolojik, fizyolojik, ailesel, çevresel ve kültürel faktörler önemli rol oynar.

Susuz kalan çiçeklerin solduğu gibi, yakıtı biten ateşin söndüğü gibi, sevgisiz ve ilgisiz kalan insanın ruhsal ve bedensel gelişimi olumsuz yönde etkilenir. Kişisel gelişimi etkileyen olumsuz fırtınalar bireyin hayatını altüst eder. Kuşku fırtınasına tutulan, azim ve gayretini yitiren bir insan geleceğe yönelik özgüvenini de kaybetmiş olur.

İnsan kâinatın özeti, yaratılanların en şerefli olsa da her dönem ve her çağda farklı zorluklar, farklı kolaylıklar ve farklı güzelliklerle karşılaşır. Ancak kimileri zorları kolaylaştırmaya, kimileri de kolayları zorlaştırmaya çalışır. Teşhisi ve tedaviyi doğru yapan olduğu gibi yanlış yapan da çoktur.

Yalanı sanat, hırsızlığı hüner, haksızlığı adalet, tembelliği başarı, aldatmayı marifet, kötülüğü de iltifat kabul eden bir toplumda yetişen bir birey hem kendisinin ve hem de o toplumun korkunç kâbusu olur. Böyle insan yıkıcı ve onarılması güç olan olayların öncüsü durumuna gelir. Böyle bir toplumda sevgi çiçekleri açmaz, mutluluk kandilleri yanmaz.

İdeal bir insanı ancak idealist bir insan yetiştirir. Bu nedenle daima bireyin düşünce ufku genişletilmeli, anlayış ufkuna kucak açılmalı, fikir ufku zenginleştirilmeli ve eylem ufku da harekete geçirilmelidir. Bütün bunlar

Bir tarla ekilip biçildiğinde iyi mahsul verdiği gibi, insanın gelişimine de etki eden olumlu faktörler de can suyu gibi insana hayat verir.

birbirleriyle sıkı bağlantı içinde olmalı, asla çatışma halinde olmamalıdır.

Sirkenin balı bozduğu gibi bencil ve çıkarıcı duygularla yetiştirilen bir insan çok zararlı bir şahsiyet olarak ortaya çıkar. Gerçekte insanı tanımak adını, soyadını, adresini bilmek değil; gönül yapısını, ruh yapısını bilmekten geçer. Pas tutmuş aynaların görüntüyü yansıtmadığı gibi, kimliksiz yetiştirilen, kişisel gelişimi sekteye uğrayan birey de hiçbir güzellik yansıtmaz.

Gönül köprülerini yıkarak, gönül bağlarını kopararak, ruh yapılarını altüst ederek özgüven duygularını sarsarak, gözdağı vererek kişilik gelişiminde asla başarıya gidilemez. Olması gereken ilgi, muhabbet ve sevgi ile yol katedilebilir. Bu durum birey üzerinde olumlu, değerli, kıymetli bir tutum sergiler.

Bir insan bilmediklerini öğrenmeyi, öğrendikleri doğruları yapmayı, yanlış öğrendikleri şeylerden vazgeçmeyi bilirse sağlam karakter ve sağlam mizaç kazanma noktasında önemli mesafeler elde etmiş olur. Bunun tersini yaparsa kendi ruh ve düşünce dünyasında büyük yıkımlar meydana gelir. Lehimlerin demiri perçinlediği gibi, kalayların kapları parlattığı gibi olumlu karakter de kişinin ruh ve gönül dünyasını aydınlatır. Böylece birey kendini bilir, kendini bulur, benlik denizinden kurtulur, ruh ve beden ikliminde kıvama ererek örnek bir şahsiyet olarak ortaya çıkar.

Çok şeyi görüp gerçeği göremeyen, çok şeyi bilip gerçeği bilemeyen, çok şeye sahip olup ama hakikat güneşini fark edemeyen bir insan görünürde çok şeylere sahip olsa da gerçekte asla mutlu ve huzurlu olamaz.

Duygu, düşünce, fikir yapısı güzel ve doğru; karakter yapısı gelişmiş; kişilik yapısı sağlam olan bir insan şahsiyetli bir insandır.

Uygur insan da ruh ve beden iklimini dengede tutan, değerlerini bilen ve onlara sahip çıkan onurlu ve erdemli insandır.

O halde güzellikleri imha etmeden iyilik tohumlarını ekmek gerekir.

Gecenin karanlıklarında yıldızların kendisini gösterdiği gibi karakter gelişimi düzgün olan insanda toplumda kendini gösterir.

Kıyaslamak, yargılamak, yermek, acımasızca eleştirmek kişilik gelişimine vurulan en büyük darbedir. Bunun için bireydeki azim ateşi söndürülmemelidir, sevgi mumları birer birer yakılmalı, mutluluk ağacı gönüllere dikilmeli, zihinlerdeki, fikirlerdeki yabancı, zararlı şeyler sökülüp atılmalıdır. Bilimin, hikmetin, erdemın gönüllerde bir çınar ağacı gibi kök salması sağlanmalıdır.

Her şeyin bir patentı, bir modeli olduğu gibi çocuğun kişiliğini geliştirmede model alacağı ilk insanlar da anne ve babasıdır.

Unutulmamalıdır ki hayat yaşanılanların yankıları ve yansımaları, yapılan davranışların aynası, istek ve arzuların durağı, etkilerimizin de mahsulüdür.

Her işte ihtiyatlı ve ölçülü olup denge unsurunu bozmadan, benlik, his ve duygulara kapılmadan, sen ve ben olmayı unutup biz olma şuuruyla hareket edilmelidir.

Tutum ve davranışları güzel olanla olmayan, amacı ve hedefi büyük olanla olmayan, nefis, his ve heves tuzağına düşenle düşmeyen bir olmadığı gibi bunların yetiştirecekleri insanlar da bir değildir.

Bu nedenle insanı değerli kılan değerleri çok iyi bilmeli; onurunu zedelemeyen, kalbini kirletmeyen, zekâsını köreltmeden, duygu ve düşüncelerini karartmadan emin ve güvenilir bir şekilde yetiştirme, eğitime ve öğretme yoluna gidilmelidir. Şahsiyet ve karakter kaplarına asla kilit vurulmamalıdır. Mizaç ve kişilik haritası güzel ve mükemmel çizilmeli; zedelenmesine, yıpranmasına fırsat verilmemelidir. Aksi takdirde insan hem beden hem de ruhen bir yıkım tufanına tutulur ve bu büyük tahribat, hayatı anlamsız, yaşanılmaz ve çeliklemez kılar.

Hiç unutulmamalıdır ki; sevecen, dayanışmacı, paylaşımcı, fedakâr olarak yetiştirilen bir insanla katı, duygusuz, hissiz, cimri, pinti, bencil, hesapçı bir insan arasında dağlar kadar fark vardır. O halde sevgi ve saygı dolu bir ruhla toprağa can veren yağmur damlaları misali gönüllere akmalı, iyilikler ve güzellikler tohumlarını filizlendirerek derin izler bırakmalı; Nasrettin Hoca, Mevlana, Yunus gibi insanlığa ışık saçan mümtaz şahsiyetli insanlar yetiştirmeye gayret etmeliyiz.

Peygamberimiz'den Hayat Suyu

ÂLİMLER VE ÖĞRENCİLER

Abdurrahman b. Ganem'den (r.a), o da Muaz b. Cebel'den dedi ki: Hz. Peygamber (s.a.v) şöyle buyurdular: **"İnsanların peygamberlik derecesine en fazla yakın olanı, ilim sahipleri ile cihat sahipleridir. İlim sahiplerine gelince, onlar, insanlara, peygamberlerin getirmiş olduğu, İslam yolunu telkin etmişlerdir ve doğru yolu öğretmişlerdir. Cihat sahipleri ise, peygamberlerin getirmiş olduğu İslam yolunu korumak ve yaymak için kılıçları (ve diğer mücadele vasıtaları ile) savaşmışlardır."**

(Kut'ul Kulup)

Âlimlerde bulunması gereken sıfatlar:

Übey'den (r.a) dedi ki: Hz. Peygamber (s.a.v) buyurdular: **"Âlim için uygun olan, az gülüp çok ağlayanlardan olmak ve (fazla) şaka yapmamak, yüksek sesle bağırıp çağırmamak, münakaşa ve mücadele yapmamaktır. Âlim konuştuğu vakit gerçeği konuşur. Sustuğu zaman bittiden susar. (Herhangi bir yere) girdiği zaman rıfk ile (şiddet göstermeden ve acele etmeden) girer. Çıktığı zaman hilim ile (öç alma gibi düşünce ve davranışlardan uzak olarak) çıkar."**

(Buhari)

Öğrencide bulunması gereken özellikler:

Hz. Ali (r.a.) dedi ki **"Ey ilim öğrencisi, bil ki ilmin çeşitli faziletleri vardır. 0 faziletlerin başı tevazu, (alçak gönüllü) olmaktır. Onun gözü, haset etmekten sakınmaktır. Kulağı, anlamaktır. Dili, sadakattir. Onu korumak, araştırmaktır. Kalbi, güzel niyettir. Akli, eşyayı ve gerekli olan işleri bilmek ve tanımdır. Eli, merhametli olmaktır. Ayağı, âlimleri ziyaret etmektir. Katkısı, selamet bulmaktır. Hikmeti, haramlardan sakınmaktır. Karargâhı, kurtuluştur. Esası, afiyettir. Bineği, vakar (ağır başlı) olmaktır. Silahı, yumuşak sözdür. Kılıcı, rızadır. Yayı, halk ile idare etmektir. Ordusu, âlimlere komşu olmaktır. Malı,(serveti) terbiyesidir. Maişeti, günahlardan sakınmaktır. Azığı, iyiliği emretmektir. Yeri, uzlaşma ve anlaşmadır. Delili, hidayettir. Arkadaşı, hayırlı kimselerle sohbet etmektir."**

(Kenzul Ummal)

Üç 3G'e

Akile SÜZER
BT Öğretmeni

Merak güzel şey mi bilmem ama bir 3G furyası aldı başını gidiyor. Açıkçası nedir bu 3G diye merak etmeyen de yoktur sanıyorum. 3G'yi ilk duyduğumda; üç boyutlu anlamına geldiğini sanmıştım. Çok yanıldığım da söylenemez herhalde.

3G'nin hikâyesi 1G ile başladı yıllar önce. Mobil iletişim; önce 1G ile ses hizmetini sundu biz velinimetlerine(!), sonra 2G peyda oldu. Daha kaliteli ses ve SMS avantajıyla. (Avantajın altını çiziyorum kişiye göre değişir manasında). Derken 2,5G. Şaşırmayın buçuğu da cepten-net davası. Evden bağlandığımız yetmiyormuş gibi bir de cepten internete bağlanmak için yani. Sonunda 3G'yi de gördük. Haber bültenlerinden de izlediğiniz üzere "görüntülü konuşma".

'Canım ne gerek vardı, evden bilgisayar-dan çocuklar açiveriyor ya emesen!' demeyin(!) Her daim yanımızda bulundurduğumuz cep telefonuyla, canımız çektiğinde, belki de yanımızdakileri kıskandırmak istediğimizde 3G yetişir imdadımıza. Ee ne demişler ... Ne dediklerini boş verelim de halimiz nice olur ona bakalım.

Boğaziçi Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Selim Şeker 3G ile ilgili önemli açıklamalarda bulunuyor.

Baz İstasyonu Sayısı 1 İken 9 Olacak

"Bu sistemde iletişim aracı olarak kullandığımız, bir odayı dolduran bütün elektrik aksamını bir telefona soktular. Bu teknoloji ile beraber bugüne kadar 1 baz istasyonu olan yerde, artık 9 tane baz istasyonu olacak! İngiltere'de 3G ile beraber baz istasyonu sayısı 50.000-70.000 civarında artış göstermiş. Daha çok baz istasyonu; daha çok

radyasyon, daha çok manyetik kirlilik demek! 3G hem insan hem de çevre sağlığı açısından büyük riskler içeriyor.”

Başınız Daha Çok Ağrıyacak

“İsveç’te, 3G’de bulunan 3 UMTS sistemini test etmişler. İnsan vücudu üzerinde çok önemli zararları olduğunu görmüşler.

TV istasyonunda çalışan kişiler, çalıştıkları ortama girince bir ağırlık ve baş ağrısı hissederek, yoğun stres yaşarlar. Bunun sebebi o istasyonda bulunan alıcı ve vericilerdir.

Bazı alışveriş merkezlerine giren insanlar da rahatsızlık duyarlar, rahat nefes alamazlar, kalp hastaları daha fazla rahatsız olur. Bunun sebebi de o alışveriş merkezinde bulunan baz istasyonlarının sebep olduğu kuvvetli radyasyondur.

2G’nin DNA’yı olumsuz etkilediği, kansere sebep olduğu birçok ülkede yapılan bilimsel araştırmalarla kanıtlandı.

Baz istasyonuna ilk 300 m mesafede oynayan çocukların, diğer çocuklara oranla daha fazla kanser olma riski taşıdıkları yine bilimsel araştırmalarla kanıtlandı. Okul, hastane, park gibi alanların çevresinde kesinlikle baz istasyonu ve yüksek gerilim hattı bulunmaması gerekiyor. Bizim ülkemiz maalesef bu konuda da gariplikler ülkesi! Birçok hastane, park ve okul çevresi baz istasyonları ile çevrili.”

Kuşlar ve Örümcekler Bile Kaçıyor

“Dikkat edin baz istasyonlarında örümcekler yaşamaz, kuşlar da çevresine yuva yapmaz! Elektromanyetik kirlilik hayvanları ve doğal hayatı da çok olumsuz etkiliyor. Yeni sistem doğal hayatı tehdit ediyor!

Alerji vakalarında büyük artışlar gözlenecek. İsveç’te yapılan bir araştırmada 3G sisteminin gelmesinin ardından alerji vakalarından büyük artış gözlenmiş.”

Düzen sömürü üzere kurulmuş. O çıktı al, bu çıktı al. Getirisi ne götürüsüne bakma! Değerlermiş, maneviyatmış, şuurmuş bunları hesaba katmayı unutuyoruz. Varsa yoksa alayım, giyeyim, gezeyim. Amma ve lakin Rabbim sorar, ne yaptın ömrünü bilgisayar başında mı, cep telefonu ile mi geçirdin yoksa hayırla mı diye. İnşallah hesap gününde; geçirdiği vaktin hesabını verebilenlerden oluruz.

Peki ne yapalım, teknolojiyi kullanmayıp da geri mi kalalım? Elbetteki hayır. Kullanalım kullanmasına da israf etmeyelim. Gerektiğinde kullanalım. Suda israf ediyoruz, elektrikte israf ediyoruz, yiyecekte, giyecekte haddi hesabı yok israfın. Ee alışkanlık gereği teknolojiyi de israflı kullanıyoruz. Dolayısıyla enerjiyi.

Öğrencilerimiz için bile defter, kitaptan önce gelir oldu cep telefonu. Oysa uzmanlarımızın dediğine göre cep telefonları sigaradan bile daha zararlı. Sigara yasaklandı, peki telefonlar... Bırakın yasaklanmayı kültürümüzde çoktan yer etmişler bile.

Cep Telefonu Kültürümüz

Aşağıdaki cümleler, cep telefonlarının kültürümüzde nasıl yer ettiğinin ispatıdır.

Cep telefonunun çalıp çalmadığını anlamak için koca çantanın kulağa dayanması.

Ankesörlü telefon kabinine girip cep telefonu ile konuşulması.

Misket, kasap havası, çökertme gibi melodilerin telefona yüklenmesi ve bu melodiler eşliğinde ailece oynanması.

Havuz başında çıkarılan ayakkabılar içine cep telefonu saklanması.

Herhangi bir cep telefonu çaldığında ortamdaki bütün telefon sahiplerinin çıkarıp telefonlarına "Benimki mi çalıyor?" tripleriyle bakmaları, telefonu çalan kişinin yarışma kazanmış havasıyla telefonu açması.

Her mekânda cep telefonlarının masaya konarak daha düşük modelli telefonu olanlara karşı aşağılayıcı tavırlar takınılması.

Cep telefonu melodilerinin tamamının çevredekilere dinletilmesi ve her biri için "Bu nasıl?" diye sorulması.

Otobüslerde titreşime alınıp, çanta içine yerleştirilmesi ve çaktırmadan iletişime devam edilmesi.

Uçaklarda flight mode (uçuş moduna) alıp oyun vesaire oynanması hostes gelince

de 'uçuş modundayım bakın' denilerek gösterilmesi.

Kontör gitmesin diye, çağrı yaparak haberleşmenin sağlanması ve bu iş için mors alfabesi benzeri bir kod sisteminin geliştirilmesi.

Pantolon kemerine sağlı sollu cep telefonlarının takılarak adeta bir cep kovboyu edasıyla gezilmesi.

(Bu kısım internette derlenmiştir.)

Bir bilişimci olarak tavsiyem teknolojiye modaya uyup; hem sağlığını hem paranızı, hem de vaktinizi israf etmeyin. Gerekeni gerektiği kadar kullanın, teknoloji bile olsa.

Peygamberimiz(s.a.v.)'in bu güzel hadisini kendimize düstur edinelim:

"Beş şey gelmeden evvel şu beş şeyi ganimet say:

İhtiyarlık gelip çatmadan evvel gençliğin,
hastalıktan evvel sıhhatin,
fakir düşmeden evvel varlıklı olmanın,
meşguliyetten evvel boş zamanın

ve ölüm gelmeden evvel hayatın kıymetini bil, bunları güzel değerlendir!"

ÖĞRETMENLER VAKFI

" Güven Kapısı "

BİR HARF ÖĞRETENİN *
DUA EDEN BİR ELİN *
AÇIK BİR AMEL DEFTERİN *
BİR HAYIR KAPIN *
SIKINTILI ANLARINDA SIĞINAĞIN *
YOKSUL VE KİMSESİZ ÇOCUKLARA BİR KATKIN *
SENİ UNUTTURMAYACAK BİR ESERİN *
GELECEĞİN TEMİNATI BİR NESLİN *

Olsun İstermisin ?

ÖĞRETMENLER VAKFI
Nakdi Bağışlarınız İçin

VAKIFLAR BANKASI
Balgat Şubesi

HESAP NO :
00 158 0072 844 28 744

Ziyabey Cad.b 4. Sk. No:2/1 Balgat / ANKARA
Tel: 0(312) 286 18 83 • Faks: 0(312) 287 61 80

GDO

genetiğiyle oynanmış değiştirilmiş organizma

Mustafa ALKAN
Eğitimci

Artık yepyeni, teknoloji harikası bir sorunumuz daha oldu. Bu sorun son günlerin moda ifadesi 3G değil biraz daha az bilinen GDO.

İnsanoğlu yaratılışından beri hiçbir zaman elindeki ile yetinmemiş; akli ve hırsı onu daima en iyiye, en kazançlıya sevk etmiştir. Bu hırs çoğu zaman onun maddi ve manevi felaketine neden olmuştur. Gelişen teknoloji her ne kadar hayatı kolaylaştırırsa da sürekli bozulan sağlığımız, kültürümüz ve ahlakımız derin yaralar almıştır.

Kapitalist sistemin şirketleri “...**biz yeryüzünde açlığı çözeceğiz**” sloganı ile son yirmi yıldır araştırma yapmaktadırlar. Son yirmi yılın sonunda bu şirketlerin emellerine ulaştığını görüyoruz. Yanlış anlaşılmasın yeryüzünde hala on binlerce insan her gün açlıktan ölmektedir.

Teknolojiyi ve en gelişmiş biyoloji laboratuvarlarını kullanan batılı şirketler birçok farklı canlının farklı özellikteki genlerini özellikle endüstriyel değeri olan bitkilere aktararak az alandan çok verim ve para kazanmayı başarmışlardır.

GDO kısaca genetiği ile oynanmış, değiştirilmiş organizma (canlı) olarak ifade edilmektedir.

GDO’lu ürünlerin zararlarını ortaya koymak için insanlar üzerinde henüz sonucu açıklamış bir araştırma yok. Hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalardan biri farelerde uygulanmış. GDO’nun zararlarını ortaya çıkarabilmek için fareler genetiği değiştirilmiş patateslerle beslenmiş. Sonuç olarak, farelerin sindirim

sistemlerinde bozulma, bağışıklık sistemlerinde çökme, kan yapılarında bozulma, tüm iç organlarında küçülme tespit edilmiş. İşin garip tarafı bu araştırmayı yapan bilim adamı halkı bilgilendirdikten bir gün sonra enstitüden kovulmuş.

Diğer araştırma Rusya da üç grup fare üzerinde yapılmış. Bu üç gruba fareden bir gruba GDO’lu soya, bir gruba normal soya, bir gruba da normal gıdalar verilmiş. Deney sonunda GDO’lu soya ile beslenen anne ve babadan olan farelerin yüzde 56’sı doğumdan üç hafta sonra ölmüşler. Normal soya ile beslenen anne ve babadan doğan farelerin ölüm oranı yüzde 9, normal gıdalarla beslenen farelerde ölüm oranı yüzde altı olarak belirlenmiş. Sonuç olarak GDO’lu soya ile beslene farelerin yavrularının ölüm oranlarının on kat daha fazla olduğu tespit edilmiş. Ayrıca GDO’lu soya ile beslenen anne babaların yavrularının yüzde 36’sı normal ağırlığının çok altında doğmuşlar.

Bu araştırmalara rağmen GDO’lu ürünler yeterince test edilip, araştırılmadan, canlı sağlığı üzerindeki zararsızlıkları ispatlanmadan piyasaya sürülmekte, üstelik ülkemizde bunları analiz edecek, kontrol edecek, yasaklayacak hiçbir mevzuat ve mevki bulunmamaktadır.

GDO’lu ürünleri üreten ve pazarlayan tarım ve gıda şirketlerinin tek amacı daha çok satmak ve daha çok kâr etmektir. GDO’lar pek çok gıdaya tüketicinin bilgisi olmadan eklenmekte, ürün etiketlerinde bu ürünlerin GDO’lu oldukları belirtilmemektedir. Ülkemizde mısır, soya, pirinç, kanola gibi bitkilerden

Üretilen binlerce çeşit ambalajlanmış ürün satılmaktadır.

GDOlu ve onların katkı maddesi olarak kullanıldıkları gıdaların insan sağlığını olumsuz etkileneceğini şimdiden göstermektedir. Artık hemen hemen her üründe GDO katkı maddeleri ve ürünleri ülkemize sokulduğu ve yetitirilmeye balandığı gerçeği dikkate alındığında geleceğimizin tehlike altında olduğunu söylemeye gerek yok sanırım.

Bizi düşünen büyüklerimiz kendi halkının sağlığını biraz nemseseler kıyamet mi kopar. Sağlık harcamalarını azaltmak ve kanserden ölümlerin sayısını azaltmak için sigara yasağının meyvelerini yirmi yıl sonra alacağımızı düşünürsek, GDOlu gıdaların oluşturacağı kanser, gelişim bozukluğu vb. hastalıkların önüne şimdiden set kursak olmaz mı?

Son zamanlarda GDOlu gıdaların İslami çevrede helal mi, haram mı olduğu tartışma konusu olmuştur. Bir gıdanın helal ve haram olması İslam fıkhına göre insana fayda ve zararına göre limlerce tespit edilmektedir. Gelecekte bu gıdalar ve bu gıdaların katkı maddesi olarak kullanıldığı gıdaların haram olarak damgalanması bizi aırtmasın. Bazı ilim adamları şimdiden bu GDOlu rnleri haram kategorisine aldı bile.

Artık bizim yeni bir kanun oluturmamız için AB uyum yasalarını baz almadan doğrudan atağa geçmemiz gerekmektedir. Türkiye tarımını, yerel tohumlarımızı ve biyolojik eitliliğimizi koruyabilmek, eşit ve adil paylaşımlı güvenli gıdaya ulaşabilmek, gıda egemenliğini koruyabilmek için gerçek bir Ulusal Biyogüvenlik Yasasına ihtiyaç vardır.

Yapılan araştırmalar dünya piyasalarındaki ilgili gıda ürünlerinin %70' nin GDO veya GDO'dan elde edilmiş yan ürünlerle bulaşık olduğunu işaret etmektedir. Bugün bebek mamaları da dahil olmak üzere market raflarında tüketime sunulan mısır ve soya ağırlıklı, GDOlu olduğu saptanan ya da tahmin edilen yüzlerce ürün mevcuttur. Pancar ekeri ile ikame edilen glukoz ve fruktozun içine konmadığı meyve suyu, cola, çikolata, unlu veya sütlü mamuller neredeyse kalmamıştır.

İnsanlar tarafından et olarak tüketilen büyük ve kkba hayvanlar ile kanatlılar GDOlu oldukları çeşitli defalar kanıtlanmış olan yemlerle beslenmektedirler.

Türkiye'nin GDOlu tohumlara ihtiyaı yoktur!

Çünkü bu tohumların diğer tohumlara göre hiçbir avantajı yoktur. Bu tohumların sağladığı tek avantaj, bunları üreten tarımsal biyoteknoloji şirketlerinin karlarının artmasıdır.

GDOlu tohumlar ve GDOlu besinler;

Sağlıklı,

Güvenilir,

Verimleri yüksek,

Dünya açlığına are,

Ekoloji ve evre dostu,

Besin değerleri yüksek,

Daha az tarım ilacı kullanılan ürünler değildir!

Böyle olduklarını iddia eden uluslararası tarımsal biyoteknoloji şirketleri ve onların ülkemizdeki taeronları halkı yanıltmaktadır.

GDO'lar;

Tarım

Ekolojiye,

İnsan sağlığına,

Gıda egemenliğine,

Biyolojik çeşitliliğe,

Ülkenin bağımsızlığına karşı en büyük tehdit ve saldırıdır.

Devletçilik ve İnanç Hürriyeti

Aydın BAŞAR
Eğitimci - Yazar

Müspet ve menfi olmak üzere iki türlü devletçilik anlayışı vardır. Müspet devletçilikte devlete düşman olmamak ve kamu hakkına titizlik gösterme esası bulunur. Yani Hz Ömer (r.a.)'in beytül malden alınan mumla özel işlerini görmemesi ve devletin gelirleri ve giderleri noktasında en ileri derecede hassasiyet göstermesi bu neviden bir devletçiliktir. Bu anlamıyla devletçilik kabule şayandır.

Fakat bir de menfi devletçilik vardır ki bu tarz devletçilikte kraldan çok kralcılık esası işletilmekte olup, prosedürler hiz-

metin önüne geçirilmiştir. "Devletin bekası" lafının arkasına sığınarak statüko devam ettirilmek istenmektedir. Şeyh Edebalı'nın "İnsana hizmet et ki devlet yaşasın." anlayışının yerine, "Devlete hizmet etmek" her şeyin önüne geçirilmiştir. Buradaki parola "Halka hizmet Hakk'a hizmettir" düsturu değil; bizzat devlete hizmet etmenin kendisi bir amaç dönüştürülmüştür.

Bugün maalesef ülkemizdeki devlet kurumlarında ikinci türden bir devletçilik anlayışı hâkimdir. Bu anlayışa sahip olan

idareciler çözüm üretmeye ve yüksek ideallere çok uzaktırlar. Tek gaye işlerin sorunsuz yürümesi ve kimsenin olanlardan şikâyetçi olmamasıdır. Yani bu yapıda sorun çıkartmadığın müddetçe, ortalama bir performans göstererek iyi bir memur olarak algılanmak mümkündür. Oysa “Hiçbir sorun çıkmasın, işler tıkırında yürüsün.” mantığı belki bir tavuk dönercisi için ideal olabilir; yani bu tüccar iyi bir iş çıkartmak için böyle düşünebilir. Ama siz eğer devlet kademesinde önemli bir görevdeyseniz, bu mantığın sizi tatmin etmemesi gerekir. Bir ufkunuz, bir misyonunuz, daima ileriye bakan bir hedefiniz olmalıdır. Ki bu düşünce ufku sizi daha büyük düşünmeye sevk eder. Artık sizi sorunsuz bir yönetim tatmin etmez, çünkü artık bundan çok daha fazlasını yapmanız gerektiğini idrak edersiniz.

Menfi devletçilik bizde o kadar köklüdür ki bu gelenekte prosedür ve formaliteler hakimdir. Amaç hizmet etmek değil bu formaliteleri yerine getirmektir. Bu sistem kişilerin dehalarını sergilemesine müsaade etmemektedir. Çünkü şekilsellik her şeyin önündedir. Başarı kıstası “sorun çıkarmamak” olduğu için kimse elini taşın altına koyarak bir şeyleri değiştirme zahmetine katlanmaz. Sistem risk alamayan, risk almadığı için de üretemeyen bir insan tipi yetiştirir.

Faraza bir okul müdürünü örnek verelim, işlerini yoluna koymuş ve ortalama bir başarı düzeyine ulaşmış olsun. Bu kimse kendisinden istenileni yaparak başarılı olduğunu düşünebilir. Oysa gerçek başarı yapılmayı yapma ve risk almanın bir neticesidir.

Bugün dindarı da seküleri de menfi devletçilik anlayışına prim veren bir yapıyı desteklemektedir. Ne demek istiyoruz? Falanca dindar şahsiyet bir makama geldiğinde bir bakıyorsunuz prosedürleri en müsamahasız şekilde uygulayan birisi olup çıkıyor. Faraza bazı okullarda mescitler olmasına rağmen dindar bir okul müdürü mescit açmaya cesaret edemiyor.

Ölçüsüzlüğün hakim olduğu yerde ölçüden bahsetmek gerçekten zordur. “Mescit” kelimesini duyar duymaz kırmızı görmüş boğa tepkisi verenlerin, adaletten, insan hak-

Başarı kıstası “sorun çıkarmamak” olduğu için kimse elini taşın altına koyarak bir şeyleri değiştirme zahmetine katlanmaz. Sistem risk alamayan, risk almadığı için de üretemeyen bir insan tipi yetiştirir.

larından ve inanç hürriyetinden nasiplerinin olduğunu söyleyemeyiz.

Bugün siyahların yaşadığı Kamerun’da yönetim Hristiyanların elindedir. Orada yaklaşık yüzde otuz civarında da Müslüman yaşamaktadır. Bazılarının haksız olarak küçümsediği ve ilkel kabul ettiği bir Afrika ülkesinde bile bugün azınlığı oluşturan Müslümanların okullarda inançlarının gereği olarak örtünmeleri serbesttir.

Yüzde doksan dokuzunun Müslüman olduğuna hüsn-ü zan ettiğimiz bir ülkede çoğunluk dininin gereklerini uygulama noktasında bir baskı görüyorsa demek ki bizim Afrikalılardan alacağımız bir “inanç hürriyeti” dersi vardır.

Okullarda bütün dinsel sembollerin hiçbir şekilde yasaklanmasını doğru bulmuyoruz. Çünkü olduğu gibi görünen ve görüldüğü gibi olmak isteyen kimselerin sembolere başvurma son derece normaldir. Başörtüsü bir siyasi sembol bile olsa bunun yasaklanması insan haysiyet ve onurunu kırıcı bir zulümdür. Bir kimse kendisini bir sembol kullanarak mutlu hissediyorsa, ona ilişmek medeniyet olmasa gerektir.

Efendimiz bir yere gittiğinde ilk işi orada mescit açmaktır. Bizler de Müslüman olduğumuza ve Müslüman bir ülkede yaşadığımıza göre elbette ki bu konuda Efendimiz’den alacağımız bir ölçümüz olacaktır. Bütün okullarda bir tane değil hanımlar ve erkekler için olmak üzere iki tane mescit olması zarureti vardır. İnsanların inançlarına uygun giyinme hakkını ise hiçbir beşeri irade ellerinden almaz. Alıyorsa hata yapıyordur, apaçık zulüm işliyordur.

MÜSLÜMAN ÇOCUK

Gülizar ALKAN
Eğitimci

Sahabenin biri bir gün Resulullah'a (s.a.v.) gelip "Ya Resulallah küçük bir çocuğum var onu nasıl yetiştireyim?" diye sorduğunda kâinatın sultanı şöyle buyurdular: "Evladın kaç yaşında?". Sahabe cevap verdi: "İki yaşında ya Resulallah." İki cihan güneşi, sahabeye şu karşılığı verdi: "Çok geç kalmışsın."

Çocuk eğitimi konusunda on dört asır önce peygamberimiz (s.a.v.) tarafından dile getirilen bu gerçek bugün bilimsel araştırmalarla da ortaya çıkmıştır ki; çocuk eğitimi anne karnında bebeğin kırk dokuzuncu günde ruhunun Allah (c.c) tarafından cenine bahşedilmesi ile başlamaktadır.

Müslüman şuurlu bir annenin çocuk anne rahmine düştüğü andan itibaren haramlara bakmaması, haram lokma yememesi ve kesinlikle yalan söylememesi Allah'ın (c.c.) hoşuna giden davranışlardandır. Bu şekilde yoğrulan çocuk her halükarda hayırlı, başarılı, sağlıklı ve mutlu bir müslüman çocuk olarak yetişir.

Yine bilimsel araştırmalarla belirlenmiştir ki 0-6 yaş arasında çocuğun beyin gelişiminin %80'ni tamamlanmaktadır. "Bir çocuk yedisinde ne ise yetmişinde de odur" sözü de çocuğun ahlak gelişiminin hemen hemen tamamına yakınının 0-6 yaş aralığında belirlendiğini anlatan atasözlerindendir.

Anne-baba ve çevresindeki yetişkinler (çocuklar) küçük bir çocuğa doğumundan itibaren kesinlikle **"yalan"** söylemezlerse; çocuk dünyada **"yalan"** kavramıyla ilgili hiç bir bilgisi ve algısı olmayacağı için yalan söylemez. Küçük bir çocuk şekil verilmemiş bir hamura benzer. Nasıl şekillendirirseniz o halde kalır. Yine küçük bir çocuk boş bir kaset gibidir. Ona ne kaydederseniz onu dinler ve izlersiniz.

Şuurlu Müslüman anne ve babalar bir çocuğu asla; küçük, önemsiz bir varlık olarak görmemeli, onun sorularını geçiştirmemeli, bilakis çocuk her soru sorduğunda ona anlayacağı bir dille sorduğu kadar cevap vermeli, göz göze iletişim kurmalı **"çok önemli ve"**

değerli bir birey” olduğunu ona her fırsatta hissettirmelidir.

Kâinatın yaratılma sebebi olan nur kokulu biricik peygamberimiz, çevresindeki çocuklarla her fırsatta ilgilenmiş ve torunları Hasan ve Hüseyin efendilerimizle de onlar çocukken çok güzel bir dede-torun ilişkisi içerisinde olmuşlardır. Çocuklarla sürekli **sevgi, şefkat** ve **ilgi göstermek**, ayrıca onlarla **oyun oynamak** için özel vakit ayırmak O’nun sünnetlerinden-
dir.

Çocuklara hak ettikleri şekilde sevgi, şefkat ve ilgi göstermek onları şımartmak anlamına gelmemelidir. Maalesef günümüz insanı çocuklarını 0-6 yaş arasında çok şımartmakta, 6-12 yaş arasında dövmeye ve paylamaya başlamakta, 12 yaş sonrası olan ergenlikte ise katı disiplin kuralları ile çok yanlış bir tutum süreci sergilemektedir.

Oysaki 0-6 yaş dönemi çocuğun dünyayı algılama ve tanıma dönemidir. Çocuk bu yaşlarda tatlı-sert bir eğitim anlayışı içinde sevgi ve şefkatle yoğrulmalıdır. Çünkü hayatta ku-

rallar vardır ve çocuk bu kurallara okula başladığı anda tanımaya sevk edilirse bir takım sorunlar yaşanır. İlköğretim döneminde ise çocukla kurallar bütünüyle birlikte yavaş yavaş arkadaşlık ilişkisi kurmaya başlanmalıdır. Ergenlik döneminde ise çocuğuyla tamamen arkadaşlık ilişkisi kuramayan anne ve babalar ciddi sorunlar yaşarlar.

Söz verince yerine getirmek, getirilemediğinde çocuğa bunu sebepleri ile birlikte, onun anlayacağı bir dille anlatmak, çocukta ailesine karşı sonsuz bir güven tesis edecektir. Gerektiğinde büyükler de, küçüklerden özür dilemelidir. Aksi takdirde bu ulvi duyguların çocuklarda yerleşmesi zorlu bir zaman süreci gerektirir.

Çocuk küçük iken evde, baba da işten gelince en azından haftada bir aile toplantıları düzenlenmelidir. Çocuklara bu toplantılarda sorunlarla ilgili düşüncelerini ifade etme, çözüm yollarını belirtme fırsatı verilmelidir. Çocuk bu toplantılarda kendisine verilen önemi hissedecek, **“ait olma”** duygusunu engin bir şekilde yaşayacaktır.

TERBİYENİN SORUMLULUĞU KİMDE?

Mecit DÖNMEZBİLEK
Eğitimci

Yeryüzünde birkaç milyar diye ifade edebileceğimiz çocukların ve gençlerin terbiyesinden, eğitiminden, insanlık için zararlı değil; yararlı, salih ve salihane nesiller olarak yetiştirmesinden acaba kimler sorumlu diye bir soru yöneltsek cevabı ne olurdu acaba?

Resmi ve gayri resmi mevzuatta, Müslim ve gayri Müslim ülkelerin kanunlarında, ülkemizde ve yabancı diyarlarda bunu cevabı çeşitli şekillerde verilmiştir elbette. Bu konularda bir inceleme ve bir araştırma yapılacaktır, cevapları ciltleri bulacaktır.

Şimdi biz, özümüze dönüp kendi yavrularımıza, kendi gençlerimize bakacak olursak, bunların terbiyesinden eğitiminden kimler sorumlu diye bir araştırmanın içine girecek olursak bu konuda öncelikle "Yüce dinimiz İslam ne diyor?" diye ayeti kerime ve hadis-i şerifleri taramamız gerekir.

Bu konuda kitap yazacak değiliz. Bir dergiye makale kabilinden birkaç sayfayı geçmeyecek şekilde konunun önemine binaen özet bir bilgi sunmak istiyorum:

Dinimiz çocukların terbiyesinden babaları sorumlu tutmuştur. Baba bulunmadığı takdirde sırayla dede, anne, vasi, kayyım v.s den her kim velayeti üzerine almışsa sorumlu odur. Bunlardan hiçbirinin olmadığı hallerde

sorumluluk sultana yani devlet başkanına yüklenmiştir. Velhasıl çocuk hiçbir surette eğitimsiz bırakılmamış, mutlak surette ona terbiyesinden, eğitiminden sorumlu biri tayin edilmiştir.

Âlimlerimiz, kişinin vesayeti altında bulunanlara (zevce, çocuk, işçi v.s) karşı hukuki sorumluluklarının en önemlisi olarak onların terbiye (eğitim) ve diyanetlerinin muhafazasını zikrederler. Darlık ve imkânsızlık halinde bile sorumluluk ortadan kalkmaz. Hiçbir şekilde terbiye ihmal edilemez.

Bugün resmi yasalarda, insan hakları evrensel beyannamesinde de eğitim en tabii insan haklarından sayılmaktadır. Ancak uygulamada bunun böyle olmadığını hep birlikte görmekteyiz. Ülkemizde başörtüsü nedeniyle milyonlarca kızımızın ilk, orta ve yüksek öğretimde ne sıkıntılar yaşadıklarını hepimiz biliyoruz. Başörtüsü, sanki ilerleme hızına engelmış gibi bazı insan haklarına karşı resmi zevat ve kurumlar tarafından yasaklanmaktadır.

Ayrıca; fakir ailelerin çocukları da maddi imkânsızlıklar nedeniyle eğitimlerini yarıda bırakmakta, eğitimlerini tamamlayamamaktadırlar. Sorumluların bu konuda bir şey yapmak için çaba sarf etmek yerine eğitimin önüne

engeller çıkarmaya çalıştıkları görülmektedir. Anayasadaki sosyal devlet ilkesinden uzaklaşmaktadırlar.

Hâlbuki yüce dinimizin bu konudaki görüşüne gelince yüce Allah (Tahrim,6)“Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı taş ve insanlar olan ateşten koruyun.” buyurmaktadır. Burada emredilen korumanın, tedip (edeplendirme), güzel ahlakı öğretme, kötü arkadaşlardan korumak, v.s gibi terbiye faaliyetleriyle gerçekleşeceğini âlimler ifade etmişlerdir.

(Teğabun,14-15)“...mallarınız ve çocuklarınız (sizin için)bir fitnedir...” buyrulmaktadır. Burada fitneden maksadın “imtihan vesilesi” olduğu bu imtihanı kazanmanın yegâne yolunun da onlara karşı üzerimizde vazifeleri yapmak, ahlaklarını güzel kılmak, onları hayata en iyi şekilde hazırlamak gibi terbiyevi faaliyetlerde bulunmak olduğu âlimler tarafından belirtilmiştir. Aksi takdirde uhrevi sorumluluktan başka, daha dünyada iken onlardan gelecek kötü davranışlar şeklinde ceza çekileceği apaçık bir gerçektir. Nitekim“Evladının kendisine iyi davranmasında ona yardımcı olan babaya, Allah rahmetini bol kılsın.” hadis-i şerifi bu gerçeği ifade eder.

Eğitim ve terbiyenin üzerinde uzun-uzun burada bahsedecek değilim. Eğitim ve terbiyeden yoksun olan gençlerin topluma nasıl zarar vermekte olduklarını ifade etmeyeceğim. Terbiyesiz çocukların nasıl insanlık dışı suçlar işlediklerini anlatacak değilim. Çünkü bunlar gözümüzün önünde cereyan etmekte; bu konuda basın ve medyada onlarca, yüzlerce haberler bize yansımaktadır.

Çok değerli okuyucularım,

Milli Şuur dergisinin tiryakileri olarak; meşhur İslam âlimi, eğitimci, din dersi öğretmeni Mısırlı Hasan El Benna'nın beş düsturundan “Yolumuz Cihad” ilkesini hatırlatmakta yarar var. Merhum Hasan El Benna, cihad aşkı ile milyonlarca çocuk ve gencin terbiyesine ön ayak olmuştur. Sevgili Peygamberimizin “En faziletli amel Allah yolunda cihaddır.” düsturu ile hareket etmiştir. Şuurlu öğretmenler derneği mensupları olarak bizler gençlerin terbiyesine çok büyük önem veren merhumu rahmetle anıyoruz.

Hz. Peygamber Efendimiz, bir kısım hadislerinde terbiye vazifesini cihaddan üstün tutmuştur. Yine bir hadisinde“Bir baba evladına güzel edepten daha değerli bir şey bırakmamıştır” demiştir.

Ayrıca, bir diğer hadisi şerifinde “Çocuğun babası üzerindeki haklarından biri ismini ve edebini güzel vermesidir.” buyurmaktadır.

Özetle ifade edersek; çocuğa verilecek eğitim veya terbiyenin sorumluluğu, güzel ahlakın ona kazandırılması ısrarla babadan ve cemiyetten istenmiştir.

Maverdi'nin de ifade ettiği gibi, insan fıtratı devamlı bir terbiye istemektedir. İnsan hangi yaşta olursa olsun terbiyeye muhtaçtır. Nefsi, güzel huy ve iyi davranışlarla süsleyip temizlemeye gayret etmek, İslam ahlakının ana vasıflarındadır. Ergenlik dönemi ile birlikte herkes kendi kendine terbiyevi faaliyetlerde bulunmaktan sorumludur.

Hz. Peygamber Efendimiz, bir kısım hadislerinde terbiye vazifesini cihaddan üstün tutmuştur. Yine bir hadisinde“Bir baba evladına güzel edepten daha değerli bir şey bırakmamıştır” demiştir.

İnsan kalbi son derece değişkendir. Hiçbir hal üzerine kesin bir istikrarı (kararlılığı) yoktur. Hz. Peygamber Efendimiz (a.s) “Kalbe “kalb” denmesinin sebebi değişkenliği (tekallübü) dir.” Bir başka hadisinde de, “Âdemoğlunun kalbi, tıpkı serçe gibidir. Bir günde yedi kere değişir.” buyurmuştur. Bu değişme Maverdi'nin de belirttiği gibi “İyiden kötüye olabileceği gibi kötüden iyiye de olabilir.”Bu değişmeye“gıda, iklim, sosyal çevre, ikna ve terbiye” etki ettiği gibi “zenginlik, fakirlik, üzüntüler, hastalıklar, yaşlılık, makam sahibi olma veya makamdan düşme gibi”geçici sebepler de etki etmektedir.

Bu görüş; ahlaken düşük olan kimseyi kendini kurtarmak için gayrete sevk ettiği gibi; iyi yolda olan bir kimseyi de gayret göstermediği takdirde, kalbin değişkenliği sebebiyle kötüleşebilir, üzerinde olduğu halini kaybedebilir gerçeğini ifade etmektedir.

Bu görüş; ahlaken düşük olan kimseyi kendini kurtarmak için gayrete sevk ettiği gibi; iyi yolda olan bir kimseyi de gayret göstermediği takdirde, kalbin değişkenliği sebebiyle kötüleşebilir, üzerinde olduğu halini kaybedebilir gerçeğini ifade etmektedir.

Allah(cc) kalplerimizi kaydırmamasın, İslam üzerinde sabit kılsın. Terbiyenin sorumluları olarak bizleri görevinin şuurunu bilere hareket eden çocuk ve gençlerin terbiyesinde, örnek nesil yetiştirmede, ülkemizi saadete ulaştıracak Anadolu Gençliğinin yetişmesinde üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeyi nasip etsin.

İNSANIN DOĞASI

Fatma TUNCER

Psk. Danışman, Yazar

Rivayete göre köyün birinde yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen iki aile yaşamış. Her iki aile de oldukça kalabalık bir nüfusa sahipmiş ve akşamları bahçede toplanır sohbet eşliğinde çay içerlermiş. Sabah olduğunda ailenin büyük fertleri tarlaya giderler çocuklar ise bahçede oynarlarmış. İki ailenin birbirlerini ne kadar çok sevdiği ve zengin bir paylaşım içinde yaşadıkları köylünün dilinden düşmezmiş. Evin hanımları yemekleri birlikte yaparlar, erkekler tarlayı birlikte ekerler, hasat zamanı bütün malları paylaşırlar ve aileden birinin bir sorunu olduğunda ortak çözümler üretirler, sorunlarını hemen çözerlermiş...

Günün birinde aileden birinin tavuğu komşunun bahçesine uçmuş ve burada yumurtlamış. Evin gelini bu durumu görünce birden atılmış ve yumurtayı almaya çalışmış. Ama her nedense o güne kadar her şeyleri ortak olan ailenin küçük kızı öfkeyle kalkmış ve "Sen hırsızsin, yumurtamızı neden yapıyorsun?" diyerek bağırmaya başlamış. Bu ağır sözün altında ezilen genç kadın, bütün çabalarına rağmen kızı ikna edemeyince, elindeki yumurtayı yere fırlatmış ve öfkeyle yürüyerek kızı vurmaya başlamış. İki kadının kavgası

sına toplanan aile bireyleri köyde o güne kadar hiç görülmemiş bir kavgaya tutuşmuşlar. Etraf sakinleştğinde, köylü bir araya gelmiş, yıllarca yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen ve birbirleri için her şeyi feda eden iki ailenin nasıl bu hale geldiklerini anlamaya çalışmışlar. ve artık o günden sonra iki aile birbirlerine karşı düşmanlık beslemeye kavga etmeye devam etmişler ve bu durum öyle bir hal almış ki en sonunda daha büyük bir kavgaya tutuşmuşlar, her iki aileden de birer kişi öldürülmüş... Bu olaydan sonra aileler geri kalan fertleriyle birlikte köylerini ayırmışlar ve ölünceye kadar birbirleriyle görüşmemeye yemin etmişler...

Fıtri özellikler

Öykünün genel dokusuna baktığımızda insanın fıtri olarak, iyiye de kötüye de meyyal olduğunu, iradi seçimine uygun olarak bireysel seçimini bu iki kulvardan birine yapabileceğini görüyoruz. Gerçekten insanoğlu, bir yönüyle hak, adalet, özgürlük, iyilik, merhamet ve diğergamlık duygularına sahip olurken diğer taraftan kin, nefret, ihtiras, şiddet ve nisyan eğilimleri taşıyor... Yani o ayaklarıyla toprağa bağlıyken, ruhsal varlığıyla göklere,

VE ŞİDDET

ufuklara değiyor, göklere ulaşılıyor ve burada büyüyor. İnsan varoluşsal gerçeğini ararken, her iki yana da eğilim gösterebiliyor... İki zıt unsurun bileşeninde kimi zaman aşkın değerlerin bağrında yeşeriyor kimi zaman toprağa balçığa batıyor, karanlığa saplanıyor... İnsanın iki boyutlu bir ekseninde yer alması beşerle olmakla insan olmak arasındaki farkı da ortaya koyuyor. Beşer yönü onu sürekli aşağılara çekerken, insan tarafı yukarı kaldırıyor, düşünmeye aklını kullanmaya çağırıyor...

Esasen insanoğlu evrende kapladığı alan itibarıyla oldukça zayıf ve çelimsiz bir varlık ve bu yönüyle küçük bir darp ya da bir mikroba yenik olacak kadar güçsüz ve çaresiz. Ancak, ruhsal zenginliği ve engin istidatlarıyla kendini ve çevresini değiştirecek, dönüşürecek, dünyaya yön verecek, yeni keşifler ortaya koyabilecek, her şeyden önemlisi Cennete ulaşacak yeterliliğe ve güce sahip. Bence beden bu kadar zayıf ve çelimsiz olması

Ve... İnsan iyiyle kötü arasında her daim bir seçim yapmaktadır. Bu hayatın en temel dinamiğidir.

onun fiziksel varlığının bu dünyaya ait olmasından, beşer tarafının da burada yansımalarından kaynaklanıyor.

Kuşkusuz insan iyiye yönelik temel dinamiklere, fıtrî eğilimlere sahiptir ve bu dinamikler doğrultusunda bir gönül medeniyeti, insan okyanusu oluşturmaya kurmaya muktedirdir. Ancak, insanın temel dinamikleri yıkacak, baltalayacak, onu aşağılara doğru çekecek beşeri zaafı da vardır.

Ve... İnsan iyiyle kötü arasında her daim bir seçim yapmaktadır. Bu hayatın en temel dinamiğidir. Zaten insanlık serüveni kemalâtını ancak iradî güç (seçme özgürlüğü) ile sağlayıp, eylemlerini meşru koruma altına alabilir.

İnsan aynı zamanda Yeryüzü coğrafyalarında, iyiyle kötüyü her daim üreten, evrene dağıtan, bulaştıran yegâne varlık... ve bir yoludur ki her daim yürümekte, hareket etmekte, bir yönüyle toprağa, balçığa doğru hare-

Ruhsağlığıyla ilgilenen uzmanlar, zaafların kontrolsüz hareket etmesine dürtü bozukluğu, kişilik bozukluğu, davranış bozukluğu olarak tanımlasalar da temelde bu yıkıcı tahrip edici özellik insanın doğasında var...

ket ederken, diğer yönüyle, aşkın değerlere, iyilik ve erdemlere doğru ilerlemektedir... Yani, fitri olarak, iyilik, merhamet, sevgi, paylaşım, şefkat, şecaat, adalet... gibi İslami dinamiklere sahip olduğu gibi, yalan, ihtiras, kin, intikam, şiddet... gibi eğilimlere de yatkındır. İşte şiddet bu zaaflar arasında yer alan patolojik bir davranış türüdür. Her ne kadar uzmanlar bu duygunun insanın yoksunluğuyla alakalandırsalar da ekonomik imkânlar açısından üst düzeylerde yer alan sözde eğitilmiş ve kariyer sahibi birçok kişinin de aynı şekilde şiddet eğilimi gösterdiğini istatistikler haber veriyor. Bu da, şiddetin sadece yoksulluk ve eğitimle alakalı olmadığını gösterir. Oysa bu gün Batıda yapılan araştırmalara göre de dindar kimselerin topluma katılma oranlarının yüksek olduğu ve suç işleme oranlarının da düştüğü görülmektedir.

Dinimiz bırakın insana şiddet uygulamayı hayvanlara dahi merhamet etmeyi, bitkilere zarar vermemeyi öngörüyor. Kişinin arkasından hoşlanmayacağı şeylerin söylenmesini yasaklayarak, hak ve hukuk konusundaki hassasiyetini ortaya koyuyor. Böyle bir dine tabi olan kimseler bırakın birine şiddet uygulamayı, kişinin arkasından dahi konuşmaktan, onu incitmekten, hoşlanmayacağı davranışlarda bulunmaktan uzak kalmaya tavsiye eder.

İnsan içgüdücü

Modern psikolojinin temeline göre, insanoğlu hayata iki önemli içgüdüsel itkiyle başlıyor. Bunlar yaşam içgüdücü ve ölüm içgüdücüdür. Bebek hayata tutunmak için, içgüdüsel reflekslerini devreye sokarak ihtiyaçlarını ifade etmektedir. Burada refleksler onun hayata açılan pencereleridir ve bebek bütün ihtiyaçlarını bu reflekslere yansıtarak

ifade eder. Bebek yavaş yavaş büyür ve artık yürümeye, objeleri tanımaya, insanlarla iletişim kurmaya başlar. Bu aşamaya geldiğinde artık, arkadaşının elindeki oyuncağı alır ve geri vermek istemez, odasını karıştırır, evi kirlendir ve karşı çıktığında inatla direnir ve sizinle ceddelleşmeye başlar. Bu da insanın iç dünyasındaki tahrip edici, yıkıcı, benmerkezci alanı yansıtır ve zamanla bu tahripkârlık, bencilik ehilleştirilerek kontrol altına alınabiliyor...

Ruhsağlığıyla ilgilenen uzmanlar, zaafların kontrolsüz hareket etmesine dürtü bozukluğu, kişilik bozukluğu, davranış bozukluğu olarak tanımlasalar da temelde bu yıkıcı tahrip edici özellik insanın doğasında var...

Şiddet duygusu insan doğasında var fakat bu duygunun kontrol edilmesi, yönlendirilmesi, ehilleştirilmesi insanın çabasıyla mümkün olur. Bütün bu çabalara rağmen şiddetin tarihçesi insanlık tarihi kadar eskilere dayanır ve bireyden topluma toplumdan bireye geçişkenlik gösterir. Buna göre şiddet şu kategorilerde yer alır:

Kişinin kendine yaptığı şiddet

Kişinin çevresine ya da karşısındakilere yaptığı şiddet

Duygusal şiddet

Kişinin kendine yaptığı şiddet

Kişinin kendine yönlendirdiği öfke duygusu daha ziyade çeşitli etkileşimler sonucu gelişir ve öfkenin bizzat kendisine yönlendirmesiyle mümkün olur ki böyle durumlarda kişi depresif bir ruh haline sahiptir. Ancak bazı durumlarda kişi bunu sıradan bir öfke olmaktan çıkarır, şiddet ve darp eylemini bedenine ya da ruhuna uygulamaya başlar ki, böyle durumlarda intiharlar görülür. Günümüz dünyasında hızla artış gösteren intihar eylemleri, mazoşist eğilimler kişinin kendisine uyguladığı şiddet ve yaralamalar aslında modernleşen dünyada insanın iç huzurundan ne kadar yoksun olduğunun da bir göstergesidir. Durkheim, yaptığı araştırmalarında dindarların intihar oranının daha düşük olduğunu ortaya koyarak, temelde ruhsal sukuneti elde etmenin yegane ilacının din olduğunu ortaya koymuştur. Buna göre dindarlığın kişiye sosyo psikolojik olarak getirdiği avantajlar aynı zamanda onun topluma uyumunu kolaylaştırıyor. Çünkü dinine bağlı bir kişi, yaratıcıya teslim olmanın verdiği huzurla, aileye de topluma da aktif olarak katılım gösterebiliyor.

Dine bağıllık kontrol mekanizmalarını aktive ettiğinden kişiye iç huzuru kazandırıyor, onu disipline ediyor, sosyal hayata aktif katılımını sağlıyor.

Kişinin çevresine ya da karşısındakilere yaptığı şiddet

Kişinin toplum içindeki şiddet eğilimine gelince, bunda da çevresel faktörler, kültürel yapı, aile içi sorunlar ve bireysel yatkınlığın etkisi vardır. Özellikle ergen döneminde gençler, şiddet eğilimini bir tür güç unsuru olarak algıladıklarından buna sıkça başvurabilirler. Bununla beraber ekranlarda izlediğimiz şiddet eğilimli filmler, gazetelerde çıkan şiddet haberleri, çevremizde gördüğümüz fiziksel ve ruhsal şiddet eylemleri özellikle çocuklarda ve gençlerde bariz etkiler bırakabiliyor. Sokakta küfrederek bağırان bir adam da trafikte yumruk yumruğa kavga eden kimse de olumsuz rol modeli olarak ortaya çıkıyorlar ve özellikle çocuklarımız üzerinde etki bırakıyorlar. Çünkü çevre, bireyden bağımsız değildir, aksine bireyin bir parçası, toplumsal arenaya bir yansıması belki de bir uzantısıdır. O yüzden de toplum içinde yaşayan kimsele rin tutum ve davranışlarına özen göstermeleri gerekir.

Duygusal şiddet

Daha ziyade kişinin hoşlanmayacağı, iştiğinde derin yara alacağı bir şiddet türüdür. Küfür hakaret ve aşağılama davranışları bu grupta ele alınabilir... Halk arasında dil yarası olarak ifade edilen, sözel şiddet aslında doğrudan duygusal alanımızı yani iç dünyamızı vuruyor. Burada açılan yara, aldığımız darp bazen bedensel şiddetten daha da sarsıcı etkiler bırakabiliyor...

Hayvanlar dünyasında da bir tür savunma davranışı görülür. Hayvan kendisi için tehlike arz edebilecek bir durumla karşılaştığında ya da, aç kaldığında saldırganlaşır. Ancak hiçbir zaman insan gibi işkence etmez, kasti olarak öldürmez, cezalandırmaz...

İnsanileşme, İslamileşme

Bu anlamda insanın doğasındaki saldırganlık duyguları ehilleştirilmediğinde ya da insanileştirilmediğinde çeşitli şiddet manzaraları ortaya çıkabiliyor. Bunu her gün ekranlara yansıyan cinayet haberlerinden, şiddet ve saldırganlık davranışlarından da anlıyoruz. Ne yazık ki modernleşen dünyada, insanın tek tipleşmesi, toplumların kutsal değerlerinden

Yegâne çözüm, insanlığın İslama dönüş yapmasıyla ve değerlerine sımsıkı sarılmasıyla mümkündür.

Bunun için, öncelikle aileler evlerini bir tür Erkam'ın evine çevirmelidir. Burada köklerine bağlı genç nesillerin davranış ve eğitimiyle de yakinen ilgilenilmelidir.

uzaklaşmaları ve hayatın bir yarış atına dönüştürülmesi, maddiyatın, gösterişin yegane geçerli unsur olarak gösterilmesi şiddetin dozunu gün be gün arttırmakta. Hayatı sırf birkaç yıllık dünyadan ibaret gören ve yeni yeni haz alanları arayan bu insanlar bir zaman sonra şiddetten de haz almaya başlıyorlar.

Bilmem ki, böyle bir hayat nasıl olur? Tek dünyalı bir hayat tasavvuruyla hareket eden, tek kişilik bir sahnede yaşayan bir insan... Bu gerçekten vahim bir durum! Bu durum karşısında İslami bilgi ve bilinç sahibi her kişiye ciddi sorumluluklar düşüyor...

Modern dünya insanı bencilleştirmekle kalmadı, onların paylaşım alanlarını daralttı ve onların empati kurma, birbirlerini anlama kabiliyetlerini köreltti. Buna bağlı olarak insanlar küçük bir şeyde şiddete başvurmaya, birbirlerini anlamak yerine eleştirmeye ve söz hakkı tanımamaya başladılar.

Öyle anlaşıyor ki insanlık kutsalından, maneviyatından uzaklaştıkça, kendi özünden varoluşsal gerçeğinden de kopacak ve bu kopuş onu daha vahim şiddet türlerinin içine sürükleyecek. Bu vahim durumun iyileştirilmesi için ise hiçbir kurum ya da kuruluş çözüm getiremeyecek. Çünkü bunun yegâne çözümü insanlığın İslama dönüş yapmasıyla ve değerlerine sımsıkı sarılmasıyla mümkündür. Bunun için, öncelikle aileler evlerini bir tür Erkam'ın evine çevirmelidir. Burada köklerine bağlı genç nesillerin davranış ve eğitimiyle de yakinen ilgilenilmelidir.

Düştüğümüz Yerden Kalkacağız

Abdulkadir TURAN
Eğitimci, Yazar

Ülkelerin tarihleri incelendiğinde yükselişleri ile eğitim yatırımları arasında paralelliğin olduğu görülecektir. Ülkeler, eğitim bakımından geliştikçe diğer alanlarda da gelişmiş, eğitimde durunca diğer alanlarda da durmuş, eğitim sistemleri çökünce bütün sistemleri çökmüştür. Bu tespitin bize en yakın ve bizi en çok ilgilendiren kanıtı Osmanlı'dır.

Osmanlı'da tabii bir durum olarak devletin kuruluşu ile eğitim sisteminin kuruluşu aynı döneme denk gelir. Orhan Bey, babasından devraldığı beyliğe devlet özelliği kazandırırken eğitime farklı bir önem vermiş; devleti yönetecek ve geliştirecek kadroları yetiştirmek üzere "kendi insan üretimi"ne büyük yatırımlar yapmış, eğitim etkinliğini iki kişi arasındaki basit bir ilişki olmaktan çıkarıp çok yönlü bir medrese kurumuna kavuşturmuştur.

Orhan Bey'in Davud el-Kayseri ve onun yardımcısı Taceddin-i Kürdi'ye kurdurduğu İznik Orhaniye Medreseleri sonraki padişahların döneminde Bursa, Edirne gibi şehirler

ve nihayet İstanbul yatırımlarıyla Osmanlı'nın bir büyük imparatorluk olarak nitelikli insan ihtiyacını eksiksiz karşılama düzeyine ulaşmıştır.

Davud-i Kayseri ve Taceddin-i Kürdi'nin, Selçuklu döneminde Konya'da gelişen Muhyiddin Arabî çizgisi üzerinden Endülüs medrese geleneğinden gelmeleri, Osmanlı medreselerini Endülüs'ün hür ortamı ve üretken medrese çizgisine bağlamıştır. Ayrıca İslam coğrafyasından gelen diğer âlimlerle Osmanlı medreseleri Mısır, Şam, Bağdat ve özellikle Moğol öncesi Mâverâü'n-Nehir klasik medreselerinin birikimiyle istikrarlı bir çizgiye oturmuştur.

Molla Fenarileri, Akşemseddinleri yetiştiren noktasına ulaşan; Sultan Fatih ve Kanuni gibi zekâları üstün bilgilerle donatmada birincil rolü oynayan Osmanlı medreseleri adeta devletin her alanda dorukta olduğu bir dönemde, ("eğitim bir kemale erme çabasıdır, kemalin ötesi yoktur" öğretisi gereği midir,

bilinmez) kuruluş felsefesine aykırı olarak skolastik diyebileceğimiz bir durgunluğa saplanmıştır. Eser üretimi durmuş, geçmişte üretilenlerin tekrarıyla yetinilmiş, gün geçtikçe devlet ve toplumun nitelikli insan ihtiyacını karşılamaktan uzaklaşmıştır.

1600'lü yıllardan itibaren Osmanlı'da eğitimin gelişimi durdu, ama dünya durmadı, duramazdı. Batı'da Endülüs İslam medreselerinden alınan ışık ve Haçlı Seferleri sırasında çalınan ilmi birikimle, Katolikliğin temelini oluşturan skolastik yapının zincirleri kırıldı ve bilim alanında büyük mesafeler alındı. Gerek düşünce gerek teknoloji alanında buluşlar birbirini takip etti; bu buluşlar Batı'ya dışarıdan gelenlerin gözlerini kamaştıracak boyutlara ulaştı.

1700'lü yılların başında Sultan III. Ahmet, saraylarının inşasında kullanılacak malzemeyi Batı pazarlarından karşıladığı gibi askerlerini eğitecek öğretmen için de Batı okullarına bakıyordu. Ancak Müslüman Osmanlı, Hristiyanlardan ders almak için müsait değildi. Buna bir çözüm bulundu ve Osmanlı askerlerine ders verecek hocaların İslamiyet'i kabul etmesi şartı getirildi. Bu şartı yerine getiren Humbaracı Ahmet Paşa (Fransız, asıl adı Bonneval) gibi kişiler, paşalık payesi de alarak görev başı yaptı. Böylece Osmanlı eğitiminde ilk Batı kültürü etkisi resmen başlamış oldu.

İslam'ın "İki günü bir olan zarardadır." öğretisine dayanan bereketli dönemini geride bırakan Osmanlı, kendi ihtiyacını karşılayacak üretimi yapmak yerine sürekli tavizler vererek Batı tüccarlarını ülkeye getirtip pazarlarını onlara işgal ettirdiği gibi, eğitim alanında da kendi öğretmenini yetiştirmek yerine ihtiyaç duydukça daha çok taviz verip Batı'ya yöneldi, kendi insanının zihinsel işgaline yol açacak kapıları sonuna kadar açtı. I. Abdülhamit döneminde Osmanlı'da çalışacak Batılı öğretmenlerin kendi dinlerini terk etme şartı kaldırıldı, Osmanlı çocukları kendi öz kimli-

ğine sahip Batılılardan ders almaya, onların öğretileriyle yetişmeye başladı.

III. Selim döneminde Osmanlı ülkesine Batı'dan artık tek tük değil, gruplar hâlinde öğretmenler gelmeye başladı, eğitim sistemi günden güne başkalarının eline geçti. II. Mahmut döneminde Fransızca eğitim özendirildi, dayatıldı ve yaygınlaştırıldı; böylece Osmanlı aydınlarının kültür edinme kanalı dil üzerinden değiştirildi.

Aynı dönemde Batılılar Osmanlı topraklarında hızlı bir okullaşma başlattı. Öyle ki 1824'te Beyrut'ta bir kolej açan Amerikalıların okul sayısı 1900'lü yıllarda 500'ü bulmuştu.

Bu okulların Diyarbakır, Silvan, Siverek, Mardin gibi şehirlerde bile istasyon denen şubeleri vardı. Amerikan okullarından özellikle Robert Koleji, Osmanlı'nın parçalanmasında büyük bir rol oynadı. Bu kolej, Bulgaristan'ın imparatorluktan ayrılmasına yol açan neredeyse bütün kadroları yetiştirip örgütlediği için tarihe "devlet kuran okul" olarak geçti.

Yabancı okullara ilkin sadece azınlıkların çocukları alındı, ama sonradan "kaliteli eğitim" adına Osmanlı çocukları da kaydoldu ve "Osmanlı elinden çıkmamış" ilk Osmanlılar yetişmeye başladı. Osmanlı'nın çöküş sürecinin en önemli aşamalarından birini oluşturan

Tanzimat Döneminin önemli kadroları bu yabancı okullarda yetişenlerden oluştu. Dönemin sadrazamlığını ve hariciye nazırlığını adeta sırayla yapan Ali Paşa ve Tıbbiye mezunu Fuat Paşa Saint Barbe Lisesi ile olan ilgileri sayesinde bir Fransız kadar Fransız kültürüne bağlıydılar, o kültüre hizmet etmeyi insanlığa hizmet kadar önemli görüyorlardı.

Tanzimat Döneminde, Osmanlı topraklarında kurulan yabancı okullara öğrenci verilmeyle yetinilmedi, başta Paris olmak üzere Batı şehirlerine de öğrenci gönderildi. Onlardan bazıları değişik localar içinde yer alarak birer Fransız gibi yetişti. Şinasi, Fransa'nın iç

**Müslüman Osmanlı,
Hristiyanlardan ders
almak için müsait değildi.
Buna bir çözüm bulundu
ve Osmanlı askerlerine
ders verecek hocaların
İslamiyet'i kabul etmesi
şartı getirildi. Bu şartı
yerine getiren Humbaracı
Ahmet Paşa (Fransız, asıl
adı Bonneval) gibi kişiler,
paşalık payesi de alarak
görev başı yaptı. Böylece
Osmanlı eğitiminde ilk
Batı kültürü etkisi resmen
başlamış oldu.**

savaşında taraf olmuş ve kendisi gibi zihinsel işgale uğramış Arnavut kökenli Said Sermet adlı gençle birlikte Panteon'un kubbesine Fransız bayrağı dikmiştir.

Paşa çocukları olan Nuri, Reşat ve Mehmet adlı üç Osmanlı genci, Fransa-Almanya savaşında ulusal savunma komitesine başvurup gönüllü Fransız askeri olmuşlardır.

Batı şehirlerinde yetişen Osmanlılar yurda döndüğünde "nitelikli insan" sıfatıyla önemli görevlere getirildi. Artık Osmanlı'nın bütün önemli kadroları, ya birçok hocasının Batılı olduğu veya Batı eğitimi aldığı sözde yerli okullarda ya Batılıların Osmanlı ülkesinde açtığı okullarda ya da bizzat Batı'daki okullarda yetişenlerden oluşuyordu. Osmanlı; Osmanlı kültürüyle yetişmeyenler tarafından yönetiliyordu ve Osmanlı hızla çöküyordu.

II. Abdülhamit Han, bu çöküşün önüne geçmek için eğitime büyük yatırımlar yaptı. Ancak büyük bir problemle karşılaştı: Açacağı okullara atayacağı Osmanlı kültürlü öğretmen yoktu. Öğretmen okullarına başkentin işgal edilmiş eğitim çevrelerinin dışına taşımak için taşrada hızla öğretmen okulları açtı. Fakat o okulların başına da eldeki tek öğretmen tipi olan "Fransız tipi öğretmenleri" vermek zorunda kaldı.

Öğretmenler, eğitimin başıdır, baş yanlış yönde olunca eğitim yanlış yöne gider. II. Abdülhamit Han'ın açtığı her okul, ona ve Osmanlı kültürüne düşman yetiştiren bir yuva veya dönüştü. O okullarda yetişen İttihatçıların eliyle önce kendisi tahtından uzaklaştı, ardından imparatorluk son nefesini verdi.

Osmanlı tarihini okuyan herkes, şu gerçeği görecek: Osmanlı'nın Osmanlı olmayan eğitime yönelmesi sorunlarına çözüm olmamıştır. Bu eğitim sisteminin "ıslahat" diye görünen etkileri Osmanlı ülkesini daha iyi bir Batı pazarı haline getirmekten ve Osmanlı topraklarını önce peyderpey sonra bugünkü Türkiye dışında bir bütün hâlinde Batı ordularına peşkeş çekmekten başka bir işe yaramamıştır. Osmanlı, eğitimde durunca durmuş, gerileyince gerilemiş, eğitimi başkasının eline geçince toprakları başkasının eline geçmiştir.

O hâlde biz ne kaybettiysek eğitimden kaybettik ve ne kazancaksak eğitimden kazanacağız. Bilinen ifadeyle "düştüğümüz yerden kalkacağız."

Yeniden kalkınmamız, eğitim alanında yatırımlar yapmamız ve kendi geleceğimizi kuracak nitelikli insan yetiştirmemizle mümkündür. Nitelikli insanlar, ancak şuurlu öğretmenlerin elleriyle yetişir. O hâlde şuurlu öğretmen

yetiştirmeye yönelik yatırımlar yapmak, şuurlu öğretmenlerin sayısını artırmak ve onları yeniden bu toprakların gelecekteki mimarı hâline getirmek gerekir.

Ülkeler, insanlarla vardır. Bir ülkenin insanları işgal altındaysa o ülkenin bağımsız hareket etmesi mümkün değildir ve günün birinde toprak işgaline uğraması da mukadderdir.

Ülkeler, insanlarla vardır. Bir ülkenin insanları işgal altındaysa o ülkenin bağımsız hareket etmesi mümkün değildir ve günün birinde toprak işgaline uğraması da mukadderdir.

Bu yönüyle şuurlu öğretmen yetiştirmeye yönelik atılacak her adım, yapılacak her yatırım memleketi "zihinsel işgal" de denen "insan işgali"nden kurtarma yönündeki mukaddes bir çaba niteliğinde olacaktır.

Artık Osmanlı'nın bütün önemli kadroları, ya birçok hocasının Batılı olduğu veya Batı eğitimi aldığı sözde yerli okullarda ya Batılıların Osmanlı ülkesinde açtığı okullarda ya da bizzat Batı'daki okullarda yetişenlerden oluşuyordu. Osmanlı; Osmanlı kültürüyle yetişmeyenler tarafından yönetiliyordu ve Osmanlı hızla çöküyordu.

Sözün Gücü

Aydın FERİADOĞLU

**Ey oğul! Hikmete sarıl, onunla ikram olunursun.
Hikmeti aziz tut, sen de onunla aziz olursun.
(Hz. Lokman)**

**Hakka dönüş, batılda ısrardan hayırlıdır.
(Hz. Ebu Bekir)**

**Düşünmeden konuşma, sonuna bakmadan iş yapma...
(Hz. Ali)**

**Hayat, inanmak ve mücadele etmektir.
(Hz. Hüseyin)**

**Edep öğrenilmeden ilim öğrenilmez.
(Süfyan Servi)**

EĞİTİM TARİHİMİZ 11

FIKİH
OKULLARI VE
MEZHEPLER

İbrahim Halil ER
Tarihçi, Eğitimiçi, Yazar

Mezheplerin Doğuş Nedenleri

Bu dönemin mezheplerin oluşumunda bu kadar verimli olmasının nedenleri neler olabilir? Bir yerde mezhepler ve ayrılıklar çıkıyorsa burası hakkında birçok şeyler söylenebilir. Öncelikle entelektüel birikimin yoğun olduğu, diğeri de siyasi hayatın çalkantılı olduğu, sosyal hayatın oturmadığı ve o dinde anlaşılmayan veya üstü kapalı noktaların daha sonra insan zihnini karıştırdığı gibi yorumlara ulaşabiliriz.

Peki, bu mezheplerin çok olmasının nedenleri nelerdir?

1. İlk dönem âlimlerinin dini anlayış ve yorumları
2. Hadisler konusundaki ihtilaf. Hadislerin sıhhat derecesi
3. Başka din mensuplarıyla karşılaşma ve İslamı bu dinlere karşı savunma
4. Karşılaşılan toplumsal sorunlar ve sorunları âlimlerin çözmek istemesi
5. Devlet yöneticiliği ve hilafetle ilgili tartışmalar.

6. Âlimler arasındaki metot ve ölçülerin farklı oluşu
7. Arapçaya tercümeler sonucunda ortaya çıkan yeni fikirler
8. Kur'an'daki muhkem ve muteşabihat ayetlerin yorumlanması
9. Arapça ve dil kurallarından kaynaklanan ayrılık
10. Örf ve adetlerin bölgelere göre farklı olması

SÜNNÎ MEZHEPLER		SÜNNÎ OLMAYAN MEZHEPLER
YAŞAYAN	YAŞAMAYAN	YAŞAYANLAR
Hanefî	Taberî	Şîa
Şafii	Sevri	İmâmiye
Hanbelî	Evzâî	Ca'feriyye, İsna Aşere
Mâlikî	Leys b. Sa'd	Zeydiyye
	Süfyân b. Üyeyne	Havarîc (İbâdiye)
	Zahirî	Mutezile

Mezheplerin Ortaya Çıkması Yararlı Olmuş mu?

Mezhepleri ve İslam tarihini incelediğimizde, içtihat ve yorumlarını ön plana alan, dini taassup yapmayan ve bölgelerindeki Müslümanların sorunlarına çözüm bulmaya çalışan mezhepler yararlı olmuştur. Fakat Harici ve Gulaî Şia gibi mezhepler aşırı siyasallaşarak İslam dünyasında sorunlar oluşturmuşlardır. Bunun dışında aşırı kelami konulara dalan, bidaatçı ve hurafeci mezhepler de sorun olmuşlardır.

Mezhepler genel anlamda Müslümanların ufuklarını genişletmiş, İslam hukukunu sis-

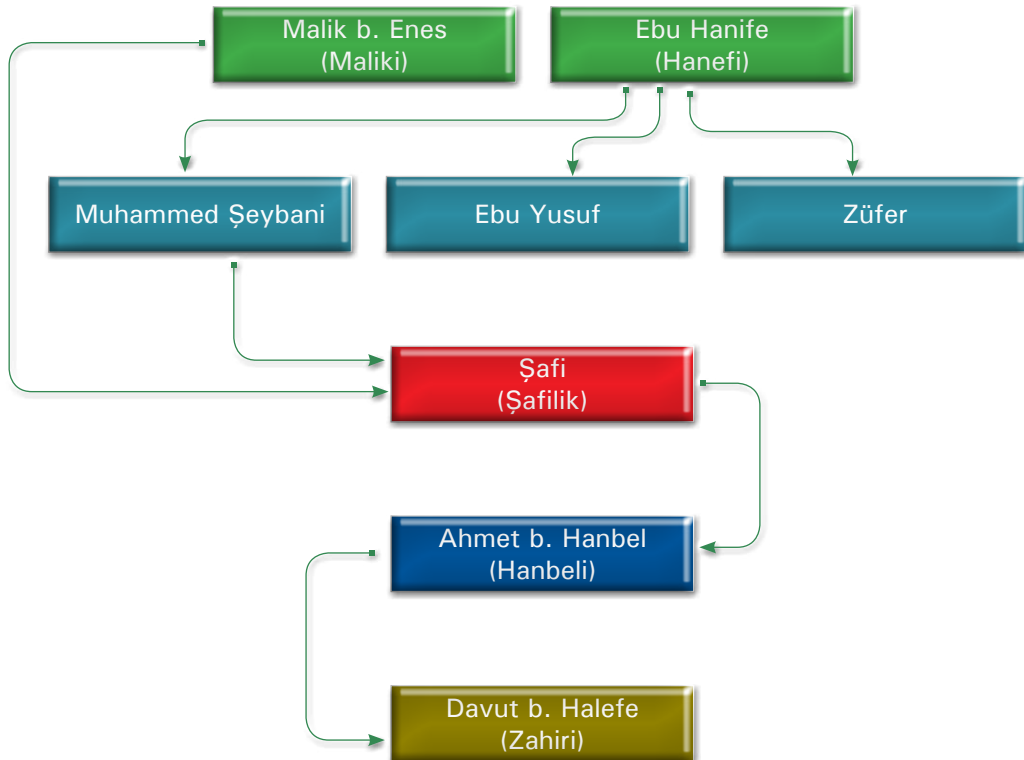
temleştirmiş, kurallar koymuş ve dini hayat ile sosyal hayatın gelişmesini sağlamışlardır. Bu dönemindeki mezhepleri üç ana bölümde değerlendirebiliriz.

- 1- Siyasi Mezhepler: Bunlar; Şii ve Haricilerdir
- 2- Akidevi (Kelam) Mezhepleri: Bunlar; Mutezile, Murcie, Kaderiye, Sıfatiye ve Cehmiye'dir.
- 3- Fıkhi Mezhepler: Emeviler döneminde bağımsız fıkıh okulların yanında günümüzde de tabiiileri bulunan iki büyük fıkıh mezhebi doğdu. Bunlar; Hanefi ve Maliki Mezhebiydi.

Mezheplerin Hocalar Silsilesi

Hanefî Mezhebi	Mâlikî - Şâfiî ve Hanbelî Mezhepleri	Şia Mezhebi
İbn Mes'ûd (öl. 32)	Zeyd b. Sabit	Hız. Ali (öl. 40)
Alkame (Öl. 62)	İbn Ömer (öl. 73)	Hız. Hüseyin (öl. 61)
İbrahim en-Nehâî (öl. 95)	Nâfi' (öl. 117)	Ali Zeynelâbidîn (öl. 94)
Hamrînâd (öl. 120)	Mâlik b. Enes (Öl. 179)	Zeyd Muhammed (öl. 122)
Ebû Hanîfe (öl. 150)	İmâm eş-Şâfiî (öl. 204)	Ca'fer b. Ali (öl. 114)
Ebû Yusuf (öl. 182)	Ahmed b. Hanbel (öl. 241)	Bakır es-Sâdık (öl. 148)
İmâm Muhammed (öl.189)		

Fıkıh Hocaları ve Mezhepleri

Mezhepler genel anlamda Müslümanların ufuklarını genişletmiş, İslam hukukunu sistemleştirmiş, kurallar koymuş ve dini hayat ile sosyal hayatın gelişmesini sağlamışlardır.

İlk Mezhep İmamları ve Mezheplerin Kurulduğu Yerler

1. Evzai (ö. 744 h.), Suriye’de kuruldu. Mezhebi Evzai
2. Ebu Hanife (ö.767), Irak’ta kuruldu. Mezhebi Hanefi
3. Malik b. Enes (ö. 795), Medine’de kuruldu. Mezhebi Maliki
4. Şafi (ö. 820), Mısır’da kuruldu. Mezhebi Şafi
5. Ahbed b. Hanbel (ö. 855), Irak’ta kuruldu. Mezhebi Hanbeli
6. Davud b. Halef (ö. 883), Irak’ta kuruldu. Mezhebi Zahiri

Farklı fıkhi ekollerin ortaya çıkması, sadece sahabelerden değil bölgelerin yaşam şekilleri, sosyal ve ekonomik durumları ile gelenek ve görenekler de etkili olmuştur. Ayrıca, her bölge halkı kendi bölgelerine gelen sahabilerin görüşlerini benimsediler. Buna göre şehirlerin görüşlerini benimsediği sahabi ve tabiinler şunlardır.

Medineliler; Sahabilerden Abdullar b. Ömer’i, Tabiinlerden ise; Sa’d b. Museyyeb ve Urve b. Zubeyr’in ve İmam’ı Malik’in görüşlerini benimsemişlerdir.

Mekke: Sahabilerden; Abdullah b. Abbas’ı, Tabiinlerden; Mücahid b. Cubeyr, Ata b. Ebi Basri, Rebahe ve Tavus b. Keysan’ın görüşlerini benimsemişlerdir.

Kufe: Sahabilerden; Abdullah b. Mesud’u, Tabiinlerden; İlkime el-Nehei, Esved b. Yezid,

Mesruk, İbrahim Nehei ve Ebu Hanife’nin görüşlerini benimsemişlerdir.

Basra: Sahabilerden; Ebu Musa el-Eşari, Enes b. Malik’i, Tabiinlerden; Hasan Basri ve Muhammed b. Sirin’in görüşlerini benimsemişlerdir.

Şam: Sahabilerden; Muaz b. Cebel, Ubade b. Samit, Muaviye b. Ebi Süfyan ve Ebi Derda’yı Tabiinlerden; Ebi İdris el-Hevai, Mekhul el-Dimeşki, Ömer b. Abdulaziz ve Rucae b. Huyut’un görüşlerini benimsemişlerdir.

Mısır: Sahabilerden; Abdullah b. Amr b. El-As’ın görüşlerini benimsemişlerdir.

Fıkıh Ekolleri

Hicaz Ekolü

Hicazlı fakihler, daha çok Hz. Ebu Bekr, Ömer b. El-Hattab, Ali b. Ebu Talip, Zeyd b. Sabit, Abdullah b. Ömer, Hz. Aişe, Abdullah b. Abbas, Übeyy b. Ka’b gibi bilgin sahabilerinden oluşmaktadır. Bu ekol **Medineli Yedi Fakih** ve özellikle Said b. el-Museyyib tarafından temsil edilir. Bunlar, hakkında nas bulunmayan konular üzerinde icthad yaparlarken en çok maslahata önem verirler. Hicazlılar, genellikle ortaya çıkmamış olan olaylar hakkında fazlaca kafa yormazlar ve bu gibi konularda görüş beyan etmezler. Medineli Yedi Fakih de şunlardır:

- 1- Said b. el-Museyyib (ö.94/712).
- 2- Ebu Bekr b. Abdurrahman b. Haris b. Hişam (ö. 94/712).
- 3- Kasım b. Muhammad b. Ebi Bekr es-Sıddık (ö. 107/725).
- 4- Urve b. Zubeyr b. el-Avvam (ö. 94/712).
- 5- Süleyman b. Yesar (ö. 107/725).
- 6- Harice b. Zeyd b. Sabit (ö. 104/722 veya 107/725).
- 7- Ubeydullah b. Abdullah b. Utbe b. Mes’ud (ö. 98/716).

Re’y Veya Irak Ekolü

Bu ekolün ilk temsilcisi olarak Hz. Ömer kabul edilir. O, bir yandan Hicazlı hukukçuların başında, bir yanda da re’y ile icthada önem verdiği ve hadis rivayeti konusunda çok sıkı davrandığı için Iraklı fakihlerce ön-

der olarak görülmektedir. Irak ekolü, ayrıca, sonraları Kufe'ye yerleşmiş bulunan Hz. Ali ve Abdullah b. Mes'ud gibi bilgin ve hukukçu sahabilerin ilim, fetva ve yargılarına dayanır. Bu ekol mensuplarının ictihadları, daha çok re'y ve kıyas esasına bina edilmiştir. Ortaya çıkmamış olan birtakım meseleleri varsayıp bunların hükümlerini açıkladıkları için "takdiri" (farazi) fıkıh denilen nazari fıkıh çalışmaları, Iraklıların eserlerinde çok göze çarpar.

Irak ekolünün en büyük temsilcisi, Kıyas üstadı Ebu Hanife'dir. Bu ekolün ilk ve ünlü temsilcileri arasında şu tabiin fakihlerinin adları anılmaya değer:

- 1- Alkame b. Kays en-Nehai (ö.62/681).
- 2- Mesruk b. el-Ecda' el-Hemdani (ö. 63/682).
- 3- Kadı Şurey'h b. Haris b.Kays (ö. 78/697 veya 80/699).
- 4- Said b. Cubeyr (ö. 95/713).
- 5- Habib b. Ebi Sabit el-Kahili (ö. 119/737).
- 6- İbrahim en-Nehai (ö. 95/713).
- 7- Hammad b. Ebi Süleyman (Ebu Hanife'nin hocası, ö. 120/738).

Bağımsız Fıkıh Alimleri ve Okulları

Bu bölümde birçok bağımsız fıkıh âlimleri ve okullarına değineceğiz. Bu âlimlerin çoğu kendileri ictihat ehli olduklarından herhangi bir mezhebe bağlı kalmamışlardır. Bunların görüşleri sistemleştirilmediğinden bir mezhebe de dönüşmemiştir. Bunun temel nedeni sağlam ve başarılı bir öğrenci kitlesine sahip olamamaları, görüşlerinin sistemleştirilmemesi, taraftarlarının kalmaması veya siyasi nedenlerden dolayı gelişmemeleridir. Bu ekoller şunlardır.

- 1- **Evzai:** Ebu Amr Abdullah b. Ama b. Yuhmid el-Evzai (öl:157-774) eseri; Risale'dir. Ebu Hanife'nin çağdaşıdır. Şam'da yaşadı. Ata b. Ebi Rabah ve Zühri gibi muhaddislerden hadis öğrendi. Kendisinden birçok hadis bilgini rivayetlerde bulundu. Emevilerin yıkılmasından sonra Beyrut dolaylarına çekilerek orada öldü. Önemli bir fıkıh âlimidir. Evzai, ehli hadis sınıfına dâhildir. Kıyası sevmez ve sünnete -Kur'an dışında- hiçbir şeyi tercih etmez. Suriye halkı 220 yıl kadar onun mezhebini tatbik

etmiş, sonra Şafii mezhebine geçmiştir. Endülüs'te de Hişam b. Abdurrahman zamanına kadar (788-796) onun mezhebi yaşamış, daha sonra yerini Maliki mezhebine terk etmiştir. Evzai mezhebi müstakil olarak tedvin edilmemiştir. Taberi'nin "İhtilaf ul-Fukehası", Şafi'nin "el-Umm"u, ibni Kudame'nin "em-Muğri"si ve bazı hilaf kitaplarında onun ictihadlarına yer verilmiştir.¹

- 2- **İbni ebi Leyla:** el-Kufi (öl:148/765) eseri; Kitabul Feraid
 - 3- **Süfyanüs Servi:** Süfyan b. Said b. Mecruk (öl:161/778) eserleri; Tefsir, Feraid, İtikat, Vesiiye, Mimma Esnele Servi, el-Cami'dir. Kufeli olup hadis ehliendir. Kur'anı gayrı mahlûk kabul eder. Ameli imandan bir cüz sayar. Tasavvufçular Süfyanı Sevri'yi ilk büyük temsilcileri sayarlar.
 - 4- **İbn-i Yesar:** Muaviye b. Abdullah b. Yesar (öl:170/780)
 - 5- **Leys:** Ebul Haris Leys b. Sad b. Abdurrahman el-Fehmi (öl: 175/791): Mısırlıdır. İmamı Malik kendisinden çok istifade etmiştir. Hatta "Âlimlerden hoşnut olduğum birisi bana haber verdi. "Dedikçe onu kastetmektedir. Faziletli ve hayırsever bir zat olduğu söylenmiştir. Yıllık geliri binlerce altın olduğu halde çok dağıttığı için zekât ile mükellef olmamıştır. İmam-ı Şafi'ye göre Leys, Malik'ten daha güçlü bir fakih olmasına rağmen tabileri onun mezhebi yaşatmamışlardır.²
- Eserleri: Hadis, Risaletün ila Malik b. Enes, Meclisün min Fevadil Keys vel Ruhsetün fil Tekbili Yed
6. **Abdullah b. Şubume** (ö. 144/762).
 7. **Kadı Şureyh b. Abdillan en-Nahai** (ö. 177/793).
 8. **Sufyan b. Uyeyne** (ö. 198/813).
 9. **İshak b. Rahuye** (ö. 238/852).
 10. **Ebu Sevr İbrahim b. Halid** (ö. 246/860).
 11. **Davud b. Ali el-İsfahani** (ö. 270/883).
 12. **Ebu Ca'fer Muhammed b. Cerir et-Taberi** (ö. 310/922).

1 Karaman, Hayrettin, Başlangıçtan Günümüze Kadar İslam Hukuku Tarihi, İrfan Yayınevi, İst.
2 Karaman, Hayrettin, Başlangıçtan Günümüze Kadar İslam Hukuku Tarihi, İrfan Yayınevi, İst.

MESCİD-İ AKSA

Yasin HATİPOĞLU

Cânım Aksâ, bir tebessüm et melâlim kalmasın.!
Kurtuluştan bir haber ver, dertli hâlîm kalmasın.!
Mermiler senden sapıp geçsin yürekten, râzıyım
Can dayanmaz, sensiz olmak ihtimâlîm kalmasın.!

İnkisârın vâr iken şâd olmamız mümkün değil,
Gözyaşım, silsin-süpürsün tâ vebâlim kalmasın.!
Tut yakamdan, gel hamîyyet kıl hesâbım burda sor;
Sor ki: Mahşer “zor geçit” tendir, hesâbım kalmasın.!

Secdegâh-ı enbiyâmız çiğnenirken suskunum,
İktidârım târû-mâr olsun mecâlim kalmasın.!
Gafletim bitmez-tükenmez, boş hayalden bezginim
Al elimden yâ ilâhî, ham hayâlîm kalmasın.!

Beyt-i makdis kıblegâhın ilkidir, emsâli yok;
Kâ’beden bir başka emsâl, imtisâlîm kalmasın.!
Beyt-i Aksâ zâr ederken, boş lafın pâ bendiyim,
Beynim aksın, dil kesilsin kîl-ü kalîm kalmasın.!

Bî huzûrum zulm elinden, göz yaşım dinmez akar,
Yâ ilâhî, bir Ömer gönder mezâlîm kalmasın .!
Kulluğundan tard mı ettin.? Ağlayan Yâsin kulun,
Merhamet kıl bir kalem çek, sû-i hâlîm kalmasın .!

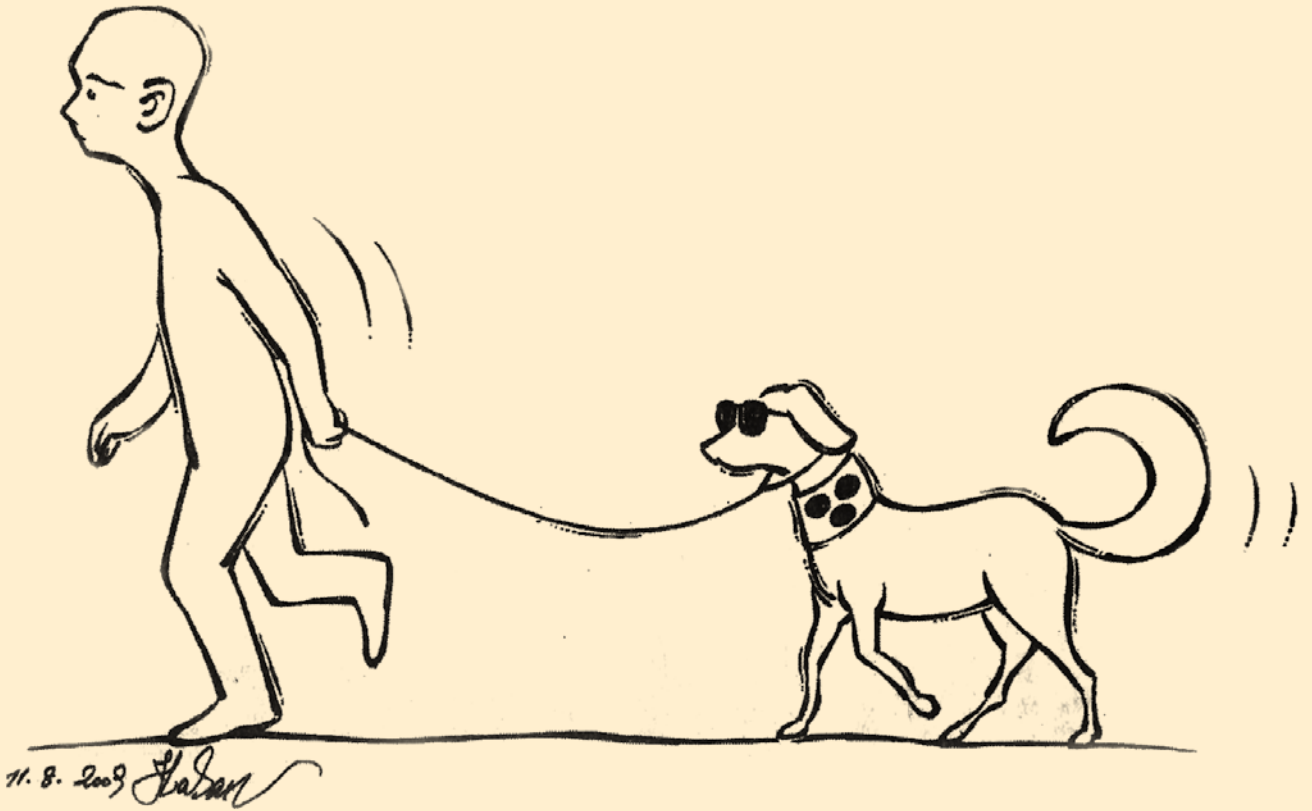
Mescid-i Aksa’da Şehit Olan Muhammed DURRA’nın Aziz hatırasına...

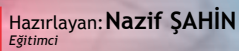
29/09/2000 - Sarıkaya / YOZGAT

karikatür

Hasan AYCIN
Çizer

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1					Fotoğraftaki Padişah	↩	Yırtıcı Bir Hayvan	↩	Bir Cetvel	▶		Bir Çalgı	↩	Bir Hayvan		
2					Gazete Yazısı		Çanakkale Boğazının Girişi				Kale Duvarı	▶				
3					Dolaşıma	▶			Çok Önemli	▶						Öc Alma Duygusu
4					Yalnız				Boyutlar							
5					Kısaca Hakkında	▶			Bir Sayı	▶			Bir Dövüş Sporu	↩		
6	Bir Padişah	↩	Kasada Oturup Parayı Alan Kısmse	▶							Yıkıntılar, Viraneler		Sigara Zehiri			
7	Kul		Bir İlimiz							Diyarbakır'ın Bir İlçesi	▶					
8	Yol Gösterme	▶			Sulattan Emîr	▶				Uzaklık İşareti						
9	Ördek				Kalın Tahta				Yol	▶						
10	Bir Ülke	▶				Alfabe'de Bir Harf	▶	Alfabe'de Bir Harf	İğreti Ev	▶		Maddenin En Küçük Birimi	▶			
11	Saldırganı Perişan Etmek							Uçurum				Yapma, Etme				
12	Bir Renk	▶		Bir Ülke	▶							Duman Kiri	▶			
13	Emir Eri			Bir Geyik Türü												
14	Özerklik		Birlikte İş Yapan		Bir Padişah		Tesbih Başlığı	↩		Hadisin Bölümlerinden						
15								Favori	▶							
16		Eski Bir Uygarlık		Yemiş, Meyve Ürün	▶											
17	Molibdenin Simgesi	▶		Bir Kuruluş	▶			Mağara	▶							
18	Bir Hayvan			Bir Nota				İridyumun Simgesi								
19	Bir Pamuk Türü	▶				Bir Kadın İsmi	▶									
20	Akıp Giden					Askerler	▶									